

**Pla Barcelona Amigable
amb les Persones Grans
2017-2021**

Balanç 2017-2019

Índex

	Pàg.
<u>Introducció</u>	3
Balanç del Pla i Compromís de ciutat Barcelona amigable amb les persones grans	
<u>El Pla de Millora</u>	5
<u>Les persones grans a Barcelona</u>	6
Envelliment i canvi demogràfic Soledat no volguda i aïllament social	
<u>Línia 1. Entorn de vida domèstica</u>	8
Eix 1.1. Soledat no volguda i aïllament social Eix 1.2. Cures Eix 1.3. Habitatge	
<u>Línia 2. Entorn de vida comunitària</u>	22
Eix 2.1. Espai públic Eix 2.2. Comunitat intergeneracional i educadora Eix 2.3. Drets, bon tracte i diversitat Eix 2.4. Equipaments	
<u>Línia 3. Entorn social i de salut</u>	51
Eix 3.1. Serveis socials i de salut Eix 3.2. Atenció centrada en la persona	
<u>Línia 4. Entorn de provisió de serveis</u>	65
Eix 4.1. Informació i tramitació municipal Eix 4.2. Comerç i consum Eix 4.3. Mobilitat	
<u>Línia 5. Entorn de participació</u>	78
Eix 5.1. Voluntariat, associacions i moviments socials Eix 5.2. Òrgans i processos participatius	
<u>Annex. Descripcions de les actuacions</u>	90

Introducció

Balanç del Pla i Compromís de ciutat

El treball realitzat per a l'elaboració d'aquest document, d'una banda, actualitza, desenvolupa i completa el **recull d'actuacions** amigables amb les persones grans que es va iniciar el 2017 amb la **taula tècnica transversal municipal del Pla Barcelona Amigable amb les persones grans 2017-2021**. D'altra banda, en presenta un **primer balanç de seguiment, dos anys després** de l'inici, a l'equador del període plantejat per al Pla.

El treball de la ciutat per esdevenir més amigable amb les persones grans, impulsat i desenvolupat pel **Consell Assessor de la Gent Gran (CAGG)** des de fa dues dècades, es troba emmarcat en l'actual **Estratègia sobre envelliment i canvi demogràfic "Una ciutat per a tots els cicles de vida" 2018-2030**. A més d'incloure-s'hi com a acció i objectiu, és la base d'un dels seus quatre eixos estratègics, **Ciutat amigable i convivència intergeneracional**, que beu del projecte Barcelona Amigable i aspira a desenvolupar les accions municipals de millora de l'amigabilitat que es recullen en aquest pla, així com d'altres actuacions de tota la ciutat que puguin sumar en aquesta línia.

En aquest sentit, paral·lelament al desenvolupament d'aquest pla, s'ha anat treballant també amb el CAGG per engegar un **Compromís de ciutat per l'amigabilitat** que reuneixi, destaquï i generi iniciatives amigables amb les persones grans per part de **tots els agents de la ciutat** i no només els municipals recollits en aquest pla. El març de 2019, el Consell Assessor de la Gent Gran va presentar les **bases per al Compromís** a la **5a Convenció de les veus de les persones grans**, i actualment s'està treballant per engegar aquest acord de corresponsabilitat entre els agents públics i privats de la ciutat en el marc de l'Estratègia.

Barcelona amigable amb les persones grans

El projecte **Barcelona amigable amb les persones grans** ve de lluny. Es va iniciar el 2009, quan el **Consell Assessor de la Gent Gran (CAGG)** va donar suport a aquest projecte promogut per l'**Organització Mundial de la Salut (OMS)**, impulsant el treball de l'Ajuntament de Barcelona per iniciar el primer pla d'amigabilitat, amb una diagnosi participativa (2010-2012) que va donar peu al reconeixement de la ciutat l'any 2011 com a membre de la **Xarxa Internacional de Ciutats Amigables de l'OMS**.

Aquesta diagnosi va culminar amb el Pla d'acció Barcelona Ciutat Amiga 2013-2016, que va esdevenir el **Pla Municipal per a les Persones Grans 2013-2016**. Un pla realitzat amb perspectiva d'amigabilitat, que recollia els diferents àmbits de diagnòstic

establerts en el protocol de Vancouver, desenvolupat per la OMS com a guia per a les ciutats i comunitats que vulguin treballar en aquesta línia.

Un cop finalitzat el Pla 2013-2016 i realitzat el seu balanç, l'any 2017 l'Àrea de Drets Socials de l'Ajuntament de Barcelona i el **Consell Assessor de la Gent Gran** van iniciar l'elaboració d'un nou pla per encetar el segon cicle del projecte de la ciutat per l'amigabilitat amb les persones grans.

Aquest **Pla de Millora** es va iniciar amb un treball tècnic de definició del marc en què aquest es basaria, a partir de les qüestions clau que havien estat identificades per les persones grans en debats anteriors, i es va validar de forma participada amb el CAGG.

Es va constituir una **taula tècnica transversal** amb les tècniques de persones grans dels deu districtes i una vintena de representants de departaments i organismes de les quatre grans àrees de què constava l'Ajuntament.

El treball conjunt desenvolupat a partir d'aquesta taula va servir per reflexionar sobre el concepte d'amigabilitat i per identificar accions i propostes dels diferents òrgans municipals en la línia dels objectius plantejats per avançar cap a una ciutat més amigable. El CAGG va revisar i prioritzar les actuacions plantejades i va proposar accions i línies que considerava que caldria engegar o impulsar.

A partir de llavors s'ha anat recollint més informació i fent seguiment per actualitzar i completar les actuacions incorporades, i en els darrers mesos s'ha demanat als òrgans participants de la taula tècnica **dades de seguiment i valoració de les accions** recollides.

Amb aquesta informació s'ha elaborat el present document, en el qual es destaquen, per cada eix, algunes de les actuacions recollides que van més en la línia dels valors de l'amigabilitat i de les quals disposem de dades de seguiment o d'informació rellevant. La resta d'actuacions també consten llistades en cada eix, i en l'annex es troba la descripció detallada de totes elles.

El Pla de Millora

Aquest Pla de Millora 2017-2021 del projecte Barcelona Amigable amb les Persones Grans es centra en millorar l'amigabilitat dels diferents entorns de vida quotidiana per construir una ciutat per a tota la vida.

Es defineixen 5 entorns, configurats en forma de línies estratègiques. Dins d'aquestes, les actuacions recollides s'han classificat temàticament en un total de 14 eixos:

Línia 1. Entorn de vida domèstica

Eix 1.1. Soledat no volguda i aïllament social

Eix 1.2. Cures

Eix 1.3. Habitatge

Línia 2. Entorn de vida comunitària

Eix 2.1. Espai públic

Eix 2.2. Comunitat intergeneracional i educadora

Eix 2.3. Drets, bon tracte i diversitat

Eix 2.4. Equipaments

Línia 3. Entorn social i de salut

Eix 3.1. Serveis socials i de salut

Eix 3.2. Atenció centrada en la persona

Línia 4. Entorn de provisió de serveis

Eix 4.1. Informació i tramitació municipal

Eix 4.2. Comerç i consum

Eix 4.3. Mobilitat

Línia 5. Entorn de participació

Eix 5.1. Voluntariat, associacions i moviments socials

Eix 5.2. Òrgans i processos participatius

Dins de cada eix, les actuacions municipals es classifiquen en plans i mesures estratègiques, actuacions d'àmbit ciutat, territorials (si tenen lloc en un àmbit inferior a la ciutat, ja sigui un o diversos barris o districtes o part d'ells), i se n'identifiquen també algunes amb participació de l'Ajuntament però liderades per altres agents.

S'han recollit un total de **339 actuacions**, de les quals **31 són plans o mesures estratègiques**, **158 actuacions de ciutat**, **130 d'àmbit territorial**, i **20 liderades per altres agents** (17 de les quals són d'àmbit ciutat i 3 territorials).

Les persones grans a Barcelona

Envelliment i canvi demogràfic

Actualment viuen a Barcelona **348.990 persones de 65 anys o més**, segons les dades més recents del padró d'habitants (2018). És a dir, un **21,54 %** de la població total.

Les persones de **85 anys o més són el 4 % de la població** total i el **19,18 % respecte al total de persones de 65 anys o més** (un 2 % més que el 2017, en què n'eren el 18,8 %).

Són dades que han anat augmentant any rere any i seguiran fent-ho. **L'any 2030 seran gairebé un terç els veïns i les veïnes de la ciutat que tindran 60 anys o més**, la qual cosa indica el canvi demogràfic que s'està produint, on les persones grans tenen cada cop més pes en el total de la població de la ciutat.

Pel que fa a **l'esperança de vida en néixer**, és de **83,9 anys** per a la ciutat de Barcelona. **80,8 anys els homes i 86,6 les dones**.

L'envelliment es distribueix de manera desigual entre els diferents barris de la ciutat. Horta-Guinardó, seguit de les Corts, part de Nou Barris i part de Gràcia, són els **territoris amb major proporció de persones grans** respecte a la població total.

Així mateix, pel que fa al gènere, **dues de cada tres persones de 80 anys o més són dones**, així com **un 56 % de la població de 60 a 79 anys**. De les persones **de 65 anys o més** que viuen a la ciutat, **gairebé un 60 % són dones**.

	2015	2016	2017	2018
65 anys i més	346.978	348.035	348.747	348.990
- Dones	- 208.965	- 209.396	209.546 (60,09%)	209.627 (60,07%)
- Homes	- 138.013	- 138.639	139.201 (39,91%)	139.363 (39,93%)
75 anys i més	183.260	185.634	184.982	183.989
- Dones	- 117.502	- 118.270	117.485 (63,5%)	116.667 (63,4%)
- Homes	- 65.758	- 67.364	67.497 (36,5%)	67.322 (36,6%)
85 anys i més	61.748	63.832	65.567	66.934
- Dones	- 43.543	- 44.736	45.724 (69,7%)	46.510 (69,5%)
- Homes	- 18.205	- 19.096	19.843 (30,3%)	20.424 (30,5%)
Índex envelliment	161,5	161,1	159,7	160,19
Índex sobreenvelliment	53,3 / 17,80	53,3 / 18,34	53,0 / 18,80	52,72 / 19,18

Índex d'envelliment = (Població de 65 i més anys / Població de 0-15 anys) x 100.

Índex de sobreenvelliment = (Població de 75 anys i més / Població de 65 anys i més) x 100.
/ (Població de 85 anys i més / Població de 65 anys i més) x 100.

Font: Ajuntament de Barcelona. Departament d'Estadística i Difusió de Dades. Lectura del Padró Municipal d'Habitants a 1 de gener.

Soledat no volguda i aïllament social

Les darreres dades disponibles (Informe *La salut a Barcelona 2018* de l'Agència de Salut Pública) indiquen que hi ha a la ciutat **90.102** persones de 65 anys o més que **viuen soles**, **627 més** que l'any anterior (un 0,7% més). D'aquestes, **un 76,25 % són dones**.

És a dir, un **25,84 %** del total d'habitants de 65 anys i més són persones que viuen soles. Pel que fa al gènere, un **32,77 %** de les **dones** de 65 anys i més viuen soles, mentre que en el cas dels **homes** en són menys de la meitat: un **15,42 %**. Aquestes dades s'incrementen cada any.

Pel que fa al sentiment de soledat, el **30,5 % de les dones** de 65 anys o més **se senten soles** (afirmen que en els últims dotze mesos han sentit que els falta companyia sovint o algunes vegades), respecte un **16,6 % dels homes**.

Línia 1. Entorn de vida domèstica

La primera línia del pla fa referència a l'entorn de vida domèstica o familiar. Té a veure amb les relacions que s'estableixen amb la família i les amistats i discorre primordialment als habitatges familiars.

Aquesta línia comprèn un total de 5 plans o mesures estratègiques, 31 accions de ciutat, 23 dels diferents barris i districtes, i 1 actuació de ciutat liderada per agents no municipals.

Línia 1. Entorn de vida domèstica

5 plans/mesures
31 accions de ciutat
24 territorials
1 d'altres agents
(de ciutat)

Eix 1.1. Soledat no volguda i aïllament social

El primer eix del pla es centra en una de les principals preocupacions per a les persones grans i per a la ciutat: les persones que viuen amb soledat no volguda i aïllament social.

El pla recull en aquest àmbit 1 pla estratègic, 8 accions de ciutat i 17 dels diferents territoris, que aborden aquesta qüestió central per tal de pal·liar la soledat no volguda i facilitar connexions entre aquestes persones i la comunitat.

Eix 1.1. Soledat no volguda i aïllament social

1 pla/mesura
8 accions de ciutat
18 territorials

Algunes de les actuacions més destacades són:

➤ Radars: projecte d'acció comunitària per a persones grans soles

Projecte que s'adreça a detectar i prevenir situacions de risc de les persones grans, i a pal·liar els efectes negatius i l'impacte de la soledat no volguda en la seva qualitat de vida i benestar, tot comptant amb la complicitat de l'entorn.

Balanç d'execució del Pla **Barcelona amigable** amb les persones grans

Va sorgir el 2008 com un projecte comunitari al barri del Camp d'en Grassot del Districte de Gràcia. El Consell Assessor de la Gent Gran el va detectar com un exemple a seguir i en va demanar l'extensió a tota la ciutat. Des de llavors, s'ha anat implementant progressivament a més barris de tot el territori.

2017	2018	2019
35 barris	42 barris	49 barris

Pel que fa a les **persones ateses**, l'any 2019 han estat **2.249**, un **28% més** que el 2018.

Hi participen actualment **3.853 comerços, farmàcies i veïns i veïnes** adherides, desenes d'entitats i associacions a través de les Taules Radars, **188 persones voluntàries** que han realitzat **18.090 trucades** el 2019, i s'han organitzat una trentena d'activitats arreu de la ciutat.

➤ **Baixem al carrer**

Projecte que facilita que les persones grans amb dificultats de mobilitat i d'accessibilitat puguin baixar al carrer i participar de la vida de la comunitat amb l'acompanyament de persones voluntàries.

En aquests anys s'ha ampliat ràpidament, passant dels 8 barris que cobria el 2017 fins arribar a cobrir actualment tots els barris de la ciutat, i **augmentant en un 50% el nombre de persones usuàries**, que poden sortir al carrer una mitjana d'un cop per setmana.

2017	2019
8 barris de 4 districtes 93 persones	Tots els barris (73) 140 persones

Els resultats de l'**enquesta de satisfacció** (omplerta per aproximadament la meitat de les persones que en són usuàries) són molt positius: **9,5 sobre 10**.

➤ **Vincles BCN**

Projecte d'innovació social que vol reforçar les relacions socials de les persones grans que se senten soles i millorar el seu benestar a través de les noves tecnologies.

Balanc d'execució del Pla **Barcelona amigable** amb les persones grans

De l'any 2017 al 2018 va passar d'estar present en 2 districtes a cobrir-los tots, i va **augmentar en 2,5 vegades el nombre de persones usuàries**. El 2019 **s'ha doblat el nombre de persones usuàries** i s'ha passat de **58 grups a un centenar**.

2017 (pilot)	2018	2019
2 districtes 393 persones usuàries 45 grups	Tots els districtes (10) 1.003 persones usuàries 58 grups	Tots els districtes (10) 2.000 persones usuàries 100 grups

➤ **Bon veïnatge amb la gent gran** **(Barri de la Barceloneta)**

Xarxa de veïns i veïnes per donar suport a les persones grans del barri, disminuint el seu sentiment de soledat i aïllament, reforçant la seva autonomia personal i la seva xarxa social, i defensant els seus drets socials.

Les tasques són: companyia setmanal, acompanyaments a visites mèdiques o a fer gestions i tràmits com les vinculades al Banc d'Ajudes Tècniques.

6 persones grans del barri han estat acompanyades cada setmana per passejar i xerrar.

També es realitza suport quinzenal en gestions sanitàries.

S'han fet **7 acompanyaments** a persones grans amb dificultat de mobilitat, i **9 gestions de material ortopèdic** per part de persones voluntàries.

➤ **Programa de gent gran del districte** **(Districte de Sarrià-Sant Gervasi)**

Activitats que fomenten la promoció de la xarxa de suport de les persones grans del districte, entre elles i amb la resta de veïns i veïnes. Les persones grans tornen a ser protagonistes i amfitrions de les activitats.

Trobades entre casals, trobada country/ball en línia, coral, sardanes, pintura, teatre...

L'any 2018 es van realitzar **25 trobades**, amb una gran afluència (**més de 1.000 assistents**).

Nombre de trobades realitzades	25
Nombre d'assistents a les trobades	+1.000

➤ **Suport a persones grans vulnerables en casos d'aïllament per condicions adverses (Barri de Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes)**

Acció comunitària d'atenció i suport a persones grans en èpoques d'aïllament per condicions climatològiques adverses i altres situacions de risc (per neu o foc sobretot). Serveis i entitats de proximitat vetllen i proporcionen suport a les necessitats que puguin sorgir en aquests moments puntuals.

Té lloc als barris de muntanya del Districte de Sarrià-Sant Gervasi al llarg de tot l'any, però principalment a l'hivern i a l'estiu.

S'han **atès** aproximadament **50 persones grans**.

Nombre de persones grans ateses	50
---------------------------------	-----------

Relació d'actuacions

A més de les actuacions esmentades se n'han recollit també d'altres. A continuació es troba la relació de totes les accions incloses en aquest eix, marcant-ne les que s'han destacat anteriorment:

Plans i mesures estratègiques

Estratègia sobre canvi demogràfic i envelliment. Una ciutat per a tots els cicles de vida

Actuacions d'àmbit ciutat

Radars: projecte d'acció comunitària per a persones grans soles
Radars Comercial: implicació de comerços i farmàcies al projecte
Radars

Baixem al carrer
Vincles BCN
Àpats a domicili
Àpats en companyia
Servei d'acompanyament a domicili a les persones grans
Servei de transport adaptat per a persones usuàries de les residències municipals per a la realització de sortides

Actuacions territorials

Programa d'Acompanyament i Prevenció de la Solitud (PAPS)	Districte de Ciutat Vella
Vivint amb la Sole	Districte de Ciutat Vella
Programa d'atenció a persones grans vulnerables	Districte de Ciutat Vella
El cafè dels divendres	Casc Antic (Districte de Ciutat Vella)
Bon veïnatge amb la gent gran	Barri de la Barceloneta (Districte de Ciutat Vella)
Eix Gran	Barri de l'Antiga Esquerra de l'Eixample (Districte de l'Eixample)
Acompanyament a la gent gran	Barri del Poble Sec (Districte de Sants-Montjuïc)
Sortim en companyia	Barri de les Corts (Districte de les Corts)
Programa de gent gran del districte	Districte de Sarrià - Sant Gervasi
Accions desenvolupades des del projecte Radars al districte	Districte de Sarrià - Sant Gervasi
Acció comunitària de suport a persones grans vulnerables en casos d'aïllament per condicions climatològiques adverses i altres situacions de risc	Barri de Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes (Districte de Sarrià - Sant Gervasi)
Activitats comunitàries de Nadal per a tothom	Districte de Gràcia
Projecte "No estem sols"	Districte de Gràcia
Projecte "Cuqui" de prevenció de l'aïllament de les persones grans	Barris de la Salut, el Coll i Vallcarca-Penitents (Districte de Gràcia)
Grup amb persones grans "Anima't": trobades per gaudir de la cultura i fer amistats	Barris de la Salut, el Coll i Vallcarca-Penitents (Districte de Gràcia)

Programa Vulnerables	Districte d'Horta-Guinardó
Servei de promoció de la convivència i de coneixement i atenció de situacions de vulnerabilitat	Barris de Trinitat Vella, Baró de Viver i Bon Pastor (Districte de Sant Andreu)
Voluntaris per als grans	Barri del Besòs i el Maresme (Districte de Sant Martí)

Als annexos es troba la informació completa de cadascuna de les actuacions, amb les seves descripcions corresponents i els departaments o entitats que en són responsables.

Valoració

La soledat no volguda de les persones grans ha pres cada cop més rellevància en la consciència col·lectiva, i han anat sorgint diverses iniciatives (moltes d'elles a escales de proximitat) per abordar aquesta qüestió des de l'acció comunitària, arribant a nombres significatius de persones.

S'han desenvolupat i estès actuacions que s'estaven demostrant eficaces, arribant a un ampli abast, com en el cas d'actuacions com Radars, Baixem al Carrer o Vincles, que es van iniciar en petits territoris i s'han ampliat fins cobrir tota la ciutat o una gran part, multiplicant el nombre de persones destinatàries.

Eix 1.2. Cures

Reconèixer i democratitzar el treball de cures és una prioritat de la ciutat, i s'estan duent a terme múltiples iniciatives en aquesta direcció.

El pla recull 2 plans o mesures estratègiques, 9 accions de ciutat i 6 dels diferents territoris, que treballen en l'àmbit de les cures.

Eix 1.2. Cures

2 plans/mesures
9 accions de ciutat
6 territorials

Algunes de les actuacions més destacades són:

➤ **Mesura de Govern per una Democratzació de la Cura 2017-2020**

Aquesta mesura pretén, des d'una òptica d'economia feminista, visibilitzar i polititzar (en el sentit de construir la qüestió com a objecte d'intervenció pública) el treball de cures, amb l'objectiu de:

(1) reconèixer la cura com a part central de la vida socioeconòmica de la ciutat

(2) promoure la coresponsabilitat de tots els actors socials a l'hora de garantir el dret a una cura digna i de qualitat

(3) reduir les desigualtats socials i de gènere que actualment caracteritzen tant la provisió com la recepció de les cures.

L'estat d'execució general de la mesura als gairebé 2 anys de la seva presentació (seguiment de l'any 2018) mostra un avançat desplegament: de les **68 actuacions** previstes per al període 2017-2020, un **44%** es trobaven en execució i un **38%** ja realitzades.

➤ **Estratègia de suport a les persones que cuiden familiars malalts i/o dependents a la ciutat de Barcelona 2019-2024**

Estratègia de ciutat amb accions transversals (salut, serveis socials, informació de recursos, sobrecàrrega econòmica...) per millorar la situació de les persones cuidadores.

Participació de les persones grans (especialment de dones grans que cuiden els seus familiars) en la planificació de les actuacions a realitzar.

S'ha elaborat aquesta estratègia juntament amb la **Xarxa pel Suport a les Famílies Cuidadores**, i després d'un procés en què **200 persones** han participat en tallers de **propostes** en els Consells de Salut i en altres tallers específics.

➤ **Barcelona cuida, espai d'informació i orientació**

Centre pioner que vol donar visibilitat a tots els recursos existents a la ciutat en l'àmbit de la cura i posar-los a l'abast de tothom. Vol ser un espai de referència per facilitar la informació a la ciutadania sobre tots els serveis i els recursos del territori, i promoure l'intercanvi i el treball en xarxa dels dispositius.

El 2019 s'ha posat en marxa aquest centre, que era una de les accions destacades de la **Mesura de Govern per una Democratització de la Cura 2017-2020**.

➤ **Programes Respir i Respir Plus**

Programa d'atenció residencial temporal per a persones amb un determinat grau de dependència per raons d'edat i/o discapacitat. Té com a finalitat millorar la qualitat de vida de les persones cuidadores, proporcionant-les un temps de descans i donant resposta a determinades situacions familiars imprevistes.

L'Ajuntament disposa de dos programes:

- 1) Respir, per fer una estada de fins a 60 dies a les Llars Mundet*
- 2) Respir Plus, convocatòria d'ajuts per a famílies que atenen una persona amb dependència, on l'Ajuntament els finança fins el 100% del cost d'una plaça residencial, fins a 45 dies l'any a distribuir en funció de les necessitats de les famílies al llarg de l'any.*

2017	2018
Respir: 726 estades Respir Plus: 174	Respir: 741 estades Respir Plus: 142

Totes les sol·licituds de Respir Plus que complien els requisits han estat beneficiàries de l'ajut.

De moment només s'ofereix el servei de Respir mitjançant estades residencials. L'objectiu pel 2020, però, és oferir fer-lo subvencionant hores de SAD domiciliari.

Relació d'actuacions

A més de les actuacions esmentades se n'han recollit també d'altres. A continuació es troba la relació de totes les accions incloses en aquest eix, marcant-ne les que s'han destacat anteriorment:

Plans i mesures estratègiques

Mesura de Govern per una Democratització de la Cura 2017-2020
Estratègia de suport a les persones que cuiden familiars malalts i/o dependents 2019-2024

Actuacions d'àmbit ciutat

Barcelona Cuida, espai d'informació i orientació
Xarxa pel Suport a les Famílies Cuidadores
Guia pràctica "I vostè, com està?" per al treball grupal amb persones cuidadores
Estratègia de suport a les persones amb Alzheimer i les famílies que les cuiden
Programes Respir i Respir Plus
Grups de suport a famílies cuidadores
Economia de les cures i política municipal: cap a una democratització de la cura a la ciutat de Barcelona

Actuacions territorials

La Colla Cuidadora	Districte de l'Eixample
Grup d'Ajuda Mútua de suport a entitats de cura	Barris de la Marina de Port i la Marina del Prat Vermell (Districte de Sants-Montjuïc)
Grups de suport a famílies cuidadores: "Cuida't" i "Racons"	Barris de la Vila de Gràcia i del Camp d'en Grassot i Gràcia Nova (Districte de Gràcia)
Temps i cures al barri	Barris del Guinardó i Sant Andreu de Palomar (Districtes d'Horta-Guinardó i Sant Andreu)
Projecte "Temps per a tu" per a famílies cuidadores de persones grans	Districte de Sant Andreu
Grups de suport i ajuda mútua	Barri del Besòs i el Maresme (Districte de Sant Martí)

Als annexos es troba la informació completa de cadascuna de les actuacions, amb les seves descripcions corresponents i els departaments o entitats que en són responsables.

Valoració

Les cures han esdevingut cada cop més centrals tant en les polítiques de la ciutat com en les iniciatives comunitàries als diferents territoris.

La mesura per la democratització de la cura avança amb pas ferm. Un 82% de les 68 actuacions que conté estan realitzades en execució, i apostes com l'obertura de l'Espai Barcelona Cuida ja estan en marxa.

Han anat sorgint més serveis, grups i estratègies per a les persones i famílies cuidadores (uns més globals i d'altres més específics, i tant a nivell de ciutat com en territoris més petits), amb una valoració positiva per part de les persones que en fan ús.

Eix 1.3. Habitatge

L'habitatge és una preocupació compartida per tota la població, i també les persones grans reclamen garantir el dret a viure dignament a casa o com a casa.

Existeixen moltes i diverses iniciatives a la ciutat per abordar aquesta problemàtica i generar solucions. El pla recull en aquest àmbit 2 mesures estratègiques, 14 accions de ciutat i 1 d'àmbit ciutat liderada per agents no municipals.

Eix 1.3. Habitatge

2 plans/mesures
14 accions de ciutat
1 d'altres agents
(de ciutat)

Algunes de les actuacions més destacades són:

➤ Xarxa d'habitatges amb serveis per a persones grans

Xarxa d'habitatges que disposen de serveis de consergeria, teleassistència, suport a la neteja i suport personal. Estan adreçats a

persones de 65 anys o més, que no tenen habitatge en propietat i que fan les activitats del dia a dia per si mateixes.

	2015	2016	2017	2018
Núm. d'edificis	20	20	22	24
Núm. d'habitatges	1.206	1.206	1.311	1.384
Núm. de persones acollides	1.343	1.356	1.437	1.508

Els habitatges amb serveis segueixen creixent, amb un grau de satisfacció de les persones usuàries molt elevat (puntuació global de **8,2** en l'estudi en profunditat de la qualitat percebuda realitzat el 2016).

Entre el 2017 i el 2018 se n'han lliurat **178**, i fins el 2025 n'estan previstos **555** més.

➤ **Ajuts a la rehabilitació per a l'adaptació funcional de l'interior de l'habitatge**

Convocatòries d'ajuts a la rehabilitació que contemplin l'adaptació funcional de l'interior de l'habitatge, amb l'objectiu de millorar les condicions d'habitabilitat i així permetre la permanència en el domicili malgrat les dificultats de mobilitat.

Anualment es van convocant els ajuts per a la rehabilitació, que des del 2017 tenen una especial cura dels interiors dels habitatges. El 2018 s'han pressupostat **reformes per a 136 habitatges** amb una **subvenció de 2,3M€**.

➤ **Ajuts a la rehabilitació per instal·lar ascensors o eliminar barreres a la mobilitat**

Convocatòries d'ajuts a la rehabilitació que contemplin les actuacions per a la instal·lació d'ascensors, amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida i l'accessibilitat dels edificis de les persones grans, tot allargant la seva permanència en els domicilis.

Anualment es van convocant els ajuts per a la rehabilitació que afecten a elements comuns de les finques i, entre altres, donen suport a la instal·lació d'ascensors. El 2018 s'han pressupostat **74 finques per posar ascensor** amb una **subvenció de prop de 2,3 M€**.

➤ **Plans de Millora Urbana per regular la instal·lació d'ascensors exteriors als edificis d'habitatges**

Fan possible la instal·lació d'ascensors en els edificis d'habitatges en què només és possible si s'ubica a l'exterior.

Al llarg del **mandat 2015-2019** s'han instal·lat **144 ascensors** d'escales diferents al barri de **Verdun** (Districte de Nou Barris) i a **Can Clos** i **Onyar** (barri de la Marina de Port, Districte de Sants-Montjuïc). La regulació i instal·lació d'aquests ascensors exteriors va a part dels ajuts a la rehabilitació per instal·lar ascensors interns a les finques.

➤ **Oficines d'Habitatge**

Espai de trobada per a la ciutadania en matèria d'habitatge. Les oficines consten d'un equip tècnic especialitzat que s'encarrega d'oferir atenció personalitzada. Cada districte disposa d'una oficina en la qual s'ofereixen diversos serveis, com ara informació sobre els ajuts disponibles o assessorament en matèria legal. Per agilitzar qualsevol procés, cal demanar dia i hora en el servei de cita prèvia a través del web.

S'ha reforçat el paper de les Oficines d'Habitatge amb més recursos tècnics i de personal, millorant els seus espais d'atenció i afegint els Punts d'Assessorament Energètic en la majoria d'elles.

El 2018 es van fer a les oficines **272.386 atencions** i **12.512 assessoraments jurídics**.

Relació d'actuacions

A més de les actuacions esmentades se n'han recollit també d'altres. A continuació es troba la relació de totes les accions incloses en aquest eix, marcant-ne les que s'han destacat anteriorment:

Plans i mesures estratègiques

Mesures urgents per fer front a l'emergència habitacional i garantir el dret a l'habitatge (2015)

Pla pel Dret a l'Habitatge 2016-2025

Actuacions d'àmbit ciutat

Guia i campanya de difusió dels serveis i ajuts a l'habitatge

Ajuts a la rehabilitació per a l'adaptació funcional de l'interior de l'habitatge

Ajuts a la rehabilitació d'edificis per instal·lar ascensors o eliminar barreres a la mobilitat

Plans de Millora Urbana per regular la instal·lació d'ascensors exteriors als edificis d'habitatges

Guia de recomanacions per adaptar l'habitatge quan ens fem grans

Campanya de divulgació de consells de seguretat i prevenció

Ajuts tècnics d'adaptació a la llar: productes de suport

Servei de millora i manteniment de la llar

Oficines d'Habitatge

Xarxa d'habitatges amb serveis per a persones grans

Habitatges tutelats per a persones grans

Habitatge cooperatiu i compartit

Pla de mobilitat residencial metropolitana

Les necessitats actuals i futures d'habitatge de les persones grans

Actuacions d'àmbit ciutat liderades per altres agents

Estratègies de cohabitatge per a persones grans (2017)

Als annexos es troba la informació completa de cadascuna de les actuacions, amb les seves descripcions corresponents i els departaments o entitats que en són responsables.

Valoració

En els darrers dos anys s'ha anat incrementant el nombre d'habitatges amb serveis, tot i que a un ritme més lent del que es voldria per cobrir tota la demanda.

S'ha seguit apostant també per diferents opcions habitacionals per viure amb dignitat, des dels pisos tutelats fins el cohabitatge.

Es fan una gran quantitat d'actuacions (instal·lacions i ajuts tècnics i econòmics) per millorar l'accessibilitat a la llar i als edificis d'habitatges.

Les oficines d'habitatge estan duent a terme una intensa tasca, amb un nombre d'atencions i assessoraments molt elevat.

S'ha fet també una gran feina de difusió dels ajuts disponibles, de divulgació i conscienciació, i d'anàlisi i estudi de la situació i les necessitats.

Síntesi línia 1

La preocupació per combatre la soledat no volguda, democratitzar les cures i resoldre les problemàtiques d'habitatge ha anat creixent i és cada cop més compartida pels diferents agents i més central en la ciutat, que hi dedica esforços i hi destina anàlisis, accions i polítiques.

- Destaquen diferents projectes exitosos per afrontar la **soledat** i l'aïllament social des de diferents vessants, alguns d'ells des dels barris i districtes, i d'altres d'àmbit ciutat, com Baixem al carrer, Vincles, i especialment Radars com a iniciativa comunitària de proximitat. És remarcable l'evolució de l'extensió territorial d'aquestes iniciatives, que han passat d'experiències locals a projectes de ciutat que estan arribant a cobrir tots o gairebé tots els barris.
- Pel que fa a les **cures**, la mesura aprovada al respecte per l'Ajuntament comporta el desplegament de múltiples línies d'actuació, com l'obertura de l'espai Barcelona Cuida, i alhora es continuen desenvolupant programes com el Respir i el Respir Plus o el Temps per tu, amb un elevat nivell de satisfacció per part de les persones usuàries. Aquests es complementen amb iniciatives sorgides des dels barris i les entitats, i amb xarxes, guies i estratègies realitzades des de la coproducció.
- D'entre les mesures posades en marxa per fer front a la crisi **habitacional**, caldria destacar, a més dels instruments de planificació corresponents (el pla pel dret a l'habitatge i les mesures urgents aprovades prèviament), l'impacte de les oficines d'habitatge, els ajuts a la rehabilitació i adaptació funcional dels habitatges i la instal·lació d'ascensors, i les diferents solucions habitacionals, especialment els habitatges amb serveis, molt ben valorats, que s'incrementen tot i que a un ritme menor del desitjat.

Línia 2. Entorn de vida comunitària

Comprèn les relacions que s'estableixen amb la resta de membres de la comunitat, com ara els veïns i les veïnes, els/les comerciants i, en general, les persones dedicades a serveis de proximitat. Els carrers, els espais urbans i els equipaments del barri són els principals llocs on s'estableixen aquestes relacions.

Aquesta línia comprèn un total de 16 plans o mesures estratègiques, 52 accions de ciutat, 78 dels diferents territoris de la ciutat, i 11 liderades per agents no municipals (9 de ciutat i 2 territorials).

Línia 2. Entorn de vida comunitària

16 plans/mesures
52 accions de ciutat
78 territorials
11 d'altres agents
(9 de ciutat i 2 territorials)

Eix 2.1. Espai públic

Dins aquest eix s'inclouen actuacions que tenen lloc a l'espai públic, des d'activitat física a l'aire lliure fins a accions sobre el verd urbà o mesures urbanístiques i d'accessibilitat, passant per iniciatives de seguretat i prevenció.

El pla recull en aquest àmbit 8 plans o mesures, 18 accions de ciutat i 9 dels diferents territoris.

Eix 2.1. Espai públic

8 plans/mesures
18 accions de ciutat
9 territorials

Algunes de les actuacions més destacades són:

➤ Pla local de seguretat viària 2013-2018

El Pla treballa en el context de les polítiques catalanes de seguretat viària, i és en aquest marc que es planteja com a objectiu la reducció del 20% del nombre de ferits greus en accidents de trànsit i del 30% del nombre de morts respecte dels nivells de 2012. Aquest objectiu suposa assumir i prorrogar els objectius que estableix el Pla de seguretat viària 2011-2013, i engloba els objectius fixats a nivell europeu.

Balanç d'execució del Pla **Barcelona amigable** amb les persones grans

El Pla plantejava passar de 30 morts i 247 ferits greus el 2012 a 21 morts (30% menys) i 198 ferits greus (20% menys) el 2018.

Les dades de 2018 són de 21 morts (exactament el 30% menys que es proposava el Pla), però 238 ferits greus (només un 3,64% menys, lluny del 20% de reducció esperada).

Les persones grans que van patir accidents de trànsit tant l'any 2016 com el 2017 van ser un 7,1% del total de víctimes. Dels vianants atropellats, un 26,5% (2016) i un 30% (2017) eren persones grans. Pel que fa a ferits greus, n'eren un 48,4% i un 41,8%, i de víctimes mortals un 62,5% i un 60%.

En un 14,41% del total d'accidents registrats l'any 2017 hi havia persones grans. Pel que fa als accidents per atropellament, n'eren un 30,31%; en el cas de caigudes a l'interior d'un vehicle, el percentatge puja fins un 69,60%.

➤ **Activa't als parcs** (Institut Barcelona Esports)

Programa que promou l'exercici físic entre la població més gran de 40 anys als parcs i jardins de la ciutat, per fer salut i potenciar l'envelliment actiu.

Incideix en els beneficis físics, psicològics, socials i afectius que aporta la pràctica d'activitat física, fonamentant-se en les necessitats reals, preferències i aptituds de les persones grans.

És un programa consolidat, gestionat per l'Institut Barcelona Esports amb l'Associació Esportiva Sarrià-Sant Gervasi, amb el suport de l'Àrea d'Ecologia Urbana.

Es presta en 19 parcs o espais diferents dels 10 districtes (2 espais més que el 2017).

El 2018 va comptar amb 1.659 persones inscrites (el 76,81 % dones).

El programa va néixer el 2008, i la seva implantació al territori es va fer progressivament, **arribant a tots els districtes de la ciutat en 2 anys**. Posteriorment va seguir creixent, principalment en els barris més desafavorits, aprofitant l'existència dels Plans de Desenvolupament Comunitari i el programa Salut als Barris i responent a les seves demandes i a les de les associacions de veïns i veïnes.

Els primers anys de funcionament es van dur a terme avaluacions anuals en les que es va constatar la bona acceptació per part de les persones participants i els resultats positius de participar-hi. Degut a aquests bons resultats, el grup de seguiment del programa va decidir espaiar les avaluacions amb l'objectiu de garantir el bon funcionament i d'adaptar les possibles accions de millora a les percepcions de les persones participants.

Balanc d'execució del Pla **Barcelona amigable** amb les persones grans

Les dades de l'informe d'avaluació del curs 2015-2016 van ser molt positives, tant pel que fa als indicadors de resultat com als de procés. L'assistència i la inscripció seguien augmentant, tot i que el volum de participants era estable. Les persones que hi participaven eren sobretot dones grans sense treball remunerat amb alta prevalença de sedentarisme.

En general ha estat molt ben valorat pels usuaris i usuàries en les diferents avaluacions, amb un impacte positiu en la percepció de la pròpia salut, la utilització de serveis sanitaris i la pràctica d'activitat física, segons les enquestes realitzades a les persones usuàries:

- El **87,4%** de les persones enquestades referia sentir-se millor o molt millor que abans de començar.
- El **19,5%** referia assistir menys o molt menys al CAP.
- El **71,9%** referia fer més o molta més activitat que abans de participar-hi.
- La valoració mediana del programa va ser de **9** punts sobre 10, i el **100%** de les persones enquestades el recomanaria.

➤ **Ens movem** (Institut Barcelona Esports i Pla de Barris)

Programa pilot d'activitat física saludable per a persones grans que no en fan i que freqüenten els Centres d'Atenció Primària.

Incentiva l'activitat física suau als CAP o a prop d'aquests. Es fan activitats un cop o dos a la setmana, a l'aire lliure, de forma grupal i durant tot l'any. La finalitat és la millora dels hàbits de vida i de les capacitats físiques, psíquiques i socioafectives, i incidir en les directrius que l'OMS recomana per a les persones grans en l'àmbit de l'exercici físic.

En fase d'inici; els grups d'activitat més antics van començar el 2017. Es duu a terme conjuntament amb Pla de Barris, i compta amb la col·laboració de l'Agència de Salut Pública. El 2018 hi va haver **11 grups** en funcionament, amb **279 persones usuàries (83 dones)**.

Ha anat incrementant la seva presència territorial. Va començar com una prova pilot en cinc punts diferents de la ciutat on es desenvolupa el Pla de Barris, i posteriorment s'ha estès a noves ubicacions on s'han detectat demandes. Actualment es duu a terme als districtes de Ciutat Vella, Les Corts, Horta-Guinardó, Nou Barris i Sant Andreu.

2017

2019

5 barris de 3 districtes

13 barris de 5 districtes

➤ **Tots junts prevenim** (Guàrdia Urbana)

Sessions sobre mobilitat segura als casals a càrrec dels monitors d'educació viària, dins les funcions preventives de la Guàrdia Urbana. Pretenen ser un espai de reflexió sobre les actituds de les persones grans vers la mobilitat com a vianants, per tal d'incrementar la seva seguretat.

Sessions als casals en col·laboració amb FATEC (Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya). **23 sessions** d'1 hora, amb un total de **429 participants**.

➤ **Estem a prop de la gent gran: consells de seguretat i prevenció** (Guàrdia Urbana i Bombers)

Cursos i formacions a persones grans per tal de donar consells sobre com actuar de manera autònoma en cas d'emergència i per tal de prevenir i minimitzar les situacions de risc. Aquestes formacions també permeten donar major confiança en elles mateixes, facilitant l'apoderament de les persones grans.

S'han fet **18 sessions** amb **298 assistents**, complementant la formació amb un **tríptic** amb els consells més importants. Objectius: seguretat viària, seguretat ciutadana, autoprotecció. Segons si ets vianant, conductor/a o passatger de transport públic. Sessions impartides per agents i bombers. Complementari a les sessions als casals de l'actuació "Tots junts prevenim".

Relació d'actuacions

A més de les actuacions esmentades se n'han recollit també d'altres. A continuació es troba la relació de totes les accions incloses en aquest eix, marcant-ne les que s'han destacat anteriorment:

Plans i mesures estratègiques

Pla local de prevenció i de seguretat ciutadana 2016-2019

Pla local de seguretat viària 2013-2018

Pla del verd i de la biodiversitat 2012-2020

Programa d'impuls de la infraestructura verda urbana
Arbres per viure. Pla director de l'arbrat 2017-2037
Pla per la millora de la qualitat de l'aire 2015-2018 i Programa de mesures contra la contaminació de l'aire 2017-2020
Pla de reducció de la contaminació acústica i Mapa estratègic de soroll
Urbanisme amb perspectiva de gènere: l'urbanisme de la vida quotidiana

Actuacions d'àmbit ciutat

Activa't als parcs
Ens movem
Circuits gimnàstics i lúdics per a persones grans
Viatjar per créixer
Consells de mobilitat per a persones grans
Tots junts prevenim
Consells de prevenció i actuació en cas d'incendi per a persones grans
Estem a prop de la gent gran: consells de seguretat i prevenció
Barcelona, ciutat de vianants
Xarxa d'horts urbans per a persones grans
Estratègia de la bicicleta per Barcelona
Millores a voreres i espais per a vianants
Pacificació en els processos de renovació de l'espai públic
Omplim de vida els carrers: implantació del model Superilles a Barcelona
Accions per incrementar el verd a la via pública
Programa per crear nous parcs i jardins públics
Pla d'espais interiors d'illa
Accions per enjardinar temporalment solars buits

Actuacions territorials

Comerç Amic Sense Barreres (CASBA)	Casc Antic, Sants, la Marina i Sant Genís dels Agudells (Districtes de Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i Horta-Guinardó)
Caminant fem salut	Barri de la Sagrada Família (Districte de l'Eixample)
Caminades unitàries dels casals de gent gran	Districte de Sants-Montjuïc
Pla ocupacional per millorar l'accessibilitat	El Putxet, Sarrià, Bonanova i les Tres Torres

	(Districte de Sarrià - Sant Gervasi)
Vine a fer salut!	Barri del Coll (Districte de Gràcia)
Afavorir el desplaçament de les persones grans	Districte d'Horta-Guinardó
Diada esportiva "Movent-nos amb la gent gran"	Districte de Sant Andreu
Mou-te! Sis potes millor que dues	Districte de Sant Andreu
Procés participatiu intergeneracional per a rehabilitar el Camí de Ronda	Barri de Trinitat Vella (Districte de Sant Andreu)

Als annexos es troba la informació completa de cadascuna de les actuacions, amb les seves descripcions corresponents i els departaments o entitats que en són responsables.

Valoració

Pel que fa a la seguretat viària, s'ha avançat, complint alguns dels objectius marcats, però queda molt camí per recórrer per apropar-se al compliment de tots ells, i és especialment rellevant pel que fa a persones grans.

Es fa un gran esforç, des de l'Ajuntament i amb entitats, per la conscienciació de les pròpies persones grans pel que fa a la prevenció en diferents àmbits de la vida.

Es fan una gran quantitat d'activitats físiques a l'aire lliure, amb una important participació i una bona valoració, i un abast que ha anat incrementant-se fins cobrir molts dels districtes de Barcelona, i en alguns casos tota la ciutat.

Quant a l'urbanisme, s'ha avançat en accessibilitat mitjançant projectes com el Comerç Amic Sense Barreres a diferents territoris de la ciutat, s'estan implementant mesures per incrementar i naturalitzar el verd urbà i donar usos a espais buits, així com horts urbans, i s'han dut a terme projectes participatius per dissenyar espais dels barris.

Eix 2.2. Comunitat intergeneracional i educadora

Aquest eix comprèn actuacions i activitats intergeneracionals, educadores i/o comunitàries.

El pla recull en aquest àmbit 3 plans o mesures, 14 accions de ciutat, 40 dels diferents territoris i 4 liderades per altres agents (3 de ciutat i 1 territorial).

Eix 2.2. Comunitat intergeneracional i educadora

3 plans/mesures
14 accions de ciutat
40 territorials
4 d'altres agents
(3 de ciutat i 1 territorial)

Algunes de les actuacions més destacades són:

➤ Viure i conviure

Programa destinat a persones grans que es valen per si mateixes i poden oferir una habitació, i a estudiants que tenen la residència habitual fora de Barcelona i necessiten habitatge mentre cursen estudis universitaris. Aquest programa es basa en fomentar la solidaritat, el coneixement i l'ajuda mútua entre dues generacions.

L'Ajuntament dona suport econòmic al projecte, que augmenta el nombre de convivències realitzades.

	2017	2018
Convivències a Barcelona	54	58
Total convivències	61	67

➤ Vivències: barris amb memòria

La mirada de les persones grans per recuperar la memòria històrica, a través de documentals, exposicions i altres activitats.

Recull de testimonis i records a través de les experiències viscudes pels seus veïns i veïnes en relació a la vida al barri, el comerç, les indústries, els canvis urbanístics... Vivències de les persones que van ser els protagonistes anònims de fets històrics, per explicar a les persones que no els van viure com era el dia a dia d'aquella època.

Són activitats anuals que tenen lloc a diferents biblioteques de la ciutat.

Les dades d'assistències el 2018 d'algunes d'elles van ser:

- Biblioteca Sagrada Família: "Llavors fèiem vida al carrer": **34** assistents.
- Biblioteca Montserrat Abelló: "Barris amb memòria": **36** assistents.
- Biblioteca Bon Pastor: "Memòria històrica del Bon Pastor": **207** assistents.

➤ **Formació en telèfons intel·ligents i tauletes**

Tallers de formació en l'ús de telèfons intel·ligents i tauletes, adreçats a persones de 65 anys i més, tant als casals com a d'altres equipaments i espais públics.

Aquesta activitat s'organitza amb la **Fundació Vodafone** i **SECOT** (*Seniors Españoles para la Cooperación Técnica*), amb l'objectiu de reduir la bretxa digital i apoderar les persones grans en l'ús de dispositius i, específicament, de l'aplicació per a tauletes del programa **Vincles BCN**.

S'ha fet un important nombre de tallers amb una elevada assistència. L'any 2018 han estat **73 formacions** a **21 casals i espais de gent gran** municipals, amb una participació de **397 persones**.

	2018
Casals i espais de gent gran municipals participants	21
Formacions	73
Participants a Barcelona	397

➤ **Programa de relacions intergeneracionals (Districte de Sants-Montjuïc)**

Es desenvolupen sis projectes amb centres docents del districte i amb dues universitats públiques de Catalunya.

En aquests, es generen espais de coneixement mutu i intercultural i es comparteixen experiències vitals entre persones grans, infants, adolescents i joves.

S'han dut a terme **163 activitats intergeneracionals**.

107 persones grans vinculades als 6 projectes.

2076 infants, adolescents i joves participants, així com **73 famílies** de dues ludoteques del districte.

➤ **La Marina Memòria Musical** **(Districte de Sants-Montjuïc)**

Projecte comunitari que crea espais d'intercanvi de coneixement entre joves i persones grans del barri, on comparteixen gustos i cultura musical. Aquest intercanvi és el punt de partida d'un procés creatiu que conclou amb una peça musical en clau de veu, percussió i música electrònica.

Les **10 dones** que han participat han tingut un alt grau d'implicació i compromís, amb una assistència sostinguda al llarg de les sessions.

Joves i persones grans han trencat prejudicis i s'han obert a l'altra generació, en dinàmiques en les que conflueix coneixement i emocions.

Han estat un total de **10 sessions d'una hora i mitja** cadascuna entre gener i juny de 2019, més la mostra final.

➤ **El gran circ** **(Districte de Nou Barris)**

Taller grupal de circ per potenciar l'envelliment saludable a l'Ateneu Popular 9 Barris. Prova pilot durant 3 mesos per a persones de més de 65 anys dels barris de Roquetes, Trinitat Nova i Verdun. Activitat saludable, compartint dinàmiques i jocs que potencien les relacions socials i el vincle, i amb un fort impacte emocional que repercuteix en el seu benestar psicològic.

Es va iniciar el 2018 amb **8 sessions** setmanals, amb una participació d'**entre 14 i 20 persones**.

➤ **En bici sense edat**

Iniciativa que vol retornar a les persones grans la capacitat d'anar amb bicicleta, mitjançant un tricicle de transport de persones especialment condicionat, i fomentant la relació intergeneracional amb les persones conductores voluntàries.

Aquest servei es presta actualment amb una flota de **3 tricicles elèctrics** i s'adreça a persones grans que viuen a centres residencials o habitatges amb serveis.

Balanç d'execució del Pla **Barcelona amigable** amb les persones grans

Al llarg de l'any 2018 es va ampliar el servei, en col·laboració amb **Biciclot**. **Vanapedal** també hi ha col·laborat. L'Ajuntament hi dona suport mitjançant subvenció.

Anualment es registra un increment notable en el nombre de sortides i de passatgers i passatgeres (**més del triple de persones usuàries** el 2018 que el 2017, i **2,62 vegades més sortides**, i un **augment de prop d'un 75 %** l'any següent).

	2017	2018	2019
Nombre de sortides	188	493	857
Nombre de passatgers/eres	240	735	1.265

Relació d'actuacions

A més de les actuacions esmentades se n'han recollit també d'altres. A continuació es troba la relació de totes les accions incloses en aquest eix, marcant-ne les que s'han destacat anteriorment:

Plans i mesures estratègiques

Cap a una política pública d'acció comunitària
Mesura de govern per a la promoció de les persones grans 2017-2021
Mesura de govern de promoció per a l'envelliment actiu a Gràcia 2017-2020

Actuacions d'àmbit ciutat

Activitats intergeneracionals i educatives de la Xarxa d'Horts Urbans amb escoles
Viure i conviure
Soc blogger
Suport a projectes intergeneracionals als barris
Tallers intergeneracionals dels Punts d'Informació i Atenció a les Dones
Avis i àvies també eduquen a les nostres escoles
Espais participatius intergeneracionals a les escoles bressol
Avis i àvies en els espais familiars
Obrim les escoles bressol municipals als avis i àvies del barri
Concerts per a persones grans de les escoles de música
Ciutat educadora per a totes les edats
Vivències: barris amb memòria
La gent gran i la gent jove parlen
Formació en telèfons intel·ligents i tauletes

Actuacions territorials

Arxiu fotogràfic del Gòtic	Barri Gòtic (Districte de Ciutat Vella)
Projecte de memòria històrica del Casal Mediterrània	Barri de la Barceloneta (Districte de Ciutat Vella)
Accions intergeneracionals	Districte de Ciutat Vella
Espai Cultura	Barri de la Sagrada Família (Districte de l'Eixample)
Programa de relacions intergeneracionals	Districte de Sants-Montjuïc
La Marina Memòria Musical	Barris de la Marina (Districte de Sants-Montjuïc)
Taller intergeneracional d'audiovisuals	Barri del Poble Sec (Districte de Sants-Montjuïc)
Ràdio teatre: memòries d'un barri	Barri del Poble Sec (Districte de Sants-Montjuïc)
Compartint experiències	Districte de les Corts
La gent gran fem contes per als nens i les nenes	Districte de les Corts
Xarxes d'amistat	Districte de les Corts
Al voltant de la taula	Districte de les Corts
Projecte Gener@ccions	Barri de Sarrià (Districte de Sarrià - Sant Gervasi)
Compartim amb els infants	Barri de Galvany (Districte de Sarrià - Sant Gervasi)
Punt de trobada Virolai	Barri de la Salut (Districte de Gràcia)
Contes d'ara	Districte de Gràcia
Univers d'històries	Districte de Gràcia
Gent gran som tots	Districte de Gràcia
Dia Internacional de la Gent Gran i Setmana de la gent gran	Districte de Gràcia
Dinamització del circuit de gimnàstica per a persones grans	Barri del Coll (Districte de Gràcia)
Xerrades sobre persones grans i envelliment a la jornada d'educació	Barri del Coll (Districte de Gràcia)
Caminada intergeneracional	Barri del Carmel

	(Districte d'Horta-Guinardó)
Cicle intergeneracional de cinema clàssic	Barri de Vilapicina i la Torre Llobeta (Districte de Nou Barris)
Operación solete: taller de cuina d'estiu	Barri de Roquetes (Districte de Nou Barris)
Trobada intergeneracional	Barri de Roquetes (Districte de Nou Barris)
Noves tecnologies: suport i ajuda	Barri de la Guineueta (Districte de Nou Barris)
Activitat de Sant Jordi	Districte de Nou Barris
Cantada de nadales	Barri de Canyelles (Districte de Nou Barris)
Anem a l'hort	Barri de Vilapicina i la Torre Llobeta (Districte de Nou Barris)
Tarda de festa	Barri de Porta (Districte de Nou Barris)
Cicle d'activitats d'estiu al casal: dansa i moviment	Barri de Porta (Districte de Nou Barris)
Cuina de temporada	Barri de Porta (Districte de Nou Barris)
Intercanvi de coneixements intergeneracional	Barri de Can Peguera (Districte de Nou Barris)
Projecte minuts	Barri de Can Peguera (Districte de Nou Barris)
La Universitat entra al casal	Barri de Can Peguera (Districte de Nou Barris)
Cinema familiar	Zona Nord (Districte de Nou Barris)
El gran circ	Barris de Roquetes, Trinitat Nova i Verdun (Districte de Nou Barris)
Projecte Connexions: intercanvi cultural per a persones grans	Barri de Navas (Districte de Sant Andreu)
Espais de relacions intergeneracionals	Districte de Sant Andreu
Intercanvi intergeneracional d'experiències	Districte de Sant Martí

Actuacions d'àmbit ciutat liderades per altres agents

Aules de formació permanent per a la gent gran
Universitat de l'Experiència
En bici sense edat

Actuacions territorials liderades per altres agents

Als annexos es troba la informació completa de cadascuna de les actuacions, amb les seves descripcions corresponents i els departaments o entitats que en són responsables.

Valoració

En aquest àmbit es recullen un gran nombre i varietat d'iniciatives, moltes de les quals són accions comunitàries de proximitat que tenen lloc en barris concrets.

Moltes de les actuacions incorporen a més el vessant intergeneracional, i n'hi ha que s'enfoquen en una mirada educadora i formativa.

Pel que fa a aquest darrer aspecte, les aules de formació permanent i d'extensió universitària, o projectes com la universitat de l'experiència, ofereixen des de l'associacionisme i l'àmbit universitari possibilitats diverses d'educació al llarg de la vida, que se sumen a l'oferta de formacions, per exemple sobre noves tecnologies (amb un elevat nombre de participants, de sessions i d'equipaments on es realitzen).

Destaquen també propostes que combinen diferents valors, com ara la intergeneracionalitat amb l'accessibilitat, la sostenibilitat i el voluntariat en el cas del projecte En bici sense edat, que compta amb un gran nombre de sortides i de passatgers i passatgeres, que incrementen molt notablement d'un any a l'altre.

Es porten a terme en diferents territoris projectes per recuperar i posar en valor la memòria històrica dels barris, amb la participació i el protagonisme de les persones grans i les seves històries de vida, i en algunes ocasions amb el valor afegit de fer-ho en formats com el ràdio teatre, o amb equipaments com les biblioteques, que arriben a omplir-se en algunes sessions multitudinàries.

Cal posar en valor les iniciatives que fomenten aquest tipus d'aprenentatges més artístics, com pot ser el cas de la creació musical i audiovisual o el circ, amb exemples com El gran circ i experiències intergeneracionals com La Marina Memòria Musical o els tallers audiovisuals al Poble Sec.

També pel que fa a l'aprenentatge periòdic i comunicatiu trobem el Soc blogger, sorgit en base a una reclamació per part de les persones grans d'espais d'apoderament i autoproducció de la informació que els permeti difondre el seu punt de vista.

Són destacables també altres projectes intergeneracionals com el Viure i convida (amb un nombre important de convivències, que va en augment), o com les actuacions que es duen a terme a les escoles bressol o a les escoles de música municipals, així com als Punts d'Informació i Atenció a les Dones, entre molts altres que es donen als diferents territoris, amb xifres de participació molt elevades.

Activitats comunitàries molt diverses combinen xerrades, horts urbans, tallers que incorporen la mecànica dels bancs del temps, cinema familiar o intercanvis culturals als barris d'una ciutat educadora per a totes les edats.

Eix 2.3. Drets, bon tracte i diversitat

Aquest eix recull actuacions que tenen a veure amb el bon tracte a les persones grans, la difusió, garantia i respecte dels seus drets i la inclusió de les diversitats.

El pla recull en aquest àmbit 4 plans o mesures, 12 accions de ciutat, 14 dels diferents territoris i 5 liderades per altres agents (4 de ciutat i 1 territorial).

Eix 2.3. Drets, bon tracte i diversitat

4 plans/mesures
12 accions de ciutat
14 territorials
5 d'altres agents
(4 de ciutat i 1 territorial)

Algunes de les actuacions més destacades són:

➤ Soc gran, i què?: desconstruïm estereotips i prejudicis amb les persones grans

Estratègia de sensibilització ciutadana i de transformació de la imatge que la societat té del procés d'envelliment, realitzada des de la veu, l'experiència i el protagonisme de les persones grans amb la finalitat de visibilitzar l'existència dels estereotips i les discriminacions per raó d'edat.

Dins aquest projecte promogut pel **Consell Assessor de la Gent Gran** s'han realitzat:

- **Campanya participativa de difusió** del *Soc gran, i què?* dissenyada, creada i protagonitzada per les pròpies persones grans.
- **Tallers de teatre-fòrum** en què grups de persones grans han creat i representat diverses peces per desmuntar estereotips. S'han creat grups a **Sant Andreu** i **Ciutat Vella**, que han realitzat representacions als seus districtes i també a d'altres.
 - S'ha fet també **un taller de teatre-fòrum** al **Centre Aragonès de Barcelona**, a través del Departament de Relacions Ciutadanes (Gerència de Drets de Ciutadania, Cultura, Participació i Transparència). Aquest taller ha tingut èxit i se'n farà ara el **2019** una **nova edició**.
- **Taller de fotografia per a joves** per desmuntar els prejudicis i estereotips **sobre les persones grans**:

Activitat intergeneracional a **Horta-Guinardó**, en què els i les joves aprenents de fotografia han conegut persones grans i han retratat escenes de la seva vida que serveixen per rebatre els estereotips.

S'ha realitzat una **exposició** amb les fotografies seleccionades, inaugurada al districte, que serà itinerant i que ha donat lloc també a una capseta amb **postals de les fotografies**, lliurada a les **600** persones que van assistir a la **5a Convenció Les veus de les persones grans** el març de **2019**.
- També s'han realitzat **6 vídeos i fitxes** sobre estereotips específics, que han donat lloc també el **2019** a **6 plafons** divulgatius per desmuntar aquests estereotips, exposats a la **5a Convenció Les veus de les persones grans** el març de **2019**.

	2017	2018*
Sessions taller teatre fòrum Soc gran, i què?	32	18
Nombre de representacions teatrals	16	8
Sessions taller Soc fotògraf/a		10
Nombre de participants als tallers de teatre i fotografia	23	31
Persones assistents a les representacions	690	320
Materials distribuïts (punt de llibre, tríptic, programes...)	21.500	9.500

* 2018: Els grups de teatre van finalitzar activitats al mes de juny. Durant la tardor el grup de Sant Andreu va continuar actiu, coincidint amb el taller de fotografia amb joves.

➤ **Document obert de drets i llibertats de les persones grans, amb especial atenció a les persones grans amb dependència**

Document que pretén, amb la seva divulgació, sensibilitzar i apoderar les persones grans sobre els seus drets i deures i implicar-les en defensar-los, així com conscienciar tota la població en el respecte d'aquests drets.

Aquest document obert elaborat pel **Consell Assessor de la Gent Gran** de Barcelona ha anat revisant-se, actualitzant-se i evolucionant al llarg dels anys, passant per diferents versions.

Durant el **2018**, després de finalitzar la divulgació de la versió anterior del document, es va dur a terme un procés participatiu de **revisió i actualització del document** per part del Consell, a través del Grup de Treball d'Igualtat i Bon Tracte. Una participació que s'ha obert també a les persones que han pres part en el procés participatiu cap a la 5a Convenció Les veus de les persones grans, a més de comptar també amb els consells dels districtes i les entitats.

En aquest procés, finalitzat el **2019**, es passa d'un document que estava centrat en les persones grans amb dependència, a una nova versió enfocada en els drets i deures del conjunt de les persones grans, sense deixar de parar una especial atenció a les que viuen situacions de fragilitat o dependència.

		2017	2018*	2019**
Nombre de materials divulgatius elaborats	Document obert	3.500	1.200	2.000
	Versió en lectura fàcil	10.000	3.000	
	Fulls sobre drets per exposició	21.500	2.800	
Nombre d'equipaments on s'ha instal·lat l'exposició		17	4	

* 2018: La divulgació del document només es va realitzar fins el mes de maig perquè el CAGG va iniciar els treballs de revisió del document.

** 2019: Exemplars de la nova versió elaborada del document.

➤ **Atenció de queixes per vulneració de drets de les persones grans** (Oficina per la No Discriminació)

L'oficina és un mecanisme de garantia de drets. Atén queixes de vulneració de drets, s'acompanya les persones grans que en presenten per clarificar la situació i reben assessorament amb la possibilitat d'intermediar.

De les queixes rebudes per l'OND el **2018** es desprenen les següents dades:

Persones grans que han presentat denúncies de discriminació	5% del total
- Motiu discriminatori: per ser persones grans	2% del total
Situacions ateses de persones més grans de 60 anys	35
- Persones més grans de 66 anys	21

Les actuacions realitzades en aquest casos han estat de suport i acompanyament psicosocial, intermediació, assessorament jurídic, i **en un cas s'ha fet denúncia judicial**.

➤ **Estudi de les denúncies de discriminació per raó d'edat** (Oficina per la No Discriminació)

Seguiment i anàlisi de les denúncies presentades per discriminació per raó d'edat. S'està fent un estudi per aprofundir en la perspectiva d'edatisme i que les denúncies es potenciïn des d'aquest enfocament.

De les dades de denúncies rebudes per l'OND el **2018** es desprèn que els drets vulnerats en persones grans han estat majoritàriament per motius de **salut, prestació de serveis i qualitat dels serveis públics**.

➤ **Sensibilització sobre la diversitat LGTBI i migrant en equipaments de persones grans**

Desenvolupar activitats als casals de gent gran d'interrelació intercultural amb persones LGTBI migrades. Generar espais d'aprenentatge significatiu per a la no discriminació.

Balanç d'execució del Pla **Barcelona amigable** amb les persones grans

Les accions es duen a terme en col·laboració amb **ACATHI** (Associació Catalana per a la Integració d'Homosexuals, Bisexuals i Transsexuals Immigrants), que rep el suport de l'Ajuntament mitjançant subvenció.

Pel que fa a les dades de 2018 respecte a 2017, s'ha reduït el nombre d'activitats i de participants, però es manté el nombre de persones voluntàries i s'han **creat 3 espais de trobada** quan l'any anterior no n'hi havia cap.

	2017	2018
Nombre d'activitats	5	3
Nombre de participants	175	75
Nombre de voluntariat	12	12
Espais de trobada creats	0	3

➤ Grandioses: programa comunitari d'apoderament de dones grans **(Barris del Raval i el Coll)**

Projecte d'apoderament de dones grans per reduir la seva vulnerabilitat o doble discriminació per raó d'edat i gènere. Es vol prevenir l'aïllament d'aquestes dones fomentant col·loquis i grups de memòria oral i connectar-les a la xarxa comunitària dels seus barris.

És una iniciativa de la **Fundació Surt** que rep el suport de l'Ajuntament mitjançant subvenció.

Totes les accions del programa es desenvolupen des del grup motor que es va crear l'any 2016.

Pel que fa als tallers, el nombre de participants va incrementar **d'11 a 14** de l'any 2017 al 2018 i el nombre de tallers va pujar **de 8 a 23** (gairebé **el triple**).

El nombre de participants del programa va augmentar notablement, **fins a 5 vegades** (**de 30 a 150** persones).

	2017	2018
Nombre de tallers	8	23

Participants dels tallers	11	14
Participants del programa	30	150

Relació d'actuacions

A més de les actuacions esmentades se n'han recollit també d'altres. A continuació es troba la relació de totes les accions incloses en aquest eix, marcant-ne les que s'han destacat anteriorment:

Plans i mesures estratègiques

Protocol d'actuació davant el maltractament a les persones grans
Mesura de govern de millora del sistema per l'abordatge integral de les violències masclistes 2016-2022
Pla estratègic contra el sexisme a la ciutat 2017-2022
Pla municipal per la diversitat sexual i de gènere 2016-2020: mesures per a la igualtat LGTBI

Actuacions d'àmbit ciutat

Soc gran, i què?: desconstruïm estereotips i prejudicis amb les persones grans
Document obert de drets i llibertats de les persones grans, amb especial atenció a les persones grans amb dependència
Procediment específic d'actuació davant el maltractament a les persones grans: serveis socials bàsics i serveis de salut
Programa de sensibilització per promoure el bon tracte a les persones grans i contra el maltractament
Programa i guia de suport a les comunitats de veïns i veïnes
Atenció de queixes per vulneració de drets de les persones grans
Estudi de les denúncies de discriminació per raó d'edat
Informació i difusió dels drets de les persones grans
Els drets humans de les persones grans
Formació LGTBI al personal dels equipaments per a persones grans
Grup de treball de persones grans LGTB al Consell Municipal LGTBI
Anàlisi i recerca sobre immigració, interculturalitat i envelliment

Actuacions territorials

Programa de convivència	Districte de Ciutat Vella
Activitats sobre dones i violències masclistes	Districtes de l'Eixample i Horta-Guinardó

Activitats dels Punts d'Informació i Atenció a les Dones per a dones grans	Districtes de l'Eixample i Sant Martí
Taller amb dones grans	Barri del Poble Sec (Districte de Sants-Montjuïc)
La gran gent gran	Districte de les Corts
Presentació dels Punts d'Informació i Atenció a les Dones a les jornades de gent gran	Districte de les Corts
Xerrades i jornada sobre diversitats sexuals per sensibilitzar i visualitzar les persones grans LGBTI	Districte de Gràcia
Espais de trobada per a grans dones	Districte de Gràcia
Noves mirades	Districte de Sarrià - Sant Gervasi
Banc del Temps Les Planes	Barri de les Planes (Districte de Sarrià - Sant Gervasi)
Acte d'homenatge a les persones centenàries	Districte de Sarrià - Sant Gervasi
Setmana de la dona gran	Barri de Vilapicina i la Torre Llobeta (Districte de Nou Barris)
Incorporar als casals la diversitat sexual i de gènere com a eix transversal	Districte de Sant Andreu
Projecte Escales	Barris del Clot i Camp de l'Arpa (Districte de Sant Martí)

Actuacions d'àmbit ciutat liderades per altres agents

Grans reportatges comunitaris i teatre fòrum: desmuntant l'edatisme des d'una perspectiva interseccional
Promoció de l'envelliment actiu entre les persones grans LGBTI
Atenció a la diversitat sexual: formació i sensibilització en equipaments per a persones grans
Sensibilització sobre la diversitat LGBTI i migrant en equipaments de persones grans

Actuacions territorials liderades per altres agents

Grandioses: programa comunitari d'apoderament de dones grans	Barris del Raval i el Coll (Districtes de Ciutat Vella i Gràcia)
---	---

Als annexos es troba la informació completa de cadascuna de les actuacions, amb les seves descripcions corresponents i els departaments o entitats que en són responsables.

Valoració

Iniciatives com el *Soc gran, i què?* o l'elaboració i difusió del Document de drets i llibertats de les persones grans, amb unes xifres considerables de participació i de distribució de materials, tenen un impacte rellevant pel que fa a l'apoderament i autoconsciència de les pròpies persones grans respecte als seus drets i deures i per a identificar i afrontar situacions de discriminació per raó d'edat.

Tanmateix, encara queda molt per fer pel que fa a la visibilitat i la conscienciació social general respecte l'edatisme, d'acord amb el que ens diuen les dades de l'Oficina per la No Discriminació. No són moltes les persones grans que reconeixen i denuncien haver patit discriminació, i encara menys les que identifiquen la situació com a discriminació per motiu d'edat.

Es treballa molt també, tant des de l'administració com des de les entitats socials, per abordar, amb una mirada interseccional, les dobles discriminacions que poden patir les dones grans, les persones grans LGTBI i/o migrades, entre d'altres. Les actuacions que es fan en aquest sentit acostumen a tenir una bona repercussió i xifres importants pel que fa a l'assistència i el nombre de sessions, tallers i activitats, tot i que hi ha casos en què costa més aconseguir o mantenir una assistència elevada i arribar a les persones que puguin trobar-se amb aquestes situacions.

Es segueixen duent a terme algunes mesures per promoure el bon tracte a les persones grans, tot i que en menor mesura que en anys anteriors pel que fa a la difusió i activitats de formació i sensibilització. Així mateix, s'està realitzant una gran tasca per millorar en la prevenció, detecció i actuació davant els maltractaments a les persones grans, de forma conjunta entre els serveis socials i els de salut.

S'hi inclouen també iniciatives per fomentar i millorar la convivència i resoldre conflictes, tant a l'espai públic com en comunitats de veïns i veïnes, així com activitats i mesures de prevenció i abordatge de les violències masclistes, o altres iniciatives com ara bancs del temps.

Eix 2.4. Equipaments

Aquest àmbit comprèn actuacions relacionades amb els diferents equipaments, especialment casals i espais de gent gran però també d'altres com ara casals de barri o equipaments culturals o esportius.

El pla recull en aquest àmbit 1 pla estratègic, 8 accions de ciutat, 15 territorials, i 2 d'àmbit ciutat liderades per altres agents.

Eix 2.4. Equipaments

1 pla/mesura
8 accions de ciutat
15 territorials
2 d'altres agents
(de ciutat)

Algunes de les actuacions més destacades són:

➤ Pla d'accessibilitat universal 2018-2026

La millora de l'accessibilitat beneficia les persones amb discapacitat (el 51% de les quals tenen 65 anys o més), però és a més un element estratègic per facilitar l'autonomia i participació de les persones de totes les edats i capacitats. Les solucions d'accessibilitat que desplega el pla segueixen els principis de l'accessibilitat universal, segons els quals el disseny ha de buscar la igualtat d'ús, ha de ser fàcil d'utilitzar i adequat per a totes les persones amb independència de les seves capacitats i habilitats.

En la Fase I del Pla (fase de Diagnòstic) s'ha finalitzat l'anàlisi d'**11 dels 14 àmbits** d'estudi previstos.

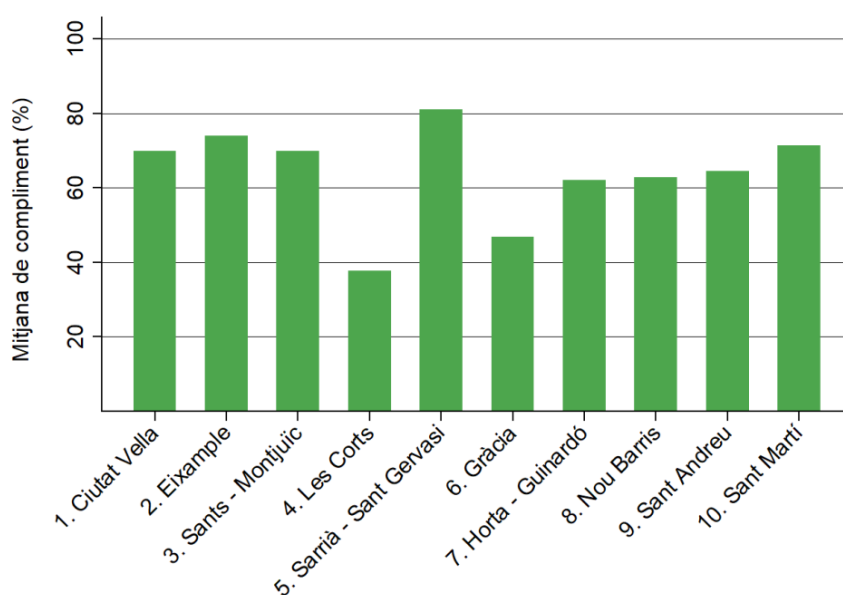
➤ Revisió del model dels equipaments de promoció de les persones grans i ampliació de la xarxa

Elaboració d'un document d'anàlisi de la situació actual dels casals de gent gran. Revisar el model dels casals municipals i proposar actuacions de millora en els seus serveis, funcions, organització i activitats per tal que aquests equipaments promoguin l'envelliment actiu i s'adeqüin a la diversitat d'envelliments. Treballar un model d'integració comunitària dels equipaments de gent gran en el territori de referència.

Així mateix, s'ampliarà la xarxa de casals de gent gran amb l'obertura de nous equipaments i la remodelació d'alguns existents.

L'any 2018 s'ha dut a terme una avaluació del Pla de Millora dels Casals i Espais de Gent Gran Municipals de 2007, amb la col·laboració de les tècniques de gent gran dels districtes.

Aquesta revisió ha servit per conèixer el **grau d'assoliment** dels **objectius** establerts pel pla per part dels casals i espais (**prou elevat** en alguns territoris, especialment **Sarrià-Sant Gervasi**, però amb **menys del 50%** de compliment a Gràcia i **menys del 40 a les Corts**), i també per iniciar un **procés participatiu** de **revisió del model** d'equipaments per a les persones grans de titularitat municipal.

Compliment mitjà dels districtes segons l'indicador sintètic d'implementació del Pla de Millora de 2007. (Gràfica: Departament de Promoció de la Gent Gran.)

➤ Productes i serveis específics de suport i assistència personalitzada a les biblioteques

Llibres amb lletra gran, edicions en lectura fàcil (escriptura entenedora), audiollibres, lupes, préstec a domicili, ajut per dubtes tecnològics.

Es dona resposta a les necessitats específiques de les persones grans per tal que se sentin seu l'equipament i segueixin usant el servei de manera que la biblioteca pública sigui un punt de referència de la seva quotidianitat.

Són serveis que s'ofereixen a les biblioteques de la ciutat durant tot l'any, amb una gran incidència:

Balanç d'execució del Pla **Barcelona amigable** amb les persones grans

- **5.278** llibres en lletra gran.
- **7.221** documents en Lectura Fàcil.
- **2.881** audiollibres.
- **83** llibres en Braille.
- Servei de Lectura i Préstec a Domicili:
 - Lectura a domicili: **541** serveis a **27** persones usuàries.
 - Préstec a domicili: **326** serveis a **54** persones usuàries.
 - Préstec i lectura a domicili: **328** serveis a **26** persones usuàries.
 - Lectura a entitat: **784** serveis a **20** entitats.
 - Préstec a entitat: **1.027** a **44** entitats.
 - Préstec i lectura a entitats: **354** serveis a **14** entitats.
- **946** tallers d'alfabetització digital amb un total de **5.727** assistents.
- Presència d'un suport informàtic de gener a juny i d'octubre a desembre a les **30** biblioteques que disposen d'Espai Multimèdia.

➤ **Clubs de lectura per a persones grans**

A tots els districtes s'estableixen clubs de lectura durant el curs escolar, coordinats per les biblioteques públiques i els casals de gent gran que ho sol·liciten.

Nombre de sessions i d'assistents als clubs de lectura d'algunes biblioteques de la ciutat:

- Biblioteca de Nou Barris: "Club de lectura en lletra gran": **8** sessions, **73** assistents.
- Biblioteca de Vilapicina: "Club de lectura de gent gran": **27** sessions, **247** assistents.
- Biblioteca Francesca Bonnemaison: Club de lectura "Lectures del cor": **17** sessions, **83** assistents.
- Biblioteca de la Barceloneta: "Les dones que llegeixen són perilloses": **5** sessions, **14** assistents.

➤ **Sistema de bonificacions i tarifació social als Centres Esportius Municipals**

Quotes específiques bonificades a tots els Centres Esportius Municipals per a les persones usuàries majors de 65 anys i amb Targeta Rosa, per facilitar l'accés de les persones grans a la pràctica esportiva.

Un **15 %** de les persones abonades als 41 Centres Esportius Municipals són **majors de 65 anys**. Amb dades de 2018, en són unes **28.900** (del total de 192.000 abonades).

La **bonificació** de la Targeta Rosa a les persones majors de 65 anys representa **anualment** una aportació econòmica de **8,06 milions d'euros**.

Relació d'actuacions

A més de les actuacions esmentades se n'han recollit també d'altres. A continuació es troba la relació de totes les accions incloses en aquest eix, marcant-ne les que s'han destacat anteriorment:

Plans i mesures estratègiques

Pla d'accessibilitat universal 2018-2026

Actuacions d'àmbit ciutat

Revisió del model dels equipaments de promoció de les persones grans i ampliació de la xarxa

Millora i adequació de la xarxa wifi als casals municipals de gent gran

Productes i serveis específics de suport i assistència personalitzada a les biblioteques

Clubs de lectura per a persones grans

Espais de coordinació entre les biblioteques i els casals de gent gran

Activitats per a adults a les escoles de música

Sistema de bonificacions i tarifació social als centres esportius municipals

Activitats per a persones grans, intergeneracionals i comunitàries als casals de barri

Actuacions territorials

Participació diversa als casals	Districte de Ciutat Vella
Bústia de suggeriments dels casals	Districte de Ciutat Vella
Participació comunitària dels casals	Districte de Ciutat Vella
Treball en xarxa entre els equipaments de persones grans	Districte de l'Eixample
Cooperació dels equipaments de persones grans amb entitats i altres equipaments des de diferents projectes	Districte de l'Eixample
Transformadors: processos participatius per posar en marxa espais de gent gran	Districte de l'Eixample

Grups transversals específics impulsats pel voluntariat dels espais	Districte de l'Eixample
Disseny del treball en xarxa dels casals	Districte de Sants-Montjuïc
El Teatre de Sarrià amb i per a la gent gran	Districte de Sarrià - Sant Gervasi
Remodelació de l'antiga llar parroquial per reconvertir-la en un nou casal municipal	Districte de Sarrià - Sant Gervasi
Tallers de gènere als equipaments i a les seves juntes directives	Districte de Gràcia
Adaptació dels equipaments per la inclusió de la diversitat de necessitats de les persones grans	Districte d'Horta-Guinardó
Participació de les comissions dels casals en les activitats del barri	Districte de Sant Martí
Xarxa de casals	Districte de Sant Martí
Treball per comissions als casals	Districte de Sant Martí

Actuacions d'àmbit ciutat liderades per altres agents

Dotació d'aules informàtiques als casals de gent gran i programes de formació
Inclusió de persones amb deteriorament cognitiu lleu als casals de gent gran

Als annexos es troba la informació completa de cadascuna de les actuacions, amb les seves descripcions corresponents i els departaments o entitats que en són responsables.

Valoració

La revisió del model dels casals i espais de persones grans ha permès valorar el grau de compliment d'allò que es va establir en el pla respecte l'any 2007. Aquests resultats indiquen que, tot i que en alguns districtes l'assoliment és prou elevat (més del 60% i en un cas major de 80%), n'hi ha alguns que estan quedant més enrere (menys del 50% i en un cas per sota del 40%). Cal tenir en compte que aquestes dades són d'onze anys després (2018) de l'aprovació del pla, i per tant queda força feina per fer per assolir els objectius, especialment en alguns territoris.

També s'ha iniciat un procés participatiu per a aquesta revisió del model. S'haurà de veure com evoluciona i amb quin grau de participació de les persones grans, i a quins resultats i conclusions arriba.

Així mateix, als equipaments per a persones grans dels diferents territoris de la ciutat es realitzen iniciatives diverses per treballar en xarxa entre ells i amb la comunitat, per tenir en compte la diversitat de persones i de necessitats, per la inclusió de persones amb característiques específiques, o per formar les persones usuàries i els equips directius, entre moltes d'altres.

Hi ha molts altres equipaments a la ciutat que no estan adreçats específicament a les persones grans, però que compten amb aquest grup d'edat com un gruix important dels seus usuaris i usuàries.

És el cas dels equipaments esportius, en què un 15% de les persones usuàries dels Centres Esportius Municipals tenen més de 65 anys, les quals poden beneficiar-se de quotes específiques bonificades si compten amb la Targeta Rosa. Aquesta bonificació compleix l'objectiu que persegueix de facilitar l'accés de les persones grans a l'activitat física i la pràctica esportiva, destinant-hi anualment una quantitat important de diners.

També juga un paper molt rellevant la xarxa de biblioteques públiques, que ofereixen una gran quantitat de productes i serveis que faciliten el seu ús per part de les persones grans, com és el cas de llibres amb lletra gran o en lectura fàcil, servei de lectura i préstec a domicili per a qui ho necessiti, clubs de lectura, tallers d'alfabetització digital o suports per a l'ús de les noves tecnologies. L'elevat ús que es fa d'aquests serveis i suports a les biblioteques de la ciutat denota l'èxit i l'impacte d'aquestes iniciatives.

El Pla d'accessibilitat universal, iniciat el 2018 però que ja es troba amb la fase de diagnosi pràcticament finalitzada, comprèn actuacions relacionades amb diferents àmbits, com l'espai públic, la mobilitat i també els equipaments. El desplegament d'aquest pla farà una feina que redundarà en una millor qualitat de vida no només de les persones amb discapacitat (més de la meitat de les quals són persones grans), sinó també de persones amb dificultats de mobilitat o en situacions de major fragilitat o dependència, i en definitiva de totes les persones grans i de la ciutadania en general.

Síntesi línia 2

Existeixen a la ciutat diferents espais de trobada de la diversitat de persones que hi conviuen. En els múltiples equipaments i espais públics hi conflueixen agents diversos i s'hi produeixen tota mena d'accions, comunitàries, formatives, per garantir drets, per una millor salut, per millorar la gestió dels equipaments, entre d'altres. Bona part són experiències de proximitat als diferents territoris. Les accions són cada cop més nombroses i gaudeixen en general d'una bona acceptació i una elevada participació.

- Pel que fa al que succeeix en l'**espai públic**, tant en parcs i zones verdes com en l'àmbit més urbà, destaquen accions com les que tenen a veure amb l'exercici físic saludable, que augmenten significativament pel que fa a l'assistència i a l'extensió territorial i reben una molt bona valoració per part de les persones usuàries. També són nombroses i concorregudes les accions per una major seguretat i prevenció. S'està avançant així mateix en actuacions urbanístiques per millorar l'accessibilitat i aprofitar espais en desús (amb inclusió de perspectiva de gènere i participació), i en millores ecològiques que avancin cap a una ciutat més verda i menys contaminada.

- Tenen lloc al nostre entorn una gran quantitat d'iniciatives **comunitàries**, moltes d'elles pensant en una ciutat educadora i on les diferents generacions comparteixin projectes i generin sinèrgies i aliances. Aquestes accions, generalment sorgides des de la proximitat als diversos barris de la ciutat, compten majoritàriament amb una bona acceptació, en especial les intergeneracionals, i se'n podrien destacar accions formatives i de memòria històrica, a més d'exemples consolidats com Viure i conviure o En bici sense edat i experiències innovadores relacionades amb camps artístics i creatius.

- En l'àmbit dels **drets**, la diversitat i la lluita contra la discriminació i els maltractaments i pel bon tracte, destaquen iniciatives creades i protagonitzades per les pròpies persones grans, com el Soc gran, i què? i el document de drets i llibertats, sorgits del Consell Assessor de la Gent Gran, així com la feina de l'Oficina per la No Discriminació (tot i molts casos que no es denuncien o no es perceben com a edatisme) i la tasca interdepartamental que segueix avançant per una millor detecció i atenció dels maltractaments a les persones grans. Destaquen també iniciatives per combatre les dobles discriminacions envers les dones grans o les persones grans LGTBI i/o migrades.

- En el cas dels **equipaments** de persones grans (casals i espais), s'està avançant, tot i que no sempre a un ritme prou elevat, en l'assoliment dels objectius de millora i la revisió del model, i en iniciatives per obrir-los i transformar-ne les formes de treball i relació. Altres equipaments, com els esportius o les biblioteques, amb una important utilització per part de persones grans, compten amb múltiples i diverses activitats, serveis i ajuts que faciliten la vida quotidiana a les persones grans. L'accessibilitat universal és un objectiu compartit tant pel que fa als espais com als equipaments, que afecta també en bona mesura a les persones grans, i que s'està abordant amb prioritat i rapidesa, tot i les mancances encara presents en diferents àmbits.

Línia 3. Entorn social i de salut

Es refereix a les relacions que s'estableixen amb els i les professionals dels centres d'atenció social i sanitària. L'espai inclou tant el domicili, com els centres d'atenció, especialment aquells on hi ha convivència quotidiana amb els professionals (centres de dia, centres residencials).

Aquesta línia comprèn un total de 4 plans o mesures estratègiques, 32 accions de ciutat, 6 dels diferents territoris de la ciutat, i 3 liderades per agents no municipals (2 de ciutat i 1 territorial).

Línia 3. Entorn social i de salut

4 plans/mesures
32 accions de ciutat
6 territorials
3 d'altres agents
(2 de ciutat i 1 territorial)

Eix 3.1. Serveis socials i de salut

En aquest eix s'inclouen els serveis i les actuacions relacionades amb els àmbits socials i de salut.

El pla recull en aquest àmbit 3 plans o mesures, 9 accions de ciutat, 3 dels diferents territoris, i 2 de ciutat liderades per altres agents.

Eix 3.1. Serveis socials i de salut

3 plans/mesures
9 accions de ciutat
3 territorials
2 d'altres agents
(de ciutat)

Algunes de les actuacions més destacades són:

➤ Pla d'actuació 2017-2021 del projecte **Impulsem!**

Projecte que s'articula a través d'un ampli procés de participació i deliberació per dotar l'atenció social bàsica de la ciutat d'un nou marc orientador i referencial.

Els Centres de Serveis Socials van atendre **83.960 persones** l'any 2018 (el nombre més alt de tota la sèrie històrica), que de mitjana van haver d'esperar **20 dies** per rebre la primera visita, el temps d'espera més baix dels darrers quatre anys.

La posada en marxa de l'Impulsem, el procés de reforma més ambiciós de la història dels serveis socials, ha estat clau per poder assumir un increment de les persones usuàries del 13% durant el mandat 2015-2019.

Es valoren molt satisfactòriament els **20 projectes** concrets d'actualització i modernització introduïts pel projecte Impulsem. L'Àrea de Drets Socials considera que això ha permès fixar les bases de com seran els serveis durant els propers anys.

➤ **Pla de salut mental 2016-2022**

El pla inclou línies d'actuació relacionades amb les persones grans:

- Assegurar condicions de vida dignes per fomentar un envelliment actiu i saludable entre les persones grans.*
- Afavorir que les persones grans amb trastorn mental tinguin accés a recursos residencials i siguin ateses amb un tracte digne, adequat i respectuós.*
- Grup de treball sobre persones grans amb problemes de salut mental, amb l'objectiu de discutir els reptes a treballar específicament amb les persones grans que pateixen un trastorn mental i les seves famílies.*

El **2018** es van posar en funcionament el **92%** de les **111** accions descrites al pla.

➤ **Model Barcelona d'atenció a la dependència**

Procés d'avaluació i reprogramació del model organitzatiu d'atenció a la dependència a Barcelona amb l'objectiu de tenir un únic model organitzatiu a la ciutat.

Aquest procés, part del projecte **Impulsem!** (pla d'actuació 2017-2021 dels serveis socials), buscava un únic model per garantir l'equitat en la prestació del servei (amb una única llista d'espera per a tota la ciutat) i l'eficàcia en el servei (amb una agilitat en la realització del PIA que no superi els 60 dies).

Es va elaborar a partir de **5 tallers** tècnics de contrast, amb una participació de **110 persones**. La planificació de la implementació es preveia pel primer trimestre de 2018.

El primer trimestre de 2019, el disseny del nou model ja estava definit i a punt per acabar el seu desplegament i estendre's al conjunt de la ciutat.

➤ **Servei d'Atenció a la Dependència (SADEP): nou servei de tramitació i atenció amb oficines especialitzades**

Creació de nous espais d'atenció a la dependència i millora dels circuits per a la tramitació, l'elaboració dels Programes Individuals d'Atenció (PIA) i el seguiment de l'atenció.

El nou model d'atenció a la dependència es presta en quatre centres d'atenció que agrupen diferents districtes de la ciutat. La persona pot accedir a les prestacions econòmiques i de serveis de la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència (LAPAD), així com a altres recursos de la cartera de serveis socials bàsics.

En els darrers anys s'ha mantingut un alt nivell de demanda de reconeixements de dependència, amb un creixement continuat de la dada acumulada de sol·licituds inicials presentades (157.587 l'any 2018).

En els últims dos anys s'hi ha sumat l'entrada al sistema de les persones amb resolució de grau I de dependència.

Com a conseqüència, el número de **PIA pendents** totals va **augmentar un 85,19%** en un any, entre desembre de 2016 i desembre de 2017.

Aquesta situació va fer imprescindible implementar mesures per millorar l'atenció de les persones en situació de dependència. El resultat de les mesures ha estat la **reducció de la llista d'espera en un 55,09%** durant el 2018.

➤ **Escoles de salut de persones grans**

A partir de tallers i activitats, xerrades i col·loquis, o classes teòriques i pràctiques, es pretén afavorir un envelliment actiu, incidir en la millora general de l'estat de salut de les persones grans, ajudar-les a millorar el coneixement del cos, a tenir més informació sobre la salut, a evitar situacions de soledat i aïllament ampliant les xarxes relacionals, saber què cal fer en cas de malestar i conèixer els recursos del barri. Es dona informació sobre temes d'utilitat com salut i benestar,

seguretat ciutadana o drets de les persones grans i es fan activitats gimnàstiques o de memòria.

Les activitats són dissenyades per la Taula de salut de gent gran del districte o la Comissió de salut comunitària de la Taula comunitària del barri, i són portades a terme pels serveis i entitats que en formen part i d'altres del territori.

Amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida i reduir l'aïllament social de les persones **més grans de 60 anys**, es fan **entre 18 i 21 sessions** amb freqüència **setmanal**, d'entre **60 i 90 minuts** de durada, amb la participació dels diferents agents del territori.

Amb dades de 2017, l'assistència és d'**entre 25 i 40 persones per cada escola** de salut de gent gran, amb un **total de 352 persones**. El **81% són dones**, i la mitjana d'edat és de **77 anys**.

La satisfacció global de les persones que hi participen és de **9,6 punts sobre 10**, i el fet de participar-hi els genera un **augment** significatiu de la salut autopercebuda.

El 2017 hi havia escoles de salut de persones grans en **15 barris de 5 districtes** (Ciutat Vella, Sants-Montjuïc, Nou Barris, Sant Adrià i Sant Martí). Posteriorment se n'han iniciat també en altres territoris, com ara en **2 barris més** al Districte de Sarrià - Sant Gervasi: el Putget i Farró i Sant Gervasi - la Bonanova.

➤ **Prescripció Social** **(Barri de la Sagrada Família)**

Projecte per contribuir a la millora individual i comunitària promocionant la salut biopsicosocial de les persones grans, prescrivint-les la participació en diferents activitats.

Sorgeix per la necessitat observada per les entitats de la Comissió de gent gran de la Taula de salut del Pla Comunitari de crear un circuit formal que reguli les derivacions que es donen de manera informal.

Aquesta necessitat es va observar a partir del diagnòstic realitzat el 2010 des de la Taula de salut per detectar i prioritzar les necessitats vinculades a la salut de les persones que viuen i conviuen al barri per, a partir d'aquestes, definir quins eren aquells temes vinculats amb la salut a treballar des de l'acció comunitària. A partir d'aquest diagnòstic es van crear diferents taules, comissions i projectes.

En la fase pilot del projecte, van ser derivades **51** persones i **19** van començar activitats.

Les persones derivades eren d'edat avançada (**78 anys** de mitjana), majoritàriament **dones**.

En l'enquesta que se'ls va fer es van obtenir les següents dades:

- **1 de cada 4** afirma que mai la truquen per a sortir al carrer, tot i que gairebé **9 de cada 10** afirma que li resulta fàcil fer amistats, i **8 de cada 10** li agrada participar d'activitats al barri.

- **6/10** manifesten sentiment de soledat i **4/10** no va mai a cap lloc on es pugui relacionar amb altres persones.

El **2019** s'inicia de nou el projecte després de la reformulació a partir de la prova pilot.

➤ **Quinzena de la salut** **(Districte de Sants-Montjuïc)**

Projecte que treballa amb l'objectiu de millorar la salut de les persones grans, entesa com un fenomen bio-psico-social.

Facilita informació i assessorament en aspectes preventius de salut, mitjançant conferències, activitats, etc.

És un projecte consolidat que es realitza al llarg de dues setmanes anuals, al mes de maig. Se n'han celebrat ja **29 edicions**, amb una elevada participació.

Nombre de participants	220
Nombre d'activitats	10
Nombre de conferències	5

Relació d'actuacions

A més de les actuacions esmentades se n'han recollit també d'altres. A continuació es troba la relació de totes les accions incloses en aquest eix, marcant-ne les que s'han destacat anteriorment:

Plans i mesures estratègiques

Pla d'actuació 2017-2021 del projecte Impulsem!
Pla de salut mental 2016-2022

Pla d'acció sobre drogues 2017-20

Actuacions d'àmbit ciutat

Noves unitats d'atenció
Model Barcelona d'atenció a la dependència
Servei d'Atenció a la Dependència (SADEP): nou servei de tramitació i atenció amb oficines especialitzades
Ponts: construir col·laborativament les altres portes d'entrada
Escoles de salut de persones grans
Taules de salut de persones grans
Taula i estratègia compartida de salut sexual i reproductiva
Taula sobre les necessitats específiques de les persones grans en salut sexual i reproductiva
Comissions de salut en els Plans de Desenvolupament Comunitari

Actuacions territorials

Prescripció social	Barri de la Sagrada Família (Districte de l'Eixample)
Quinzena de la salut	Districte de Sants-Montjuïc
T'acompanyem al metge	Barri del Besòs i el Maresme (Districte de Sant Martí)

Actuacions d'àmbit ciutat liderades per altres agents

Estudi Aequalis
Servei Banc dels aliments

Als annexos es troba la informació completa de cadascuna de les actuacions, amb les seves descripcions corresponents i els departaments o entitats que en són responsables.

Valoració

El projecte d'impuls dels serveis socials a partir de la reflexió del personal per fer propostes de millora ha donat lloc, per exemple, a una reducció del temps d'espera per la primera visita als Centres de Serveis Socials.

També d'aquest projecte i reflexió participada ha sorgit el nou model d'atenció a la dependència a la ciutat per garantir un servei més equitatiu i eficaç, unificant les llistes d'espera i reduint el temps de realització dels Programes Individuals d'Atenció. Tot i l'augment de la demanda, s'ha reduït en més d'un 50% la llista d'espera de les persones

en situació de dependència, i s'han establert oficines especialitzades del Servei d'Atenció a la Dependència, encara que només en són quatre, que agrupen diferents districtes de la ciutat.

Altres plans específics, com és el cas del de salut mental o el pla d'acció sobre drogues, amb un estat d'execució molt avançat, inclouen també línies d'actuació i mesures adreçades a persones grans.

Iniciatives comunitàries com les escoles de salut de persones grans compten amb força assistència i són presents cada cop a més territoris de la ciutat. El grau de satisfacció de les persones que hi participen és molt elevat, i augmenta significativament la seva salut autopercebuda.

Així mateix, s'han establert taules i estratègies sobre salut sexual i reproductiva i les necessitats específiques de les persones grans en aquest camp, que s'afegeixen a d'altres més genèriques com les taules de salut de persones grans o les comissions de salut dels Plans de Desenvolupament Comunitari.

Han anat sorgint també molts altres projectes interessants en diferents barris i districtes, com ara l'experiència pilot de Prescripció social a Sagrada Família, reformulada posteriorment, el projecte T'acompanyem al metge al Besòs-Maresme, així com activitats sobre salut per a persones grans com les de la Quinzena de la salut.

Eix 3.2. Atenció centrada en la persona

Aquest eix comprèn les iniciatives que promouen la inclusió de l'atenció integral centrada en la persona en els diferents serveis, equipaments i actuacions.

El pla recull en aquest àmbit 1 mesura estratègica, 23 accions de ciutat, 3 dels diferents territoris, i 1 territorial liderada per altres agents.

Eix 3.2. Atenció centrada en la persona

1 pla/mesura
23 accions de ciutat
3 territorials
1 d'altres agents
(territorial)

Algunes de les actuacions més destacades són:

➤ **Nou model d'atenció integrada del SAD d'atenció personal i neteja de la llar**

Projecte pilot de canvi en el model de prestació del **Servei d'Ajuda a Domicili (SAD)**, fent-lo en petites zones molt locals que permetin major flexibilitat i adaptació del servei a la persona i més participació en les decisions del servei.

Es va començar el 2017 amb 4 experiències pilot, amb una cinquantena d'usuaris/es cadascuna. Es va ampliar a 8 pilots, i en el nou contracte es preveu estendre la prova a 6 territoris per districte, i a partir d'aquí valorar la viabilitat com a model generalitzat de prestació de SAD a la ciutat.

L'avaluació que es va fer el desembre de 2018 de la satisfacció de les persones usuàries de les proves pilot del novembre i desembre de 2017 va aportar **resultats molt satisfactoris**.

L'ampliació que es va realitzar després d'aquests resultats (passant de 4 pilots amb 50 usuaris cadascun, a 8 pilots en total), i l'extensió que es preveu actualment fins a **6 territoris per cada districte**, comportaran arribar a cobrir **entorn del 20%** del servei a la ciutat. Això permetrà poder-ne fer una avaluació completa per valorar si es pot estendre el model a tota la ciutat.

➤ **Pla de centres residencials i socio-sanitaris 2030: zones socio-sanitàries**

A través de la Taula d'Atenció Integral Social i Sanitària, es treballa amb l'objectiu de fer front al dèficit estructural de places residencials públiques i ampliar l'oferta de places a la ciutat, tot redefinint i diversificant la tipologia dels centres i assolint una millora de la coordinació amb els centres socio-sanitaris.

S'ha fet una proposta de ciutat per definir el dèficit de residències i s'està treballant en una comissió amb el Departament de Treball i Benestar Social de la Generalitat, l'Institut Municipal de Serveis Socials i l'Ajuntament i el Consorci de Serveis Socials.

Des de l'impuls de la Taula Social i Sanitària s'ha elaborat un estudi de l'estat de la situació a Barcelona pel que fa a les places residencials a Barcelona ciutat, arribant a les següents conclusions:

1. Residències: del total de places (13.051) un 42% (5.507 places) forma part de la xarxa pública (pròpies, concertades, col·laboradores), un 46% (5.982 places) són places en centres privats acreditats per PEV -prestació econòmica vinculada- i un 12% (1.562 places) són privades.

2. Les places de residència de gestió pública directa representen el 30% (1.633 places) de les 5.507 que s'ofereixen en el sistema públic. Un 70% (3.874) de les places de residència amb finançament públic s'ofereixen per proveïdors privats.

3. Centres de Dia: del total de places (2.736 places) un 57% (1.546 places) forma part de la xarxa pública i el 43% (1.190 places) restant són places privades acreditades per PEV -prestació econòmica vinculada-.

Si tenim en compte que mensualment hi ha una mitjana anual de **8.000 persones** en llista d'espera de plaça residencial, es va arribar a la conclusió que caldria incrementar com a mínim el **72%** de les places residencials de la ciutat. Aquest estudi va servir per establir uns acords de treball amb la Generalitat de Catalunya per revisar els actuals models d'atenció i establir acords i compromisos per fer front a l'important canvi sociodemogràfic de la ciutat en els propers anys.

➤ Servei de Monitoratge Intel·ligent del Moviment per a l'Autonomia amb Localització (MIMAL)

El MIMAL és un dispositiu amb un sistema de geolocalització, per a usuaris/es de teleassistència, que permet conèixer el posicionament geogràfic de persones amb deteriorament cognitiu lleu o moderat, així com l'activació d'alerta i comunicació en situació d'emergència per part de les persones usuàries.

L'objectiu és afavorir l'autonomia personal i oferir seguretat fora del domicili, tant a la persona usuària com a les persones cuidadores, les 24 hores, els 365 dies de l'any.

Aquest servei s'ha iniciat amb **300 persones usuàries**.

Amb l'experiència d'implantació s'ha identificat que no s'adequa a totes les fases del procés de la malaltia neurodegenerativa, i es valora necessari que sigui complementat per altres dispositius, amb l'objecte d'atendre al conjunt de fases pel qual passen les persones malaltes. Per aquest motiu, no s'ha volgut estendre el servei més enllà. Es preveu que durant l'any **2020** es podrà disposar dels diferents dispositius que assegurin l'atenció de manera continuada.

➤ Coneixement de l'opinió que les persones usuàries tenen dels habitatges amb serveis

Una de les principals necessitats per avançar en el model d'atenció centrada en la persona és la de conèixer l'opinió, vivència i expectatives de les persones que atensem des dels serveis municipals. Per aquest motiu, el 2016, després de deu anys de funcionament, es va realitzar una valoració amb profunditat dels serveis oferts des dels habitatges amb serveis que ha permès corregir algunes actuacions que potser no estaven ben orientades i conèixer amb més profunditat l'opinió, vivència i expectatives dels usuaris.

L'estudi de qualitat percebuda va permetre identificar àrees de millora pel que fa al manteniment de l'edifici i als serveis que es presten, en algunes de les promocions.

Del 2017 en endavant, de manera anual i per professionals externs als de l'equipament, es realitzen entrevistes en profunditat amb persones residents als habitatges triades aleatòriament, explorant les mateixes àrees que en l'estudi inicial. Això permet disposar d'un coneixement continu de l'opinió dels usuaris.

A l'estudi de qualitat percebuda dels serveis realitzat el 2016 es va obtenir una puntuació global de **8,2**, a partir d'entrevistes personalitzades de més de 60 minuts a 1.400 persones.

Relació d'actuacions

A més de les actuacions esmentades se n'han recollit també d'altres. A continuació es troba la relació de totes les accions incloses en aquest eix, marcant-ne les que s'han destacat anteriorment:

Plans i mesures estratègiques

Barcelona Salut als Barris: Mesura de govern d'impuls de la salut comunitària 2016-2019

Actuacions d'àmbit ciutat

Servei de teleassistència: desplegament del nou model

Servei de Monitoratge Intel·ligent del Moviment per a l'Autonomia amb Localització (MIMAL)

Integració del model d'atenció centrada en la persona en la provisió dels serveis
Projecte pilot de superilles socials
Integració i coordinació dels serveis domiciliaris
Nou model d'atenció integrada del Servei d'Ajuda a Domicili d'atenció personal i neteja de la llar
Servei d'Atenció a les Urgències a la Velleja (SAUV)
Centres de dia
Atenció integral social i sanitària: integració i coordinació dels serveis socials i de salut
Interconnexió de dades socials i de salut: interacció entre les històries clíniques sanitària i social
Projecte pilot de servei d'atenció domiciliària social i sanitària
Pla de centres residencials i socio-sanitaris 2030: zones socio-sanitàries
Com a casa: procés de canvi cap al model de residència gerontològica centrat en les persones
Coneixement de l'opinió que les persones usuàries tenen dels habitatges amb serveis
Nou model de servei residencial mitjançant unitats de convivència als habitatges amb serveis
Sessions d'acollida Vine: la primera atenció, en grup
A punt
Banc del moviment: xarxa solidària de productes de suport
No puc esperar!
Tallers de memòria
Servei d'atenció social bàsica a persones i famílies
Ajuts orientats al suport econòmic d'inclusió
Servei de cobertura de les necessitats bàsiques d'alimentació: menjadors socials

Actuacions territorials

Projectes vinculats a la detecció de processos de deteriorament a nivell de salut	Districte de Ciutat Vella
L'escola, la salut	Barris del Coll i de Vallcarca i els Penitents (Districte de Gràcia)
Guia d'activitats saludables	Barris del Coll i de Vallcarca i els Penitents (Districte de Gràcia)

Actuacions territorials liderades per altres agents

Tallers formatius i de prevenció segons les necessitats de les persones grans i adultes del barri	Barris d'Horta i Roquetes (Districtes d'Horta-Guinardó i Nou Barris)
---	--

Als annexos es troba la informació completa de cadascuna de les actuacions, amb les seves descripcions corresponents i els departaments o entitats que en són responsables.

Valoració

S'han desenvolupat processos i establert taules de treball per avançar en la integració dels serveis socials i de salut i en la interconnexió de les dades dels dos sistemes, amb progressos importants.

Així mateix, es treballa per una major integració de l'atenció integral centrada en la persona en els diferents serveis adreçats a persones grans. S'ha incorporat en els plec de condicions de les adjudicacions dels serveis, però encara queda un llarg camí per recórrer per superar els obstacles que en dificulten l'aplicació efectiva.

En el cas dels centres residencials i socio-sanitaris i de l'atenció domiciliària, s'elaboren plans, propostes i estudis per avançar en aquesta incorporació de l'atenció centrada en la persona i en una planificació funcional i territorial que la faci més possible i efectiva. Aquest planejament es tradueix en les zones socio-sanitàries i també en les superilles socials i l'atenció integrada en petites zones del servei d'ajuda a domicili d'atenció personal i neteja de la llar.

El nou model del SAD ha aportat resultats molt bons en les primeres proves pel que fa a la satisfacció de les persones usuàries, i s'ha anat estenent fins abastar una cinquena part de la ciutat, amb vistes a l'extensió del model a tota ella.

Respecte a les places residencials, la manca d'aquestes és ben sabuda i és una problemàtica que les persones grans posen sobre la taula reiteradament. A partir de la Taula d'Atenció Integral Social i Sanitària, s'ha analitzat la situació, aportant resultats que posen de relleu la baixa proporció de places públiques i l'elevada necessitat d'incrementar les places residencials, requerint-se un 72% d'augment per assumir la llista d'espera de 8.000 persones. Partint d'aquest estudi s'ha arribat a acords amb la Generalitat per revisar els models d'atenció. Caldria fer-ne un seguiment per comprovar-ne l'efectivitat en la reducció de l'espera i del dèficit de places públiques.

Pel que fa als habitatges amb serveis, a més de seguir recollint les opinions dels i les usuàries (amb un menor abast que la primera enquesta per no poder destinar-hi tants recursos, però seguint la mateixa metodologia, i obtenint puntuacions altes), també s'estan provant nous models, amb unitats de convivència.

S'està avançant també en coordinar i integrar, pel que fa a la informació, la prescripció i la prestació, els diferents serveis domiciliaris, com la teleassistència, el servei d'ajuda a domicili, els àpats a domicili o les adaptacions funcionals de la llar.

Quant a la teleassistència, es desplega el nou model més personalitzat i que permet la participació de la persona usuària (en gran part persones grans), i s'ha provat el nou sistema de monitoratge amb localització (amb fins a 300 persones usuàries), que s'està remodelant per assegurar una bona adequació a totes les fases del procés de neurodegeneració.

Altres serveis, com el d'atenció a les urgències a la vellesa o d'acolliment d'urgència per a persones grans, o serveis i ajuts de suport i atenció social, junt amb equipaments com els centres de dia, ofereixen solucions per a diferents situacions que es poden trobar les persones grans.

Cal destacar també iniciatives com el banc del moviment, que proporciona productes de suport a persones amb discapacitat o amb dificultats de mobilitat, el projecte No puc esperar! per a facilitar l'ús de lavabos a persones que ho necessiten, els tallers de memòria per a persones grans, i altres actuacions territorials encaminades a la prevenció i millora de la salut, així com reculls d'aquestes en forma de guia.

Síntesi línia 3

S'estan prioritzant, impulsant i repensant les polítiques i els serveis socials i de salut, i s'han produït en aquest temps avenços significatius pel que fa a la integració i coordinació entre els dos àmbits, així com per a la inclusió de l'atenció centrada en la persona com a factor central en els serveis i equipaments, que en molts casos tenen com a persones usuàries o destinatàries majoritàriament persones grans.

- Pel que fa pròpiament als **serveis socials i de salut**, cal destacar el projecte Impulsem!, que ha fet una reflexió i revisió a fons per millorar els

serveis socials a partir de l'experiència, i que està obtenint, en l'equador de la seva implementació, uns resultats molt positius (com la reducció del temps d'espera per la primera visita, tot i el major nombre de persones ateses). Així mateix, n'han sorgit millores en l'atenció a la dependència i una reducció de més de la meitat de la llista d'espera, tot i les mancances que segueixen havent-hi en aquest camp. Això se suma a les iniciatives que es desenvolupen a nivell territorial i de ciutat en diferents àmbits de salut i d'acció social.

- Respecte a l'**atenció centrada en la persona**, el principal repte continua sent la seva incorporació efectiva en tots els serveis i equipaments, ja que tot i haver-se inclòs formalment en els plecs de condicions, els obstacles per a la seva implementació real encara persisteixen. Quant a la integració dels serveis socials i de salut, s'ha avançat notablement en diferents aspectes, a partir de la taula establerta al respecte, però encara queda camí per recórrer.

Línia 4. Entorn de provisió de serveis

Inclou les relacions que s'estableixen en la demanda, oferta i provisió de serveis públics i privats. L'espai és molt divers, però sobretot són els establiments comercials i els equipaments i recursos municipals del barri i de la ciutat.

Aquesta línia comprèn un total de 3 plans o mesures estratègiques, 22 accions de ciutat, 7 dels diferents territoris, i 3 d'àmbit ciutat liderades per agents no municipals.

Línia 4. Entorn de provisió de serveis

3 plans/mesures
22 accions de ciutat
7 territorials
3 d'altres agents
(de ciutat)

Eix 4.1. Informació i tramitació municipal

En aquest àmbit s'inclouen accions relacionades amb la informació i atenció ciutadana, tant de l'Ajuntament en general com d'oficines específiques, així com amb la tramitació de serveis i ajuts municipals.

El pla recull en aquest àmbit 1 mesura estratègica, 12 accions de ciutat i 5 territorials.

Eix 4.1. Informació i tramitació municipal

1 pla/mesura
12 accions de ciutat
5 territorials

Algunes de les actuacions més destacades són:

➤ Catàleg de serveis per a les persones grans

S'ha elaborat un catàleg, en el marc de l'Estratègia sobre canvi demogràfic i envelliment, que recull els programes, equipaments i serveis municipals disponibles per a les persones grans a Barcelona.

Recull **48 serveis, programes, projectes i equipaments adreçats a les persones grans**, promoguts per l'Ajuntament, principalment per l'Àrea de Drets Socials.

Com es detalla a l'Estratègia, aquestes polítiques han representat un increment del pressupost de l'Àrea d'un **65%** del 2015 al 2018, passant de 83 milions a gairebé 138 milions d'euros.

El catàleg es complementa amb els programes i activitats impulsats des dels districtes, una àmplia oferta que es va actualitzant constantment.

➤ **Sistema d'informació i atenció ciutadana 2016-2018**

Mesura de govern per implementar el nou model d'atenció ciutadana.

L'element essencial d'aquest sistema és resoldre les necessitats d'informació i orientació ciutadana així com la realització dels tràmits administratius de la manera més senzilla i evitar els desplaçaments de les persones interessades a les oficines.

Comprèn aspectes com la gratuïtat i la reorientació de l'atenció telefònica, la reducció del temps d'espera en l'atenció presencial i la consolidació dels canals telemàtics i d'autoservei.

Dels 31 instruments de desplegament d'aquesta mesura de govern (2 dels quals s'hi han incorporat com a novetat), **21 ja han estat implantats, 7 estan en marxa i 3 estan en revisió.**

S'han assolit i entomat aspectes cabdals del nou Model d'Atenció Ciutadana, com la gratuïtat i la reorientació de l'atenció telefònica, la reducció del temps d'espera en l'atenció presencial i la consolidació dels canals telemàtics i d'autoservei.

➤ **Nou model i gratuïtat del servei telefònic d'informació i atenció 010**

La gratuïtat d'aquest servei és un dels compromisos del Pla d'Actuació Municipal i una de les iniciatives ciutadanes que van recollir més suports a través de la plataforma Decidim.

Facilita l'accés a la tramitació i a la informació sense desplaçaments. S'agilitzen els tràmits i el temps, i es dona resposta als col·lectius més vulnerables que no tenen facilitat a l'hora de fer gestions a través del web.

Paral·lelament, s'ha definit el nou model d'atenció telefònica del 010, en què el servei reforça el seu paper com a telèfon de suport per a la realització de tràmits telemàtics.

A partir de l'1 d'abril de **2017**, les trucades al telèfon d'atenció ciutadana de Barcelona 010 van passar a ser gratuïtes. Amb aquesta actuació s'agilitzen els tràmits i el temps que la ciutadania dedica a fer-los.

➤ Cita prèvia a les Oficines d'Atenció Ciutadana

Tramitació de cita prèvia a les OAC gratuïtament a través del 010, per tal d'evitar cues.

La cita prèvia es va posar en funcionament el 5 de setembre de 2016. Els anys 2017 i 2018 han estat de consolidació de l'atenció a les OAC amb cita prèvia. Això ha suposat que es demanessin **516.829 cites** el 2017 (amb un 80% d'assistència). La valoració mitjana de la cita prèvia en l'enquesta als usuaris de les OAC de 2017 va ser d'un **8,16 sobre 10**.

➤ Atenció presencial personalitzada

Orientada a les persones que no tenen accés a les noves tecnologies i a la tramitació telemàtica.

L'atenció presencial s'està reorientant i això es copsa en què les tramitacions que es fan presencialment són més llargues en el temps d'atenció en sala (del 2016 al 2017, **increment** mitjà del temps d'atenció en **13 segons**). Les tramitacions que es fan presencialment són les més complexes, mentre que per a les tramitacions més senzilles la ciutadania s'està decantant pels mitjans no presencials o d'autoservei.

➤ Quioscos de tràmits i serveis

Terminals d'autoservei electrònic per a atenció i tramitació, amb presència puntual de personal de suport per ajudar en la tramitació. N'hi ha 50, instal·lats a les OAC, centres cívics, culturals, educatius, sanitaris i comercials, i a biblioteques. Es fa una potenciació continuada del seu ús.

Els quioscos per a tràmits d'autoservei són un dels canals que ha augmentat més el seu pes tant pel que fa a les atencions com, sobretot, en les tramitacions. S'han actualitzat tecnològicament i s'ha millorat la seva usabilitat, sobretot per als tràmits més senzills. També se n'han revisat les ubicacions. Alhora, la seva utilització s'ha vist afavorida per la presència puntual de personal de suport per ajudar en la tramitació.

Entre 2015 i 2017, l'ús s'ha incrementat un **98%**. Però, sobretot, destaca l'increment de la tramitació, que és d'un 492%.

Relació d'actuacions

A més de les actuacions esmentades se n'han recollit també d'altres. A continuació es troba la relació de totes les accions incloses en aquest eix, marcant-ne les que s'han destacat anteriorment:

Plans i mesures estratègiques

Sistema d'informació i atenció ciutadana 2016-2018

Actuacions d'àmbit ciutat

Catàleg de serveis per a les persones grans

Nou web municipal de gent gran

Tramitació del servei de teleassistència municipal a través del 010

Reforcem les portes

Informes i publicacions en lectura fàcil

Servei d'atenció, acollida i acompanyament als casals de barri

Nou model i gratuïtat del servei telefònic d'informació i atenció 010

Cita prèvia a les Oficines d'Atenció Ciutadana

Atenció presencial personalitzada

Quioscos de tràmits i serveis

Nou portal web de tramitació

Guia de serveis i ajudes a les persones

Actuacions territorials

Fer més accessible la programació dels casals	Districte de Sarrià - Sant Gervasi
Mapa de les accions del districte per a persones grans	Districte de Gràcia
Difusió d'accions municipals per a la prevenció i l'abordatge de la pobresa energètica	Districte de Gràcia
Programa de difusió integrada d'activitats per a persones grans	Barris del Carmel, la Teixonera, Sant Genís dels Agudells, el Guinardó i el Baix Guinardó (Districte d'Horta-Guinardó)
Guia de serveis i prestacions de totes les administracions, entitats i empreses per a persones grans	Districte de Nou Barris

Als annexos es troba la informació completa de cadascuna de les actuacions, amb les seves descripcions corresponents i els departaments o entitats que en són responsables.

Valoració

S'han engegat diferents iniciatives, tant a nivell de barris i districtes com de ciutat, per recollir i difondre totes les actuacions i serveis adreçats a les persones grans.

Es té en compte que la informació pugui arribar de forma efectiva a totes les persones, mitjançant edicions en lectura fàcil dels informes i publicacions municipals, o millorant l'accessibilitat i augmentant la mida de la lletra en la programació dels casals, com en el cas del sistema que s'ha posat en marxa al Districte de Sarrià-Sant Gervasi.

S'han implementat i millorat sistemes per garantir una informació adequada i facilitar la realització de tràmits, oferint atenció presencial personalitzada per a les persones que no tenen accés fàcil a les noves tecnologies, oferint cita prèvia per evitar cues i tramitació i informació gratuïta per telèfon per evitar desplaçaments.

També té una rellevància especial l'atenció, acollida i acompanyament als casals de barri, des d'on s'informa de les activitats i serveis que ofereix el casal i també de les que es duen a terme al barri, al districte i a la ciutat.

Eix 4.2. Comerç i consum

En aquest eix s'inclouen accions relatives al comerç de la ciutat i a l'atenció als consumidors i les consumidores.

El pla recull en aquest àmbit 1 mesura estratègica, 4 accions de ciutat, 1 territorial, i 1 d'àmbit ciutat liderada per altres agents.

Eix 4.2. Comerç i consum

1 pla/mesura
4 accions de ciutat
1 territorials
1 d'altres agents
(de ciutat)

Algunes de les actuacions més destacades són:

➤ **Estratègia de reforç i projecció del comerç 2017-19**

Mesura de govern per avançar cap a una ciutat singular, sostenible i atractiva, en la qual el comerç, el desenvolupament urbà i la qualitat de vida ciutadana formin una unió indestruïble, basant-se en la proximitat, la immersió digital, la professionalització, l'associacionisme i les Àrees de Promoció Econòmica Urbana.

El maig de 2019 ja s'havia **executat** pràcticament el **95%** de la mesura de govern.

➤ **Guia “Fem accessible el nostre comerç”**

La primera guia editada per l'Ajuntament que explica als i les comerciants de la ciutat com implementar les mesures d'accessibilitat de manera útil i pràctica.

El 2017 es va editar i difondre aquesta publicació, que conté **34 mesures** agrupades en **5 blocs** i explicades de forma senzilla i visual.

La guia anima els i les comerciants a anar més enllà de les obligacions legals mínimes establertes per a cada tipus d'establiment comercial.

S'ha fet a partir del protagonisme de les persones amb diversitat funcional, les universitats, els districtes, els eixos comercials i l'acompanyament de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat.

➤ **Punts d'Assessorament Energètic (PAE)**

Servei d'assessorament energètic: atenció personalitzada en matèria de drets energètics i tallers formatius.

Neix de la voluntat de garantir el dret d'accés als subministraments bàsics d'aigua, gas i electricitat a les persones i unitats familiars en situació de risc d'exclusió residencial que viuen a la ciutat de Barcelona, tal com recull la Llei 24/2015.

Durant el 2018 **s'han atès 13.301 persones** i s'han realitzat **188 tallers formatius**.

Relació d'actuacions

A més de les actuacions esmentades se n'han recollit també d'altres. A continuació es troba la relació de totes les accions incloses en aquest eix, marcant-ne les que s'han destacat anteriorment:

Plans i mesures estratègiques

Estratègia de reforç i projecció del comerç 2017-2019

Actuacions d'àmbit ciutat

Guia "Fem accessible el nostre comerç"

Comerç amigable amb les persones grans

Punts d'Assessorament Energètic

Oficina Municipal d'Informació al Consumidor

Actuacions territorials

Projectes d'impuls al comerç de proximitat

Districte de Gràcia

Actuacions d'àmbit ciutat liderades per altres agents

Fons de solidaritat: ajut pel pagament d'una part de la factura de l'aigua

Als annexos es troba la informació completa de cadascuna de les actuacions, amb les seves descripcions corresponents i els departaments o entitats que en són responsables.

Valoració

En aquest àmbit s'han impulsat accions per un comerç de proximitat, accessible i amigable amb les persones grans, tot i que aquest últim aspecte queda encara pendent de posar en marxa.

Pel que fa al consum, a la tasca d'informació i defensa del consumidor se li han sumat ajuts i assessorament específics en relació als subministraments bàsics, amb un esforç rellevant d'atenció i formació a les persones usuàries per part dels Punts d'Assessorament Energètic, integrats en les Oficines d'Habitatge presents a tots els districtes.

Eix 4.3. Mobilitat

Aquest eix comprèn les mesures relatives a la mobilitat, especialment als transports públics.

El pla recull en aquest àmbit 1 mesura estratègica, 6 accions de ciutat, 1 territorial, i 2 d'àmbit ciutat liderades per altres agents.

Eix 4.3. Mobilitat

1 pla/mesura
6 accions de ciutat
1 territorials
2 d'altres agents
(de ciutat)

Algunes de les actuacions més destacades són:

➤ Pla de Mobilitat Urbana 2019-2024

S'ha dut a terme un procés participatiu per definir el nou Pla de Mobilitat Urbana, l'instrument de planificació on es defineixen les línies d'actuació que han de governar la mobilitat urbana en els propers anys per assolir els objectius per a la convivència a la via pública de les diferents persones usuàries i modes de transport, prioritant i protegint vianants i ciclistes, fomentant el transport públic col·lectiu, reduint l'ús del vehicle privat, regulant la mobilitat comercial i turística i garantint l'eficiència del conjunt de la xarxa de mobilitat.

En el procés participatiu per definir el nou Pla s'han recollit un total de **299 aportacions** (31 d'oficials i 268 de ciutadanes, de les quals 203 a les sessions presencials i 65 a la plataforma digital de participació Decidim Barcelona).

Hi han participat **485 persones** en **17 sessions** (en 3 fases: 2 sessions amb membres del Pacte per la Mobilitat, 11 dirigides a grups específics per tractar temàtiques concretes, i 4 per temes obertes a tota la ciutadania).

Una de les sessions específiques va ser amb **persones grans**, amb una assistència de **15 persones**.

La valoració global del procés va ser positiva (**20% molt bé**, **77% be**, 2,5% malament, 0,5% molt malament).

El resultat del procés són **59 actuacions**, classificades en **6 blocs temàtics** segons el mode de desplaçament al qual més beneficiïn.

Pel que fa als indicadors del Pla anterior (2013-2018):

- En la comparativa 2012-2016, els desplaçaments diaris a peu havien augmentat un **4%**. S'havia implementat una superilla i s'havien pacificat 3 entorns de la ciutat.
- Els desplaçaments en bicicleta augmentaven un **31%**, els carrils bici un **20%**, i els aparcaments per a bicicletes en superfície un **17,6%**.
- Els viatges anuals en transport públic respecte el total de viatges incrementava un **6,1%**. La longitud de línies de metro (119 km) augmentava un **16%**.

L'objectiu del nou Pla és **incrementar un 6%** els viatges a peu, un **75%** els viatges en bicicleta i un **12,6%** en autobús, i **reduir un 21%** els desplaçaments en cotxe, fins aconseguir el 2024 un repartiment modal de **43,3%** transport públic (respecte el 39,6% de 2016), **33,3%** a peu (32,3%), **20%** en vehicle privat (26,1% el 2016) i **3,5%** en bicicleta (2,1%).

➤ **Targeta Rosa**

Servei per a la gratuïtat o descompte en els bitllets de transport públic per a les persones més grans de 60 anys o amb una discapacitat igual o superior al 33% acreditada i amb pocs recursos econòmics.

Inclou també avantatges i descomptes en equipaments, establiments i serveis.

Promoció de la targeta rosa, i millora i ampliació de l'oferta a les persones usuàries d'aquest títol de transport.

El **2018** s'ha **reduït lleugerament** el **nombre de targetes** respecte l'any anterior, mentre que **ha augmentat un 7,60%** el **nombre d'establiments amb descomptes** o avantatges per a les persones que disposen de la targeta.

	2017	2018
Targeta gratuïta	109.992	107.818
Targeta reduïda	137.171	137.772
Nombre total de targetes	249.163	245.540
Nombre d'establiments	1.263	1.359

➤ Accions de millora del servei de bus

Programa d'accions per millorar el servei de les línies d'autobús, per tenir una xarxa més ràpida, connectada i eficient que millori substancialment la qualitat de vida de la ciutadania.

Segons les dades disponibles del Pla de Mobilitat Urbana (comparativa 2012-2016), s'han incrementat els quilòmetres de carril bus en un **26,8%**.

➤ Renovació de la flota d'autobusos per reduir-ne les emissions de CO₂

Dels nous autobusos urbans, 50 són híbrids, que substituiran cotxes dièsel i s'afegiran als 159 ja existents de propulsió combinada elèctrica-dièsel. Barcelona passa, per tant, a tenir 209 autobusos híbrids en el servei urbà, sumant els comprats i els que són fruit de la transformació de cotxes dièsel i de gas natural comprimit.

Segons les dades disponibles (comparativa 2012-2016 del Pla de Mobilitat Urbana), la flota pública de vehicles elèctrics ha **augmentat un 67%**.

Pel que fa a les emissions dels vehicles privats, s'han augmentat en un **289% els punts subterranis de recàrrega de vehicles elèctrics**, i s'han implementat 3 plataformes logístiques elèctriques per a distribució de mercaderies.

➤ Servei de transport a demanda amb especial atenció a les persones grans i amb diversitat funcional **(Barri de Torre Baró, Districte de Nou Barris)**

Nou servei de transport públic a Torre Baró integrat a la xarxa, amb capacitat per a 22 persones, que tots el dies de l'any i amb una reserva prèvia (telèfon o app gratuïts), et trasllada de la part alta del barri a la part baixa (28 parades) cercant el millor itinerari en funció de les reserves fetes.

La durada per ara d'aquest servei pioner a Barcelona és des de l'1 de gener del 2018 fins l'1 de gener de l'any 2020.

Al voltant de l'equador de la prova (dades rebudes el maig de 2019), el servei havia tingut **1.393 persones usuàries** i s'havien realitzat **1.081 serveis**.

Relació d'actuacions

A més de les actuacions esmentades se n'han recollit també d'altres. A continuació es troba la relació de totes les accions incloses en aquest eix, marcant-ne les que s'han destacat anteriorment:

Plans i mesures estratègiques

Pla de Mobilitat Urbana 2019-2024

Actuacions d'àmbit ciutat

Targeta Rosa

Servei de transport especial per a persones amb mobilitat reduïda

Projecte pilot per permetre l'accés dels escúters al transport públic

Nova xarxa de bus

Accions de millora del servei de bus

Renovació de la flota d'autobusos per reduir-ne les emissions de CO₂

Actuacions territorials

Servei de transport a demanda amb especial atenció a les persones grans i amb diversitat funcional

**Barri de Torre Baró
(Districte de Nou Barris)**

Actuacions d'àmbit ciutat liderades per altres agents

Pla Director d'Accessibilitat Universal de TMB

Campanya "Viatja amb karma"

Als annexos es troba la informació completa de cadascuna de les actuacions, amb les seves descripcions corresponents i els departaments o entitats que en són responsables.

Valoració

El procés participatiu per elaborar el nou Pla de Mobilitat Urbana de la ciutat pels propers quatre anys ha comptat amb un grup de discussió amb persones grans que, tot i no ser molt nombrós, hi ha pogut aportar

les seves opinions i propostes. Caldrà veure quin impacte tenen aquestes en el redactat final del pla que s'està tancant.

Pel que fa al transport col·lectiu urbà, destaquen propostes com la prova pilot de servei a demanda al barri de Torre Baró per millorar la mobilitat quotidiana d'un nombre important de persones, així com serveis més generalitzats com el de transport especial per a persones amb mobilitat reduïda i la gratuïtat o reducció del preu del transport per a les persones que disposen de Targeta Rosa.

Tanmateix, tot i l'augment d'establiments amb descomptes associats a aquest títol, el nombre de targetes s'ha vist disminuït per la reducció del nombre de targetes gratuïtes.

S'ha apostat també per la renovació progressiva dels autobusos urbans, reduint-ne les emissions contaminants, i per incrementar els carrils bus, alhora que TMB va avançant en l'accessibilitat dels seus serveis.

D'altra banda, però, hi ha hagut queixes per part de persones grans per complicacions i dificultats afegides que els ha ocasionat el pas a la nova xarxa de bus.

Síntesi línia 4

En aquest entorn es vol posar èmfasi en la manera com es presten els serveis, i en aquest sentit s'ha avançat força amb canvis progressius pel que fa a la informació i atenció a la ciutadania, així com en la provisió de serveis de transport que facilitin la vida quotidiana a persones grans o amb dificultats de moviment. Queda però feina a fer en altres aspectes relacionats amb la mobilitat i amb el comerç i el consum, especialment pel que fa a la consecució d'un comerç amigable amb les persones grans.

- En el camp de la **informació i tramitació**, la relació entre l'Ajuntament i la ciutadania ha millorat en certs aspectes que en faciliten l'ús per part de persones amb manca d'accés o de coneixement pel que fa a les noves tecnologies (atenció gratuïta per telèfon i presencial, cita prèvia per evitar cues, suport per a tràmits telemàtics als quioscos de tràmits i serveis). Aquests quioscos, però, no estan presents per ara en els casals o espais de persones grans. També cal valorar la voluntat d'agrupar i difondre totes les actuacions adreçades a persones grans a diferents

nivells territorials, i de facilitar l'ús i comprensió de documents municipals amb edicions en lectura fàcil.

- Pel que fa a **comerç i consum**, es realitzen actuacions a diferents escales per promoure el comerç de proximitat, millorar l'accessibilitat dels establiments, atendre els i les consumidores i, especialment, oferir assessorament respecte els subministraments i el consum energètic (amb gran quantitat d'atencions i formacions als Punts d'Assessorament Energètic). Ha quedat més aturat, però, el desplegament de la iniciativa per un comerç amigable amb les persones grans, que es va dissenyar a demanda del Consell Assessor de la Gent Gran.

- Quant a la **mobilitat**, es va avançant en la sostenibilitat del transport públic (tot i que s'aposta més pels autobusos híbrids que elèctrics) i privat, i en la consolidació i ampliació dels modes de transport que no contaminen o que ho fan menys (amb un nou Pla de Mobilitat Urbana que busca seguir ampliant les xarxes de carrils bici i bus i la longitud de línies de metro, i continuar incrementant la proporció d'ús del transport públic i de desplaçaments a peu). També es progressa pel que fa a l'accessibilitat dels transports i de les vies de mobilitat, i a oferir opcions de transport més adequades a les necessitats de persones grans o amb dificultats de moviment. Tot i això, canvis com els de la nova xarxa de bus han provocat molèsties i complicacions en persones grans que l'utilitzen habitualment. Així mateix, caldria analitzar el motiu pel qual s'ha reduït el nombre de targetes roses gratuïtes.

Línia 5. Entorn de participació

Comprèn les associacions i moviments socials, així com els processos de participació ciutadana. Sobretot tenen lloc als equipaments del barri i de la ciutat.

Aquesta línia comprèn un total de 3 plans o mesures estratègiques, 21 accions de ciutat, 15 dels diferents territoris de la ciutat, i 2 d'àmbit ciutat liderades per altres agents no municipals.

Línia 5. Entorn de participació

3 plans/mesures
21 accions de ciutat
15 territorials
2 d'altres agents
(de ciutat)

Eix 5.1. Voluntariat, associacions i moviments socials

En aquest àmbit s'inclou el foment, reflexió i avaluació del voluntariat i l'associacionisme, actuacions per a les persones voluntàries, així com accions adreçades a les entitats, associacions, organitzacions i moviments socials de la ciutat i a contribuir a que les persones grans hi participin més i hi tinguin un paper actiu.

El pla recull en aquest àmbit 1 mesura estratègica, 5 accions de ciutat, 7 territorials, i 1 d'àmbit ciutat liderada per altres agents.

Eix 5.1. Voluntariat, associacions i moviments socials

1 pla/mesura
5 accions de ciutat
7 territorials
1 d'altres agents
(de ciutat)

Algunes de les actuacions més destacades són:

➤ Jornades de reflexió i formació per al voluntariat (Districte de Sants-Montjuïc)

Jornades formatives per al voluntariat del programa de gent gran del districte, precedides per unes jornades de reflexió amb grups de debat, treballant aportacions de millores i reconeixent la seva tasca.

La primera experiència va ser positiva i va tenir per objectiu la formació sobre tasques de voluntariat, i el suport i reconeixement de la seva tasca en els projectes adreçats a persones grans i en els equipaments. Es va treballar un document de reflexió i amb aportacions de millores cap la seva tasca. Hi van participar un total de **85 voluntaris/àries**. La jornada es va repartir en dues sessions matinals conduïdes per un equip d'experts/es.

Participació

85 persones

➤ **Jornada sobre el voluntariat de les persones grans (Districte de Nou Barris)**

Celebració d'una jornada del voluntariat per agrair a les persones voluntàries i membres de les juntes la seva tasca als casals i entitats de persones grans.

Es va celebrar una trobada amb totes les persones voluntàries i membres de les juntes de totes les entitats de persones grans del districte, amb una notable participació, de **150 persones**.

Participació

150 persones

➤ **Suport a entitats de dones grans**

Suport econòmic a entitats de dones grans per al seu funcionament, per tal que puguin dur a terme accions i projectes de promoció de les dones grans a la ciutat.

El suport de l'Ajuntament a entitats com Associació Dones d'Avui per Catalunya o Associació de Vídues de Barcelona, ha ajudat a gairebé **doblar** el nombre d'**activitats** que aquestes han realitzat el 2018 respecte a l'any anterior, així com a augmentar en més d'un **70%** el **nombre de dones que hi ha participat**.

	2017	2018
Dones participants	143	245

Activitats realitzades	29	56
-------------------------------	-----------	-----------

Relació d'actuacions

A més de les actuacions esmentades se n'han recollit també d'altres. A continuació es troba la relació de totes les accions incloses en aquest eix, marcant-ne les que s'han destacat anteriorment:

Plans i mesures estratègiques

Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials 2017-2027

Actuacions d'àmbit ciutat

Bancs del temps
Suport per a la participació en entitats i la gestió d'equipaments
Borsa de voluntariat per una Barcelona inclusiva
Crides de voluntariat
Fòrum sobre participació social i associacionisme

Actuacions territorials

Comunitat virtual de persones voluntàries dels casals i espais de gent gran	Districte de l'Eixample
Jornades de reflexió i formació per al voluntariat	Districte de Sants-Montjuïc
Enfortiment de la gestió dels espais i casals de gent gran	Districte de Gràcia
Tallers de tècniques de negociació i resolució de conflictes	Districte de Nou Barris
Jornada sobre el voluntariat de les persones grans	Districte de Nou Barris
Jornada de les persones grans	Districte de Nou Barris
Parelles lingüístiques als casals	Districte de Sant Andreu

Actuacions d'àmbit ciutat liderades per altres agents

Suport a entitats de dones grans

Als annexos es troba la informació completa de cadascuna de les actuacions, amb les seves descripcions corresponents i els departaments o entitats que en són responsables.

Valoració

Es fomenta el voluntariat de les persones grans i la seva formació (entre d'altres, per gestionar casals i espais de gent gran), mitjançant accions diverses, especialment des de la proximitat, que compten amb força assistència i repercussió. Però queden reptes pendents, com pel que fa a la interrelació per mitjà d'eines digitals.

Altres iniciatives impulsen la relació i l'ajuda mútua entre veïns i veïnes que s'associen entre ells i elles.

Es dona suport a entitats (de dones grans, d'altres que gestionen equipaments...), tant econòmic, material o de recursos humans, com a través d'eines facilitadores, ajudant-les així a incrementar les seves accions i l'impacte d'aquestes.

D'altra banda, es promou la coproducció, entre entitats i d'aquestes amb les institucions, per assolir objectius comuns, amb l'exemple clar de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva i l'Estratègia que impulsa per la inclusió i la reducció de les desigualtats socials a la ciutat.

Eix 5.2. Òrgans i processos participatius

El darrer àmbit comprèn actuacions relacionades amb els canals de participació formal de l'Ajuntament, especialment processos participatius i òrgans de participació adreçats a les persones grans de la ciutat i dels diferents territoris, així com amb la participació de les persones grans en canals més genèrics.

El pla recull en aquest àmbit 2 plans o mesures, 16 accions de ciutat, 8 dels diferents territoris, i 1 d'àmbit ciutat liderada per altres agents.

Eix 5.2. Òrgans i processos participatius

2 plans/ mesures
16 accions de ciutat
8 territorials
1 d'altres agents
(de ciutat)

Algunes de les actuacions més destacades són:

➤ Consell Assessor de la Gent Gran

Òrgan de participació de les persones grans de l'Ajuntament de Barcelona, en el que participen entitats i grups de persones grans, representants dels òrgans de participació de persones grans dels districtes, i persones grans a títol individual.

El Consell promou debats i processos participatius sobre temes d'interès per a les persones grans, impulsa projectes per adreçar qüestions clau, elabora documents, manifestos i posicionaments sobre problemàtiques d'actualitat que afecten les persones grans o la població en general, genera oportunitats de participació a totes les persones grans i dona visibilitat i reconeixement a la contribució de les persones grans a la societat.

L'activitat del **Consell Assessor de la Gent Gran (CAGG)** segueix sent molt elevada, especialment al llarg del 2018 i 2019 amb la 5a Convenció Les veus de les persones grans (març de 2019) i l'ampli procés participatiu que ha comportat, tant prèviament (des d'inicis de 2018) com posteriorment per desenvolupar les conclusions.

A banda d'aquest procés, s'han fet reunions dels òrgans del Consell, així com moltes altres accions, projectes, sessions participatives, i activitats amb altres instàncies, com ara la participació a FiraGran, la celebració de l'Àgora dels Drets de les Persones Grans amb l'Estructura de Drets Humans de Catalunya, o més recentment la col·laboració amb el Consell de la Gent Gran de Catalunya per la selecció de delegats i delegades per Barcelona al 8è Congrés Nacional de la Gent Gran.

El nombre d'entitats membres del Consell va creixent any rere any. La revisió del reglament intern que s'ha efectuat a partir del nou Reglament de Participació Ciutadana comportarà la incorporació de nous membres, fomentant una major participació de la ciutadania i un increment de la diversitat i pluralitat de la seva composició.

	2017	2018	2019
Nombre de convocatòries del CAGG	23	50	37
Nombre d'assistències a les convocatòries	468	1022	1174
Nombre d'accions i projectes	6	16	18
Nombre de participacions en les accions i projectes	267	261	186
Entitats membres del CAGG	58	62	64

➤ Convenció de les Veus de les Persones Grans

Convenció que promou el Consell Assessor de la Gent Gran cada quatre anys, per fer balanç de les actuacions del mandat i formular propostes de futur.

La **5a Convenció** Les veus de les persones grans va tenir lloc els dies **5 i 6 de març de 2019**, amb el lema **Barcelona, una ciutat per a tota la vida**.

Part de les dues jornades succeïa en un **espai conjunt** amb totes les persones participants a la Convenció, que incloïa la **ponència marc Envel·liment i canvi demogràfic**, les **taules rodones Cap a una veritable aliança entre generacions i Reptes per combatre la soledat no volguda**, la presentació del **Compromís** de Barcelona per l'amigabilitat amb les persones grans, i la lectura de les **conclusions** de la Convenció.

L'altra part consistia en **4 espais de treball simultani**, titulats **Enfocaments i reptes de l'envelliment**, **Envellir amb drets**, **Envellir amb dignitat** i **Envellir participant**, on es van presentar diferents experiències i projectes i es va debatre sobre les temàtiques posades sobre la taula pel **Consell Assessor de la Gent Gran**. El primer espai simultani, de format i concepció més enfocats a la reflexió i la innovació, es dividia així mateix en **4 diàlegs**: **Viure a casa, viure com a casa**; **Cultura i societat digital al llarg de la vida**; **Mobilitat i seguretat a l'espai públic**; i **Situacions expressives de major vulnerabilitat**.

Nombre de persones grans participants	600
- Dones	60%
- Homes	40%
- Membres del Consell Assessor de la Gent Gran	51
- Membres dels consells i comissions de gent gran dels districtes	93
Associacions i entitats representades	88
Casals de gent gran representats	51
Nombre de professionals i experts participants	105
Nombre de projectes i experiències presentades	40
Nombre de conclusions	42

➤ Procés participatiu de la Convenció de les Veus de les Persones Grans

Un ampli procés participatiu precedeix la Convenció, per tractar en més profunditat, al llarg dels mesos anteriors, les temàtiques d'interès per a les persones grans. També es realitzen sessions de participació posteriors per desenvolupar les conclusions de la Convenció.

El **procés participatiu i de preparació** de la 5a Convenció va tenir lloc des de principis de l'any **2018** i fins la mateixa Convenció (març **2019**), a través de diverses sessions de **6 Fòrums de les Veus de les Persones Grans**, realitzats en dues etapes (3 Fòrums a la primavera de 2018 i 3 a la tardor), juntament amb múltiples reunions del **grup de treball** del **Consell Assessor de la Gent Gran** creat específicament per dissenyar i fer seguiment de la 5a Convenció i el seu procés participatiu.

Posteriorment a la celebració de la Convenció, es va realitzar un nou procés participatiu per **desenvolupar i concretar les conclusions** que en van sorgir. Aquest procés va reunir part de les persones grans que havien participat en cadascun dels **4 espais** de la Convenció, que van seguir una dinàmica participativa cada grup per separat. Posteriorment, el **grup de treball del CAGG de la Convenció** es va reunir en diverses ocasions per acabar-les de tancar.

Després d'aquest procés, les **42 conclusions** de la Convenció van quedar desenvolupades en **97 propostes**.

Procés participatiu i de preparació de la 5a Convenció

Nombre de sessions i reunions	33
Nombre d'assistències	802
Nombre de projectes presentats a les sessions dels Fòrums	35

Procés de desenvolupament de les conclusions de la 5a Convenció

Nombre de sessions i reunions	7
Nombre d'assistències	110
Nombre de propostes finals	97

➤ Participació d'altres consells en la Convenció i el procés participatiu

Hi participen altres consells sectorials, així com els consells de gent gran de districte, mitjançant processos participatius propis realitzats prèviament pels consells sectorials i presentant-ne els resultats a la Convenció.

La **5a Convenció** Les veus de les persones grans (març 2019) va comptar amb la participació de **6 consells sectorials** (Consell de Ciutat, Consell Municipal de Benestar Social, Consell d'Immigració, Consell de l'Habitatge Social, Consell LGTBI i Consell de Dones) i de **tots els consells i comissions de gent gran dels districtes**.

D'aquests, **3 sectorials** (Consell Municipal de Benestar Social, d'Immigració i de l'Habitatge Social) i **2 de districte** (Sants-Montjuïc i Sant Andreu) són els que van poder realitzar processos participatius propis previs i exposar-ne els resultats a la Convenció.

Nombre de consells sectorials representats	6
Nombre de processos participatius propis realitzats pels consells sectorials i exposats a la Convenció	3
Nombre de consells i comissions de gent gran de districte representats	10 (tots)
Nombre de processos participatius propis realitzats pels consells de gent gran i exposats a la Convenció	2

➤ Grup de treball de persones grans que precisen atenció i cures continuades

Grup de treball impulsat pel Consell Assessor de la Gent Gran amb el que es dona veu a persones grans que viuen situacions de major fragilitat o dependència.

Grup de **12 persones grans** que reben serveis de cura a casa o viuen en centres residencials, habitatges amb serveis o unitats de convivència.

Des que es va iniciar el grup l'abril de **2018** i fins l'abril de **2019**, el grup s'ha reunit mensualment, realitzant-se'n un total de **11 sessions: 9 ordinàries**, i **2 sessions especials** per treballar l'expressió corporal i teatral amb la Xixa Teatre.

També, el març de 2019, van participar en la **5a Convenció** Les veus de les persones grans exposant-hi les **conclusions** del treball del grup, a més de projectar-s'hi el vídeo amb entrevistes que els van fer durant les dues sessions extraordinàries.

Actualment s'està concretant cap on avançarà aquest grup i la seva metodologia, aplicant les conclusions a què va arribar i les de la 5a Convenció al respecte.

Nombre de persones grans participants	12
Nombre de sessions	11

Relació d'actuacions

A més de les actuacions esmentades se n'han recollit també d'altres. A continuació es troba la relació de totes les accions incloses en aquest eix, marcant-ne les que s'han destacat anteriorment:

Plans i mesures estratègiques

Reglament de Participació Ciutadana
Mesura de govern del Pla de Barris

Actuacions d'àmbit ciutat

Consell Assessor de la Gent Gran
Consells, comissions o grups de treball de gent gran dels districtes
Grups de treball de persones grans o sobre envelliment en altres consells
Comissions de gent gran dels Plans de Desenvolupament Comunitari
Taules de gent gran
Consells de Salut
Formació en capacitació digital en processos participatius
Noves oportunitats per a noves formes d'envelliment
Promoure el coneixement de les necessitats, les opinions i les valoracions de les persones grans
Anàlisi i coneixement sobre les persones més grans
Grup de treball de persones grans que precisen atenció i cures continuades
Organització d'un congrés sobre polítiques locals davant el canvi demogràfic

Foment de la participació de les persones grans en les polítiques de transport públic

Convenció de les Veus de les Persones Grans

Procés participatiu de la Convenció de les Veus de les Persones Grans

Participació d'altres consells en la Convenció i el procés participatiu

Actuacions territorials

Comissions de relació i participació als espais de gent gran	Districte de l'Eixample
Planificació amb les entitats de persones grans del territori de les accions a desenvolupar a les Jornades de gent gran	Districte de les Corts
Diagnosi de situació de les persones grans de Sant Genís i la Teixonera	Barris de Sant Genís dels Agudells i la Teixonera (Districte d'Horta-Guinardó)
Taula de gent gran del Pla de Barris de Sant Genís i la Teixonera	Barris de Sant Genís dels Agudells i la Teixonera (Districte d'Horta-Guinardó)
Projectes del Pla de Barris de Sant Genís i la Teixonera	Barris de Sant Genís dels Agudells i la Teixonera (Districte d'Horta-Guinardó)
Garantir la participació de les persones grans en els consells	Districte de Sant Martí
Diagnosi participativa de les necessitats de les persones grans	Barri del Besòs i el Maresme (Districte de Sant Martí)
Diagnosi participativa de salut de les persones grans	Barri del Besòs i el Maresme (Districte de Sant Martí)

Actuacions d'àmbit ciutat liderades per altres agents

Estudi sobre la participació de les persones grans

Als annexos es troba la informació completa de cadascuna de les actuacions, amb les seves descripcions corresponents i els departaments o entitats que en són responsables.

Valoració

La participació i activitat de les persones grans a través dels mecanismes institucionals de participació segueix sent elevada, especialment quan s'articulen processos oberts a tota la ciutadania gran, com és el cas de la Convenció.

Alguns reptes pendents són incrementar la diversitat de la participació, enfortir els consells de persones grans dels districtes, incrementar la presència i activitat de les persones grans en consells de diferents àmbits, o avançar cap a una major interrelació i cooperació entre els diferents consells sectorials. El procés de renovació de les normes de participació es presenta com una oportunitat per plantejar i abordar aquestes qüestions, entre d'altres.

Caldria destacar també les iniciatives que sorgeixen dels òrgans i processos participatius per abordar temes prioritaris per a les persones grans, com és el cas del document de drets i llibertats, el grup de persones que viuen situacions de fragilitat o dependència, o el Soc gran, i què?, projecte participatiu desenvolupat i protagonitzat per les pròpies persones grans.

Síntesi línia 5

La participació de les persones grans en la societat i en els seus entorns més propers té un paper rellevant. Ja sigui des del voluntariat, formant part d'entitats o moviments, o mitjançant la participació més formal en òrgans i processos de participació institucionals, les persones grans de la ciutat tenen una implicació comunitària que cal reconèixer, posar en valor i ampliar encara més.

- Pel que fa al **voluntariat, associacions i moviments**, es duen a terme diferents iniciatives en el territori per a formar, connectar i donar suport a les persones voluntàries, tot i que no totes són igual d'exitoses, i s'estableixen línies de suport a algunes entitats i projectes, que podrien ampliar-se a més àmbits i apostant més per formes de col·laboració i coproducció, com es fa en el cas de l'Acord Ciutadà i les estratègies que impulsa.

- Els **òrgans i processos participatius** donen oportunitats de participació a les persones grans, especialment els que són específics de persones grans o d'envelliment, amb una participació elevada sobretot en processos amplis com la Convenció de les Veus de les Persones Grans i el procés previ i posterior. Tanmateix, cal abordar diversos reptes (major inclusió i representativitat de les diversitats) i algunes dificultats (enfortir alguns consells de persones grans de districte, i tornar-ne a establir allà on actualment no n'hi ha).

Línia 1. Entorn de vida domèstica

Eix 1.1. Soledat no volguda i aïllament social

Plans i mesures estratègiques de l'Ajuntament

- Estratègia sobre canvi demogràfic i envelliment. Una ciutat per a tots els cicles de vida (Àrea de Drets Socials)

L'estratègia recull 77 accions amb l'objectiu d'anticipar-se al procés de canvi demogràfic i d'envelliment de la població.

El document parteix d'una diagnosi acurada sobre la realitat actual i presenta projeccions demogràfiques, per tal de planificar les polítiques públiques més adequades davant els reptes que es plantegen a mig i llarg termini. Això passarà per enfortir polítiques i serveis ja en marxa, i també per obrir noves línies d'actuació en funció de les necessitats detectades.

L'Estratègia 2018-2030 afronta el canvi demogràfic defensant el dret a la ciutat per a totes les edats, valorant l'aportació i participació social en tots els cicles vitals i amb una especial atenció als col·lectius més vulnerables.

Actuacions liderades per l'Ajuntament

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
----------	-------------

<p><u>Radars: projecte d'acció comunitària per a persones grans soles</u></p> <p><i>Projecte que s'adreça a detectar i prevenir situacions de risc de les persones grans, i a pal·liar els efectes negatius i l'impacte de la solitud no volguda en la seva qualitat de vida i benestar, tot comptant amb la complicitat de l'entorn.</i></p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials</p>
<p><u>Radars Comercial: implicació de comerços i farmàcies al projecte Radars</u></p> <p><i>Les farmàcies i els comerços de proximitat són una figura clau en el projecte ja que gràcies al seu paper de proximitat amb les persones grans, en cas de detectar algun canvi en la seva rutina diària, en el seu comportament o en el seu aspecte es posen en contacte amb el projecte.</i></p>	<p>- Institut Municipal de Serveis Socials</p> <p>- Direcció de Serveis de Comerç</p>
<p><u>Baixem al carrer</u></p> <p><i>Projecte que facilita que les persones grans amb dificultats de mobilitat i d'accessibilitat puguin baixar al carrer i participar de la vida de la comunitat amb l'acompanyament de persones voluntàries.</i></p>	<p>Departament de Salut</p>
<p><u>Vincles BCN</u></p> <p><i>Projecte d'innovació social que vol reforçar les relacions socials de les persones grans que se senten soles i millorar el seu benestar a través de les noves tecnologies.</i></p>	<p>Departament de Promoció de la Gent Gran</p>
<p><u>Àpats a domicili</u></p> <p><i>El servei consisteix en el lliurament al domicili de la persona beneficiària d'àpats equilibrats i saludables en adequades condicions de qualitat i higiene, a fi de garantir la cobertura de les seves necessitats nutricionals.</i></p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials</p>

<p><u>Àpats en companyia</u></p> <p><i>Servei diürn d'assistència a les activitats de la vida diària de persones grans en situació de fragilitat, orientat a potenciar un envelliment actiu i saludable, i que vol cobrir dues necessitats bàsiques: facilitar una alimentació adequada i facilitar un espai relacional de vincles d'amistat i de connexió amb la comunitat.</i></p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials</p>
<p><u>Servei d'acompanyament a domicili a les persones grans</u></p> <p><i>Una persona voluntària visita la persona gran al seu domicili un cop a la setmana, durant aproximadament dues hores. Aquesta vinculació serà de per vida amb l'objectiu de prestar suport afectiu i alleugerir la situació d'aïllament de la persona gran. Aquest servei també disposa de la modalitat esporàdica, en què un/a voluntari/a és un suport per fer gestions fora del domicili.</i></p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials</p>
<p><u>Servei de transport adaptat per a persones usuàries de les residències municipals per a la realització de sortides</u></p> <p><i>Possibilitar que les persones grans que viuen en residències municipals puguin realitzar sortides fora del centre, facilitant un servei de transport adaptat i l'acompanyament amb persones voluntàries juntament amb professionals del centre.</i></p>	<p>- Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal (Institut Municipal de Serveis Socials)</p> <p>- Departament de Promoció de la Gent Gran</p>

Actuacions territorials

ACTUACIÓ	TERRITORI	RESPONSABLE
<u>Programa d'Acompanyament i Prevenció de la Solitud (PAPS)</u>	Districte de Ciutat Vella	Districte de Ciutat Vella

<p><i>Programa per establir mecanismes de prevenció aprofitant la xarxa municipal de casals de gent gran i les seves possibilitats de dinamització i integració social.</i></p> <p><i>Per tal d'apoderar la gent gran per ser socialment autònoma, promou l'envelliment actiu i saludable des d'una vessant d'atenció, acompanyament i orientació en tot el procés, potencia la detecció de persones grans del districte en situació de vulnerabilitat i dificultat a l'accés als recursos existents i intervé directament mitjançant accions concretes que promoguin la relació, la participació i els vincles socials.</i></p>		
<p><u>Vivint amb la Sole</u></p> <p><i>Sorgeix del Programa d'Acompanyament i Prevenció de la Solitud. Grup de teatre d'usuaris/es del Casal Trueta que representa monòlegs sobre situacions de soledat no volguda.</i></p>	<p>Districte de Ciutat Vella</p>	<p>Districte de Ciutat Vella</p>
<p><u>Programa d'atenció a persones grans vulnerables</u></p> <p><i>Atenció a les persones grans del districte en situació de vulnerabilitat, detectades entre d'altres a través del PAPS. Reforç de la coordinació amb els serveis socials i de salut i millora del sistema d'avaluació.</i></p>	<p>Districte de Ciutat Vella</p>	<p>Districte de Ciutat Vella</p>
<p><u>El cafè dels divendres</u></p> <p><i>Pràctica grupal per fer front a la soledat i l'aïllament.</i></p>	<p>Casc Antic (Districte de Ciutat Vella)</p>	<p>Centre de Serveis Socials de Casc Antic (Institut Municipal de Serveis Socials)</p>

<p><i>Un grup de persones de diverses edats es troben els divendres al Centre de Serveis Socials i al Casal del Barri, amb un cafè com a excusa, i recobren l'oportunitat de poder interactuar i establir vincles relacionals.</i></p>		
<p><u>Bon veïnatge amb la gent gran</u></p> <p><i>Xarxa de veïns i veïnes per donar suport a les persones grans del barri, disminuint el seu sentiment de soledat i aïllament, reforçant la seva autonomia personal i la seva xarxa social, i defensant els seus drets socials.</i></p> <p><i>Les tasques són: companyia setmanal, acompanyaments a visites mèdiques o a fer gestions i tràmits com les vinculades al Banc d'Ajudes Tècniques.</i></p>	<p>Barri de la Barceloneta (Districte de Ciutat Vella)</p>	<p>Pla de Desenvolupament Comunitari de la Barceloneta (Direcció de Serveis d'Acció Comunitària)</p>
<p><u>Eix Gran</u></p> <p><i>Projecte que vol crear vincles comunitaris entre les diferents entitats, serveis i persones que conviuen al barri, per promoure la cooperació i la solidaritat vers els veïns i les veïnes que es troben en situació de fragilitat i avançar en implicar les persones grans soles al territori.</i></p>	<p>Barri de l'Antiga Esquerra de l'Eixample (Districte de l'Eixample)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Centre de Serveis Socials de l'Antiga Esquerra de l'Eixample (Institut Municipal de Serveis Socials) - CAP Casanova - Banc Farmacèutic - Càritas, Casal Llorella, Emmaus
<p><u>Acompanyament a la gent gran</u></p> <p><i>Activitats i tallers setmanals en petits grups a casa de persones grans amb dificultats de sortir-ne.</i></p>	<p>Barri del Poble Sec (Districte de Sants-Montjuïc)</p>	<p>Pla de Desenvolupament Comunitari del Poble Sec (Direcció de Serveis d'Acció Comunitària)</p>

<p><u>Sortim en companyia</u></p> <p><i>Acció grupal per a persones grans usuàries del servei d'àpats en companyia.</i></p>	<p>Barri de les Corts (Districte de les Corts)</p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials (Centre de Serveis Socials de les Corts)</p>
<p><u>Programa de gent gran del districte</u></p> <p><i>Activitats que fomenten la promoció de la xarxa de suport de les persones grans del districte, entre elles i amb la resta de veïns i veïnes. Les persones grans tornen a ser protagonistes i amfitriones de les activitats.</i></p> <p><i>Trobades entre casals, trobada country/ball en línia, coral, sardanes, pintura, teatre...</i></p>	<p>Districte de Sarrià - Sant Gervasi</p>	<p>Districte de Sarrià - Sant Gervasi</p>
<p><u>Accions desenvolupades des del projecte Radars al districte</u></p> <p><i>Accions concretes per facilitar la vinculació al territori de les persones usuàries del projecte Radars, i accions més generals de difusió i de sensibilització de tots els agents de la comunitat com a potencials actors de la xarxa de prevenció.</i></p> <p><i>Concurs InstaGran, Caminada, Festa Radars, Festa Orxata i Records, Jornada de gent gran Sant Felip Neri, Radars Poètic...</i></p>	<p>Districte de Sarrià - Sant Gervasi</p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials (Centres de Serveis Socials de Sarrià i Sant Gervasi)</p>
<p><u>Acció comunitària de suport a persones grans vulnerables en casos d'aïllament per condicions climatològiques adverses i altres situacions de risc</u></p>	<p>Barri de Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes (Districte de Sarrià - Sant Gervasi)</p>	<p>Districte de Sarrià - Sant Gervasi</p>

<p><i>Atenció a persones grans en èpoques d'aïllament (per neu o foc sobretot). Serveis i entitats de proximitat vetllen i proporcionen suport a les necessitats que puguin sorgir en aquests moments puntuals.</i></p>		
<p><u>Activitats comunitàries de Nadal per a tothom</u> <i>Activitats intersectorials i intergeneracionals a tots els barris del districte amb la finalitat de prevenir l'aïllament social, treballant amb serveis socials per a què les persones grans soles hi participin.</i></p>	<p>Districte de Gràcia</p>	<p>- Districte de Gràcia - Institut Municipal de Serveis Socials</p>
<p><u>Projecte “No estem sols”</u> <i>Projecte per facilitar l'accés als equipaments de persones amb problemes de salut i/o aïllament social. Té lloc a l'Espai de Gent Gran La Violeta.</i></p>	<p>Districte de Gràcia</p>	<p>Districte de Gràcia</p>
<p><u>Projecte “Cuqui” de prevenció de l'aïllament de les persones grans</u> <i>Vincular persones grans que vulguin fer compostatge amb joves del barri d'escoles i entitats, per fer-lo conjuntament, creant un espai de trobada intergeneracional.</i></p>	<p>Barris de la Salut, el Coll i Vallcarca-Penitents (Districte de Gràcia)</p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials (Centre de Serveis Socials la Salut – el Coll – Vallcarca i els Penitents)</p>
<p><u>Grup amb persones grans “Anima’t”: trobades per gaudir de la cultura i fer amistats</u> <i>Fer trobades aprofitant l'Apropa Cultura i les activitats que es desenvolupen a nivell de barri o ciutat.</i></p>	<p>Barris de la Salut, el Coll i Vallcarca-Penitents (Districte de Gràcia)</p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials (Centre de Serveis Socials la Salut – el Coll – Vallcarca i els Penitents)</p>

<p><u>Programa Vulnerables</u></p> <p><i>Programa d'atenció a persones grans vulnerables, que treballa a través de la detecció i vinculació de persones grans amb soledat no volguda de manera coordinada des dels casals, entitats, serveis socials i de salut i projectes del territori com Radars, a través de les persones sòcies i voluntàries.</i></p>	<p>Districte d'Horta-Guinardó</p>	<p>Districte d'Horta-Guinardó</p>
<p><u>Servei de promoció de la convivència i de coneixement i atenció de situacions de vulnerabilitat</u></p> <p><i>Activitat dins dels programes de prevenció del districte, amb l'objectiu de disposar de coneixement detallat de situacions de conflictivitat veïnal i vulnerabilitat social, detectables a partir de la realitat de l'habitatge a la Franja Besòs del districte.</i></p> <p><i>A partir d'aquí, es duen a terme actuacions per millorar les situacions de conflictivitat social i es dona suport i ajuda en la canalització cap a l'acció dels serveis especialitzats, d'aquesta manera es pot fer un abordatge adequat a les problemàtiques individuals i/o familiars dels veïns afectats per situacions personals de vulnerabilitat.</i></p>	<p>Barris de Trinitat Vella, Baró de Viver i Bon Pastor (Districte de Sant Andreu)</p>	<p>Districte de Sant Andreu</p>
<p><u>Voluntaris per als grans</u></p> <p><i>Suport a persones grans soles o amb pocs recursos, per a passejar, fer companyia i fer gestions.</i></p>	<p>Barri del Besòs i el Maresme (Districte de Sant Martí)</p>	<p>Pla de Desenvolupament Comunitari Besòs-Maresme (Direcció de Serveis d'Acció Comunitària)</p>

Eix 1.2. Cures

Plans i mesures estratègiques de l'Ajuntament

- Mesura de Govern per una Democratització de la Cura 2017-2020 (Comissionat d'Economia Cooperativa, Social i Solidària i Consum)

Aquesta mesura pretén, des d'una òptica d'economia feminista, visibilitzar i polititzar (en el sentit de construir la qüestió com a objecte d'intervenció pública) el treball de cures, amb l'objectiu de (1) reconèixer la cura com a part central de la vida socioeconòmica de la ciutat, (2) promoure la coresponsabilitat de tots els actors socials a l'hora de garantir el dret a una cura digna i de qualitat, i (3) reduir les desigualtats socials i de gènere que actualment caracteritzen tant la provisió com la recepció de les cures.

- Estratègia de suport a les persones que cuiden familiars malalts i/o dependents 2019-2024 (Departament de Salut i Xarxa pel Suport a les Famílies Cuidadores)

Estratègia de ciutat amb accions transversals (salut, serveis socials, informació de recursos, sobrecàrrega econòmica...) per millorar la situació de les persones cuidadores.

Participació de les persones grans (especialment de dones grans que cuiden els seus familiars) en la planificació de les actuacions a realitzar.

Actuacions liderades per l'Ajuntament

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
<p><u>Barcelona Cuida, espai d'informació i orientació</u></p> <p><i>Centre pioner que vol donar visibilitat a tots els recursos existents a la ciutat en l'àmbit de la cura i posar-los a l'abast de tothom. Vol ser un espai de referència per facilitar la informació a la ciutadania sobre tots els serveis i els recursos del territori, i promoure l'intercanvi i el treball en xarxa dels dispositius.</i></p>	<p>Departament de Salut</p>
<p><u>Xarxa pel Suport a les Famílies Cuidadores</u></p> <p><i>És una de les xarxes de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, formada, entre d'altres, per entitats de famílies afectades per malalties. L'objectiu de la xarxa és garantir el benestar i la salut de les persones cuidadores, les quals acostumen a ser dones grans.</i></p>	<p>- Departament de Salut</p> <p>- Departament de Participació Social (Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva)</p>
<p><u>Guia pràctica “I vostè, com està?” per al treball grupal amb persones cuidadores</u></p> <p><i>La guia recull i sistematitza el coneixement adquirit en l'experiència de crear grups de persones cuidadores per facilitar suport i acompanyament a persones que cuiden familiars malalts o dependents. Els resultats s'han recollit mitjançant l'enquesta “I tu, com estàs?”, que també es presenten conjuntament amb la guia.</i></p>	<p>- Xarxa pel Suport a les Famílies Cuidadores</p> <p>- Departament de Salut</p>
<p><u>Estratègia de suport a les persones amb Alzheimer i les famílies que les cuiden</u></p> <p><i>Estratègia configurada per: una taula amb totes les entitats de la ciutat que treballen amb la malaltia d'Alzheimer amb l'objectiu de dissenyar una campanya de sensibilització ciutadana en relació a la malaltia, un fulletó amb informació sobre les entitats relacionades amb l'Alzheimer de la ciutat i els serveis i suports que ofereixen a les famílies afectades, i un recull dels programes i projectes de caràcter comunitari en relació a l'Alzheimer que es</i></p>	<p>Departament de Salut</p>

<p><i>realitzen a la ciutat per part de les entitats, sistema de salut, serveis socials, educació, etc., adreçades a les persones amb Alzheimer i les famílies.</i></p> <p><i>La taula de suport a la malaltia d'Alzheimer també ha dut a terme accions com l'activitat artística From Bubble.</i></p>	
<p><u>Programes Respir i Respir Plus</u></p> <p><i>Programa d'atenció residencial temporal per a persones amb un determinat grau de dependència per raons d'edat i/o discapacitat. Té com a finalitat millorar la qualitat de vida de les persones cuidadores, proporcionant-les un temps de descans i donant resposta a determinades situacions familiars imprevistes.</i></p> <p><i>L'Ajuntament disposa de dos programes: 1) Respir, per fer una estada de fins a 60 dies a les Llars Mundet i 2) Respir Plus, convocatòria d'ajuts per a famílies que atenen una persona amb dependència, on l'Ajuntament els finança fins el 100% del cost d'una plaça residencial, fins a 45 dies l'any a distribuir en funció de les necessitats de les famílies al llarg de l'any.</i></p>	<p>Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal (Institut Municipal de Serveis Socials)</p>
<p><u>Grups de suport a famílies cuidadores</u></p> <p><i>Grups de suport a famílies cuidadores de persones grans promoguts pels Centres de Serveis Socials, per a reduir la sobrecàrrega de la persona cuidadora, treballant emocions i facilitant formació i informació.</i></p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials</p>
<p><u>Economia de les cures i política municipal: cap a una democratització de la cura a la ciutat de Barcelona</u></p>	<p>- Departament d'Economia Social i de les Cures i Polítiques Alimentàries Urbanes (Direcció de Serveis d'Economia Cooperativa, Social i Solidària i Consum)</p>

<p><i>Estudi sobre la situació i els drets de les persones treballadores de la llar cuidadores en el mercat informal, incloent l'anàlisi del règim d'internes i la vulneració de drets laborals bàsics que aquest règim promou.</i></p>	<p>- Direcció de Planificació i Innovació</p>
<p><u>Tallers de cura i autocura per a dones grans</u></p> <p><i>Tallers per a dones grans usuàries dels PIAD i dels casals de gent gran.</i></p> <p><i>S'aborda l'autocura des de diferents dimensions de la vida de les dones: experiències i cicles vitals, salut, oci, treball, sexualitat, emocions, rols i relacions des de la perspectiva feminista interseccional. Les sessions constitueixen espais de trobada, d'aprenentatge i intercanvi col·lectiu que posen en valor el cos i la vida com a part del dret de les dones a una salut física, emocional, mental i espiritual.</i></p> <p><i>També s'hi fan tallers de dona i esport, d'autoconeixement i autoestima, de dol, d'autodefensa o sobre envellir en femení, entre d'altres.</i></p>	<p>Punts d'Informació i Atenció a les Dones (Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI)</p>
<p><u>Accions de sensibilització per l'apoderament</u></p> <p><i>Des dels PIAD es treballa en l'àmbit comunitari, fent activitats de sensibilització adreçades a la població en general, incidint especialment en l'eradicació de la violència masclista i participant en plans comunitaris i xarxes sectorials, amb l'objectiu de contribuir a l'apoderament i l'enfortiment ciutadà sensibilitzant sobre situacions de discriminació que tenen el seu origen en les desigualtats en les relacions de gènere, així com donar a conèixer i fer visible el saber, la història de les dones i la seva contribució a la història de la ciutat.</i></p> <p><i>Es fan accions d'intervenció comunitària als casals de gent gran i a demanda d'aquests, per tal d'incrementar la participació de dones grans.</i></p>	<p>Punts d'Informació i Atenció a les Dones (Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI)</p>

Actuacions territorials

ACTUACIÓ	TERRITORI	RESPONSABLE
<p><u>La Colla Cuidadora</u></p> <p><i>Xarxa de grups de persones que cuiden familiars amb dependències (majoritàriament persones grans), impulsada per persones cuidadores i professionals de diferents serveis socials i sanitaris. Té el seu origen al 2003, amb un primer grup de suport per part del CSS de l'Esquerra de l'Eixample.</i></p>	<p>Districte de l'Eixample</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Centres de Serveis Socials (Institut Municipal de Serveis Socials) - La Colla Cuidadora - CAP i ABS - Associació de Familiars d'Alzheimer
<p><u>Grup d'Ajuda Mútua de suport a entitats de cura</u></p> <p><i>Projecte en format Grup d'Ajuda Mútua amb entitats del territori que vol recolzar la tasca d'aquestes en l'àmbit de la cura i l'atenció a persones grans.</i></p>	<p>Barris de la Marina de Port i la Marina del Prat Vermell (Districte de Sants-Montjuïc)</p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials</p>
<p><u>Grups de suport a famílies cuidadores: "Cuida't" i "Racons"</u></p> <p><i>Treball grupal de suport a famílies cuidadores de persones grans dels barris de la Vila de Gràcia (Cuida't) i del Camp d'en Grassot i Gràcia Nova (Racons), orientat a reduir la sobrecàrrega de la persona que cuida, treballant emocions i facilitant al mateix temps formació i informació. A través d'aquests projectes es reforça l'apoderament de la persona cuidadora, l'ajuda mútua entre les persones membres del grup i la seva inclusió en el territori.</i></p>	<p>Barris de la Vila de Gràcia i del Camp d'en Grassot i Gràcia Nova (Districte de Gràcia)</p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials (Centres de Serveis Socials Vila de Gràcia i Camp d'en Grassot - Gràcia Nova)</p>

<p><u>Temps i cures al barri</u></p> <p><i>Projecte pilot amb dos objectius principals: d'una banda sensibilitzar la ciutadania sobre la centralitat de la cura en la nostra societat i el repartiment desigual del temps destinat a aquestes tasques, i d'altra banda ser una eina per poder recollir idees i propostes per part de les veïnes i veïns d'aquests barris per millorar els serveis dels equipaments municipals per facilitar la conciliació en l'ús del temps i les cures.</i></p>	<p>Barris del Guinardó i Sant Andreu de Palomar (Districtes d'Horta-Guinardó i Sant Andreu)</p>	<p>- Direcció de Serveis d'Economia Cooperativa, Social i Solidària i Consum - Districtes d'Horta-Guinardó i Sant Andreu</p>
<p><u>Projecte “Temps per a tu” per a famílies cuidadores de persones grans</u></p> <p><i>L'objectiu principal d'aquest projecte és el d'oferir temps personal a qui té algú al seu càrrec, en el seu entorn més immediat, per tal de prevenir situacions d'estrès i claudicació en l'atenció i millorar així la seva qualitat de vida.</i></p> <p><i>Un dia a la setmana, durant diverses hores, s'organitzen activitats lúdiques i estimuladores adequades a les diferents necessitats de les persones receptores de la cura, mentre les persones cuidadores poden gaudir del seu temps o participar als grups de suport. En funció de la situació socioeconòmica de la família, les persones usuàries del servei podran gaudir d'una reducció del 50% o d'una exempció del pagament.</i></p>	<p>Districte de Sant Andreu</p>	<p>Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal (Institut Municipal de Serveis Socials)</p>
<p><u>Grups de suport i ajuda mútua</u></p>	<p>Barri del Besòs i el Maresme (Districte de Sant Martí)</p>	<p>Districte de Sant Martí</p>

Impuls d'espais de trobada per compartir experiències i coneixement aprofitant l'expertesa de cada persona que hi participa.

Arrel de la jornada de revisió del diagnòstic de salut de les persones grans del barri del Besòs-Maresme, hi sorgeix aquest grup de persones amb interès per compartir saber i experiències.

Eix 1.3. Habitatge

Plans i mesures estratègiques de l'Ajuntament

- Mesures urgents per fer front a l'emergència habitacional i garantir el dret a l'habitatge (Institut Municipal de l'Habitatge i la Rehabilitació, 2015)

En compliment de la Llei 24/2015 de mesures per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i de la pobresa energètica, i de la nombrosa legislació que consagra l'obligació de garantir el dret a l'habitatge, la mesura contempla diferents accions: accions orientades a prevenir els desnonaments per impagament de lloguer, accions encaminades a fer efectiu el reallotjament adequat de les persones amb ordre de desnonament, accions per promoure el lloguer social i d'altres règims de tinència, accions per garantir la funció social de l'habitatge i accions per millorar els interiors dels habitatges.

- Pla pel Dret a l'Habitatge 2016-2025 (Institut Municipal de l'Habitatge i la Rehabilitació)

L'objectiu del Pla és garantir la funció social de l'habitatge i avançar en la construcció d'un servei públic d'habitatge a l'alçada de les millors pràctiques d'altres ciutats europees. El Pla assenyala set grans reptes: alguns estan vinculats amb problemàtiques actuals, com la dificultat per fer front al pagament del lloguer o la necessitat d'incrementar el parc públic d'habitatges, mentre que d'altres tenen a veure amb problemes endèmics, com la dificultat dels joves per trobar pis o la substitució dels habitatges principals per allotjaments d'ús turístic.

Actuacions liderades per l'Ajuntament

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
<p><u>Guia i campanya de difusió dels serveis i ajuts a l'habitatge</u></p> <p><i>Guia i campanya amb informació útil sobre tots els serveis, ajuts i subvencions disponibles a la xarxa d'Oficines d'Habitatge de Barcelona.</i></p>	<p>Departament de Comunicació de la Gerència d'Habitatge i Rehabilitació</p>
<p><u>Ajuts a la rehabilitació per a l'adaptació funcional de l'interior de l'habitatge</u></p> <p><i>Convocatòries d'ajuts a la rehabilitació que contemplin l'adaptació funcional de l'interior de l'habitatge, amb l'objectiu de millorar les condicions d'habitabilitat i així permetre la permanència en el domicili malgrat les dificultats de mobilitat.</i></p>	<p>Departament de Rehabilitació (Institut Municipal de l'Habitatge i la Rehabilitació)</p>
<p><u>Ajuts a la rehabilitació d'edificis per instal·lar ascensors o eliminar barreres a la mobilitat</u></p>	<p>Departament de Rehabilitació (Institut Municipal de l'Habitatge i la Rehabilitació)</p>

<p><i>Convocatòries d'ajuts a la rehabilitació que contemplin les actuacions per a la instal·lació d'ascensors, amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida i l'accessibilitat dels edificis de les persones grans, tot allargant la seva permanència en els domicilis.</i></p>	
<p><u>Plans de Millora Urbana per regular la instal·lació d'ascensors exteriors als edificis d'habitatges</u></p> <p><i>Fan possible la instal·lació d'ascensors en els edificis d'habitatges en què només és possible si s'ubica a l'exterior.</i></p>	<p>Departament de Regeneració Urbana (Institut Municipal d'Urbanisme – Àrea d'Ecologia, Urbanisme, Infraestructures i Mobilitat)</p>
<p><u>Guia de recomanacions per adaptar l'habitatge quan ens fem grans</u></p> <p><i>Guia interactiva de recomanacions per adaptar l'habitatge al procés d'envelliment. Es tracta de sensibilitzar la població perquè planifiqui el seu envelliment i faciliti l'accessibilitat del seu habitatge. La planificació del procés d'envelliment és clau per apoderar a la persona i per garantir una atenció adequada.</i></p> <p><i>Pàgina web en elaboració, que en funció del perfil de la persona que la consulti disposarà d'un checking per valorar el nivell de seguretat i confortabilitat del seu habitatge, i li oferirà unes orientacions i informacions sobre els diferents serveis i programes de rehabilitació de l'Ajuntament que pot tenir al seu abast.</i></p>	<p>- Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal (Institut Municipal de Serveis Socials)</p> <p>- Gerència d'Habitatge i Rehabilitació</p>
<p><u>Campanya de divulgació de consells de seguretat i prevenció</u></p> <p><i>S'incorpora a la intervenció del Servei de suport a les comunitats de veïns/es. Es duen a terme sessions de seguretat a les comunitats conjuntament amb el Servei de Prevenció i Extinció d'Incendis i Salvament.</i></p>	<p>Direcció de Serveis de Prevenció (Gerència de Seguretat i Prevenció)</p>

<p><u>Ajuts tècnics d'adaptació a la llar: productes de suport</u></p> <p><i>Es tracta d'aparells o equips que es prescriuen a persones amb manca d'autonomia temporal o permanent, que els serveixen per tenir un major grau d'autonomia en les activitats de la vida diària i els proporciona en general una major qualitat de vida.</i></p> <p><i>El servei ofereix assessorament, valoració, instal·lació i monitoratge de l'aparell o equip de suport a través d'un/a terapeuta ocupacional.</i></p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials</p>
<p><u>Servei de millora i manteniment de la llar</u></p> <p><i>Conjunt de serveis orientats a millorar les condicions i el manteniment de la llar mitjançant:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Arranjaments d'habitatges, millorant l'habitabilitat i la seguretat amb reparacions i petites obres no estructurals dels habitatges.</i> - <i>Neteges de xoc, a partir de neteges en profunditat, extraordinàries o puntuals, de tractaments de desinsectació, desinfecció i desratització dels habitatges amb mancances de salubritat.</i> - <i>Parament de la llar a partir d'ajuts destinats a adquirir equipament bàsic de primera necessitat per l'habitatge habitual com electrodomèstics i articles per la llar.</i> 	<p>Institut Municipal de Serveis Socials</p>
<p><u>Oficines d'Habitatge</u></p> <p><i>Espai de trobada per a la ciutadania en matèria d'habitatge. Les oficines consten d'un equip tècnic especialitzat que s'encarrega d'oferir atenció personalitzada. Cada districte disposa d'una oficina en la qual s'ofereixen diversos serveis, com ara informació sobre els ajuts disponibles o assessorament en matèria legal. Per agilitzar qualsevol procés, cal demanar dia i hora en el servei de cita prèvia a través del web.</i></p>	<p>Institut Municipal de l'Habitatge i la Rehabilitació</p>

<p><u>Xarxa d'habitatges amb serveis per a persones grans</u></p> <p><i>Xarxa d'habitatges que disposen de serveis de consergeria, teleassistència, suport a la neteja i suport personal. Estan adreçats a persones de 65 anys o més, que no tenen habitatge en propietat i que fan les activitats del dia a dia per si mateixes.</i></p>	<p>- Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal (Institut Municipal de Serveis Socials)</p> <p>- Institut Municipal de l'Habitatge i la Rehabilitació</p>
<p><u>Habitatges tutelats per a persones grans</u></p> <p><i>Servei d'acolliment alternatiu per a persones grans autònomes, les circumstàncies sociofamiliars de les quals no els permeten romandre a la pròpia llar.</i></p>	<p>Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal (Institut Municipal de Serveis Socials)</p>
<p><u>Habitatge cooperatiu i compartit</u></p> <p><i>Suport i acompanyament a fórmules d'habitatge cooperatiu i compartit. Adjudicació de solars a cooperatives en cessió d'ús en dret de superfície, per construir-hi cohabitatges.</i></p>	<p>Gerència d'Habitatge</p>
<p><u>Pla de mobilitat residencial metropolitana</u></p> <p><i>Estudi dels patrons, estimació dels fluxos i revisió de les polítiques d'habitatge.</i></p>	<p>Observatori Metropolità de l'Habitatge</p>
<p><u>Les necessitats actuals i futures d'habitatge de les persones grans</u></p> <p><i>Estudi sobre les condicions dels habitatges on viuen les persones grans.</i></p>	<p>Observatori Metropolità de l'Habitatge</p>

Actuacions liderades per altres agents

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
<p><u>Estratègies de cohabitatge per a persones grans (2017)</u></p> <p><i>Organització, suport i acompanyament de grups de persones grans perquè desenvolupin el seu projecte de cohabitatge sènior a través d'una cooperativa d'habitatges de cessió d'ús.</i></p> <p><i>El projecte pretén establir un espai de treball, de xarxa i d'itinerari formatiu on les diferents persones puguin rebre l'acompanyament per poder desenvolupar, pas a pas, els diferents projectes d'habitatge.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Cooperativa Sostre Cívic - Departament de Promoció de la Gent Gran (suport mitjançant subvenció)

Línia 2. Entorn de vida comunitària

Eix 2.1. Espai públic

Plans i mesures estratègiques de l'Ajuntament

- Pla local de prevenció i de seguretat ciutadana 2016-2019 (Àrea de Prevenció i Seguretat)

El Pla consisteix a dissenyar una estratègia comuna orientada a prevenir i abordar aquelles situacions que generen problemes de convivència i d'inseguretat a la nostra ciutat, tot establint els objectius i les línies d'actuació adreçades a la cohesió social i territorial a la ciutat.

- Pla local de seguretat viària 2013-2018 (Àrea de Prevenció i Seguretat)

El Pla treballa en el context de les polítiques catalanes de seguretat viària, i és en aquest marc que es planteja com a objectiu la reducció del 20% del nombre de ferits greus en accidents de trànsit i del 30% del nombre de morts respecte dels nivells de 2012. Aquest objectiu suposa assumir i prorrogar els objectius que estableix el Pla de seguretat viària 2011-2013, i engloba els objectius fixats a nivell europeu.

- Pla del verd i de la biodiversitat 2012-2020 (Àrea d'Ecologia Urbana)

Planifica a llarg termini les actuacions per aconseguir una infraestructura ecològica capaç de:

- *Produir beneficis per a les persones.*
- *Subministrar serveis ambientals i socials.*
- *Generar llocs de vida dins l'hàbitat urbà.*
- *Inserir la natura a la ciutat.*

- *Connectar i relligar la ciutat en el territori.*
- *Fer la ciutat més fèrtil i més resilient davant els reptes de futur.*

- Programa d'impuls de la infraestructura verda urbana (Àrea d'Ecologia Urbana, 2017)

És la concreció del Pla del verd i de la biodiversitat. Barcelona vol augmentar 1m² de verd per cada habitant en l'horitzó del 2030 (160 hectàrees de nous espais verds), amb l'objectiu de millorar la qualitat de vida de la ciutadania a partir de l'increment del verd a la ciutat.

- Arbres per viure. Pla director de l'arbrat 2017-2037 (Àrea d'Ecologia Urbana)

Document estratègic municipal que defineix la visió, els objectius, les línies estratègiques i les accions en relació amb la planificació, gestió i conservació del patrimoni arbrat, tant públic com privat, del terme municipal de Barcelona, d'acord amb les seves especificitats biogeogràfiques i urbanes, per tal de garantir la contribució de la massa arbrada a una ciutat més saludable per al conjunt de la població actual i per a les generacions futures, on la naturalització i l'extensió del verd és un factor clau per fer un espai públic viu i habitable per a les persones.

- Pla per la millora de la qualitat de l'aire 2015-2018 i Programa de mesures contra la contaminació de l'aire 2017-2020 (Àrea d'Ecologia Urbana)

Recull aquelles actuacions en curs i futures, així com les ja implantades a la ciutat, per tal de lluitar contra la contaminació de l'aire que respirem a Barcelona, avançar cap a una societat més eficient, amb menys emissions i que compti amb una millor qualitat ambiental i de vida per a la ciutadania. Les accions que es duen a terme s'agrupen en sis temàtiques bàsiques: mobilitat, energia, port/aeroport, serveis urbans i comunicació i transparència informativa.

- Pla de reducció de la contaminació acústica i Mapa estratègic de soroll (Àrea d'Ecologia Urbana, 2017)

La Unió Europea estableix una Directiva, 2002/49/CE, sobre avaluació i gestió del soroll ambiental, amb l'objecte de concretar una política comunitària comuna en la lluita contra el soroll. Un dels preceptes, referendat al Reial Decret 1513/2005, és l'obligació que totes les ciutats de més de 250.000 habitants realitzin el Mapa Estratègic de Soroll.

- Urbanisme amb perspectiva de gènere: l'urbanisme de la vida quotidiana (Àrea d'Ecologia Urbana, 2017)

L'objectiu d'aquesta mesura de govern és integrar la perspectiva de gènere en les polítiques d'urbanisme: plantejament i gestió urbanística, espai públic, mobilitat i ecologia. L'urbanisme amb perspectiva de gènere situa la vida quotidiana en el centre de les seves polítiques i treballa des d'una visió inclusiva per donar resposta a les necessitats i els desitjos del conjunt de la societat, tenint en compte la seva diversitat de gènere, d'edat, d'origen o funcional, entre d'altres. El resultat és una ciutat més justa, equitativa, segura i sense barreres.

Actuacions liderades per l'Ajuntament

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
<p><u>Activa't als parcs</u></p> <p><i>Programa que promou l'exercici físic entre la població més gran de 40 anys als parcs i jardins de la ciutat, per fer salut i potenciar l'envelliment actiu.</i></p> <p><i>Incideix en els beneficis físics, psicològics, socials i afectius que aporta la pràctica d'activitat física, fonamentant-se en les necessitats reals, preferències i aptituds de les persones grans.</i></p>	Institut Barcelona Esports
<u>Ens movem</u>	- Institut Barcelona Esports

<p><i>Programa pilot d'activitat física saludable per a persones grans que no en fan i que freqüenten els Centres d'Atenció Primària.</i></p> <p><i>Incentiva l'activitat física suau als CAP o a prop d'aquests. Es fan activitats un cop o dos a la setmana, a l'aire lliure, de forma grupal i durant tot l'any. La finalitat és la millora dels hàbits de vida i de les capacitats físiques, psíquiques i socioafectives, i incidir en les directrius que l'OMS recomana per a les persones grans en l'àmbit de l'exercici físic.</i></p>	<p>- Pla de Barris (Foment de Ciutat)</p>
<p><u>Circuits gimnàstics i lúdics per a persones grans</u></p> <p><i>A mesura que ens fem grans cal seguir fent esport regularment, ja que fer exercici físic és indispensable per envellir saludablement i mantenir una vida activa i plena. No obstant això, amb l'edat es requereix adaptar les pràctiques corporals.</i></p> <p><i>Per això, Barcelona disposa de setze circuits gimnàstics dissenyats especialment per promoure la salut de les persones majors de 55 anys, ajudar-les a mantenir una activitat física adequada a les seves condicions i promoure l'hàbit de moure's i fer exercici físic de manera regular.</i></p>	<p>Institut Barcelona Esports</p>
<p><u>Viatjar per créixer</u></p> <p><i>Programa lúdic i formatiu que, a més de la subvenció de 2.000 places als viatges de l'IMSERSO per a persones grans usuàries de la Targeta Rosa gratuïta (campanya de "Viatges per a la gent gran"), ofereix un conjunt d'accions per poder gaudir del viatge promovent:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>· El turisme sostenible, respectuós, enriquidor i de qualitat.</i> <i>· La salut i la seguretat durant el viatge.</i> 	<p>Departament de Promoció de la Gent Gran</p>
<p><u>Consells de mobilitat per a persones grans</u></p>	<p>Guàrdia Urbana (Gerència de Seguretat i Prevenció)</p>

<p><i>Recull de consells adreçats a persones grans per a la prevenció de situacions de risc en els seus desplaçaments a peu, com ara atropellaments.</i></p>	
<p><u>Tots junts prevenim</u></p> <p><i>Sessions sobre mobilitat segura als casals a càrrec dels monitors d'educació viària, dins les funcions preventives de la Guàrdia Urbana. Pretenen ser un espai de reflexió sobre les actituds de les persones grans vers la mobilitat com a vianants, per tal d'incrementar la seva seguretat.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Guàrdia Urbana (Gerència de Seguretat i Prevenció) - Federació d'Associacions de Gent Gran de Catalunya (FATEC)
<p><u>Consells de prevenció i actuació en cas d'incendi per a persones grans</u></p> <p><i>Recull de dotze consells bàsics per a la prevenció i actuació en cas d'incendi.</i></p>	<p>Bombers i Guàrdia Urbana (Gerència de Seguretat i Prevenció)</p>
<p><u>Estem a prop de la gent gran: consells de seguretat i prevenció</u></p> <p><i>Cursos i formacions a persones grans per tal de donar consells sobre com actuar de manera autònoma en cas d'emergència i per tal de prevenir i minimitzar les situacions de risc. Aquestes formacions també permeten donar major confiança en elles mateixes, facilitant l'apoderament de les persones grans.</i></p>	<p>Guàrdia Urbana i Bombers (Gerència de Seguretat i Prevenció)</p>
<p><u>Barcelona, ciutat de vianants</u></p> <p><i>Campanya amb l'objectiu de protegir el vianant. Conscienciació de la ciutadania sobre la prioritat dels vianants en l'ús de l'espai, sensibilització dels conductors de vehicles i bicicletes en el compliment de les normes de circulació, i promoció dels comportaments responsables, la convivència i el civisme en l'ús de l'espai públic.</i></p> <p><i>La divulgació del respecte al vianant millora la seguretat viària de les persones grans i permet que se sentin més tranquil·les al carrer.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Àrea d'Ecologia Urbana - Gerència de Seguretat i Prevenció

<p><u>Xarxa d'horts urbans per a persones grans</u></p> <p><i>Xarxa de 15 horts urbans, amb 360 parcel·les cedides en règim de 5 anys a persones de 65 anys o més. Amb aquesta, les persones grans fan activitat física i vida a l'aire lliure, normalitzen un espai de relació amb veïns/es, entitats de la zona i responsables municipals, gaudeixen del producte del seu hort i el poden compartir, i s'introdueixen en l'horticultura ecològica acompanyades de tècnics/es municipals.</i></p>	<p>Àrea d'Ecologia Urbana</p>
<p><u>Estratègia de la bicicleta per Barcelona</u></p> <p><i>Mesura per fomentar l'ús de la bicicleta com una alternativa sostenible als vehicles privats a motor i una forma de recuperar els carrers com a espais de convivència ciutadana. Mitjançant una estratègia a diferents nivells per incrementar la seva utilització, l'Ajuntament es compromet a millorar les condicions d'accessibilitat dels usuaris de la bicicleta per tal de garantir desplaçaments més segurs i minimitzar el conflicte amb els vianants i el trànsit rodat.</i></p> <p><i>En aquest sentit, es millorarà i ampliarà la xarxa de carrils bici existents per dotar-los de major connectivitat i es millorarà la seguretat de ciclistes i vianants, per millorar la convivència i coexistència entre els diferents modes de desplaçament.</i></p>	<p>Àrea d'Ecologia Urbana</p>
<p><u>Millores a voreres i espais per a vianants</u></p> <p><i>Actuacions per a millorar l'accessibilitat i confort de voreres i espais per a vianants.</i></p>	<p>Àrea d'Ecologia Urbana</p>
<p><u>Pacificació en els processos de renovació de l'espai públic</u></p> <p><i>Actuacions de pacificació de vies urbanes en els processos de renovació de l'espai públic.</i></p>	<p>Àrea d'Ecologia Urbana</p>

<p><u>Omplim de vida els carrers: implantació del model Superilles a Barcelona</u></p> <p><i>A través de processos participatius, veïnat i col·lectius de cada barri intervenen en les anàlisis i el disseny de cada superilla, i adapten el model a les característiques de la zona i a les necessitats concretes de cada cas.</i></p>	Àrea d'Ecologia Urbana
<p><u>Accions per incrementar el verd a la via pública</u></p> <p><i>Consisteix en intervenir en la via pública per incrementar el verd. La biomassa verda entre l'espai per a vehicles i l'espai per a vianants capta contaminants, crea un microclima més confortable i crea sensació d'un espai més saludable. Aquesta mesura implica també estendre el model de Superilles.</i></p>	Àrea d'Ecologia Urbana
<p><u>Programa per crear nous parcs i jardins públics</u></p> <p><i>Actualment, les transformacions previstes a la ciutat que apunten un considerable increment del verd en el futur són la cobertura de l'AVE a la Sagrera, el barri de la Marina del Prat Vermell, el projecte Canòpia Urbana (Plaça de les Glòries) i els plans especials previstos a diferents barris.</i></p>	Àrea d'Ecologia Urbana
<p><u>Pla d'espais interiors d'illa</u></p> <p><i>Recuperar espais interiors d'illa en zones densament poblades per guanyar nous espais verds.</i></p> <p><i>Les illes interiors del casc urbà són espais molt a prop dels habitatges. Constitueixen una oferta per a un ús social rellevant especialment per a aquells que més necessiten en el seu dia a dia aquesta proximitat, com ara persones grans i infants.</i></p>	Àrea d'Ecologia Urbana

<p><u>Accions per enjardinar temporalment solars buits</u></p> <p><i>Enjardinar temporalment solars buits per potenciar l'ús quotidià i l'accessibilitat a un verd urbà a prop d'on es viu. Dins la densa i compacta trama urbana apareixen buits temporals que esdevenen espais d'oportunitat per incorporar la natura dins la ciutat i per afavorir el contacte de les persones amb els elements naturals, a més d'oferir serveis ecològics, ambientals, socials i beneficis directes per a la salut i la qualitat de vida de les persones.</i></p> <p><i>L'objectiu d'aquesta acció és augmentar la superfície de verd als districtes on hi ha més carència, i alhora dissenyar i crear un verd de proximitat que aporti valors ambientals, socials i de salut a la ciutadania en uns espais desconeguts pel que fa al valor natural i a les possibilitats que ofereixen.</i></p>	<p>Àrea d'Ecologia Urbana</p>
--	-------------------------------

Actuacions territorials

ACTUACIÓ	TERRITORI	RESPONSABLE
<p><u>Comerç Amic Sense Barreres (CASBA)</u></p> <p><i>Estudi de l'accessibilitat als barris i implementació de les millores proposades, amb línies de foment i subvenció per la millora de l'accessibilitat del comerç.</i></p> <p><i>Té com a objectiu sensibilitzar sobre l'accessibilitat tant en les actuacions en l'espai públic com en el privat i donar continuïtat així a la cadena de l'accessibilitat, que enllaça els recorreguts possibles a realitzar per les persones amb diversitat funcional (des de l'habitatge fins el carrer, l'àmbit comercial i els equipaments).</i></p>	<p>Casc Antic, Sants, la Marina i Sant Genís dels Agudells</p> <p>(Districtes de Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i Horta-Guinardó)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Institut Municipal de Persones amb Discapacitat - Direcció de Serveis de Comerç - Institut Municipal de Serveis Socials - Universitat Politècnica de Catalunya - Districtes

<p><i>En forma part una prova pilot de comerç accessible a persones cegues, amb previsió d'estendre-la per tal de tenir-hi en compte també altres grups com les persones grans.</i></p>		<p>- Entitats de l'àmbit de la discapacitat i associacions de comerciants</p>
<p><u>Caminant fem salut</u></p> <p><i>Caminades amb estiraments per prevenir el desenvolupament de malalties cardiovasculars i fomentar la socialització, afavorint la participació de persones grans en activitats de salut comunitària. També es fan xerrades informatives.</i></p>	<p>Barri de la Sagrada Família (Districte de l'Eixample)</p>	<p>Pla de Desenvolupament Comunitari Sagrada Família (Direcció de Serveis d'Acció Comunitària)</p>
<p><u>Caminades unitàries dels casals de gent gran</u></p> <p><i>Caminades setmanals per diferents zones de la ciutat, per a persones grans usuàries dels casals municipals del districte.</i></p>	<p>Districte de Sants-Montjuïc</p>	<p>Districte de Sants-Montjuïc</p>
<p><u>Pla ocupacional per millorar l'accessibilitat</u></p> <p><i>Diagnosi de punts amb barreres arquitectòniques a la via pública i propostes per millorar-ne l'accessibilitat. Realització de les propostes prioritzades.</i></p>	<p>El Putxet, Sarrià, Bonanova i les Tres Torres (Districte de Sarrià - Sant Gervasi)</p>	<p>Institut Municipal de Persones amb Discapacitat</p>
<p><u>Vine a fer salut!</u></p> <p><i>Promoció de la salut i l'autonomia de les persones grans fent activitat física en parcs públics.</i></p> <p><i>Servei de dinamització o activitats dirigides al circuit gimnàstic del parc de la Creueta del Coll a càrrec de professionals de l'esport de l'escola Lexia que assessoren els assistents sobre el funcionament</i></p>	<p>Barri del Coll (Districte de Gràcia)</p>	<p>Comissió de Salut Comunitària del Coll - Vallcarca i els Penitents, de la Taula Comunitària del Coll (Direcció de Serveis d'Acció Comunitària)</p>

<p><i>correcte dels aparells. Aquests dinamitzadors també ofereixen propostes d'exercicis adaptats a tothom per ajudar a moure les extremitats i millorar la mobilitat, l'elasticitat i l'equilibri.</i></p>		
<p><u>Afavorir el desplaçament de les persones grans</u></p> <p><i>Detecció i eliminació de barreres arquitectòniques dins els edificis i en l'ús de l'espai públic en els barris de muntanya.</i></p> <p><i>S'està desenvolupant el pla d'accessibilitat municipal, dins del qual es té en compte la llei d'accessibilitat en els edificis públics i a la via pública. S'està incidint especialment a través del Pla de Barris a Sant Genís i la Teixonera.</i></p>	<p>Districte d'Horta-Guinardó</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Districte d'Horta-Guinardó - Institut Municipal de Persones amb Discapacitat - Pla de Barris (Foment de Ciutat)
<p><u>Diada esportiva "Movent-nos amb la gent gran"</u></p> <p><i>Aquest projecte programa activitats esportives durant una jornada, implicant els centres de secundària perquè puguin dinamitzar les activitats esportives des d'una perspectiva intergeneracional.</i></p>	<p>Districte de Sant Andreu</p>	<p>Districte de Sant Andreu</p>
<p><u>Mou-te! Sis potes millor que dues</u></p> <p><i>Caminades a la llera del riu Besòs en companyia de gossos de teràpia assistida, sensibilitzant sobre els beneficis de caminar regularment.</i></p> <p><i>Aquesta proposta té l'objectiu de reduir les desigualtats socials en salut, condicions de vida i benestar entre les persones, i alhora promoure l'accés a la llera del riu Besòs per fer activitat física.</i></p>	<p>Districte de Sant Andreu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Agència de Salut Pública - Pla de Barris (Foment de Ciutat) - Districte de Sant Andreu

<p><u>Procés participatiu intergeneracional per a rehabilitar el Camí de Ronda</u></p> <p><i>Actuació que té per objectiu la generació d'un espai de coneixement mutu i de compartir experiències vitals entre persones grans, infants, adolescents i joves; i també la rehabilitació d'un espai per a la pràctica esportiva i senderisme lleuger.</i></p>	<p>Barri de Trinitat Vella (Districte de Sant Andreu)</p>	<p>- Pla de Barris (Foment de Ciutat)</p> <p>- Districte de Sant Andreu</p>
--	---	---

Eix 2.2. Comunitat intergeneracional i educadora

Plans i mesures estratègiques de l'Ajuntament

- Cap a una política pública d'acció comunitària (Direcció de Serveis d'Acció Comunitària, 2016)

Marc conceptual, estratègic i operatiu que orienta les polítiques municipals d'acció comunitària. Les noves estructures socials, institucionals i professionals conviden a repensar estratègies i formes d'entendre i entomar les relacions ajuntament-societat en l'escala comunitària. Aquest document vol donar resposta a tres preguntes: Com entenem l'acció comunitària? Quina política d'acció comunitària es vol impulsar? Com ens organitzem i treballem des dels Serveis?

- Mesura de govern per a la promoció de les persones grans 2017-2021 (Departament de Promoció de la Gent Gran)

És un instrument per fer efectiva la política municipal en l'àmbit de la promoció de les persones grans. La configuren un conjunt d'actuacions que es desenvolupen obeint a objectius de millora social i responent a anhels o aspiracions col·lectives, particularment als d'un benestar personal i social més gran.

- Mesura de govern de promoció per a l'envelliment actiu a Gràcia 2017-2020 (Districte de Gràcia)

Amb aquesta mesura de govern, el Districte de Gràcia es planteja el desplegament d'estratègies pro-actives que facilitin la promoció de la participació de les persones grans en el seu projecte de vida, com a ciutadans actius en les polítiques locals i, alhora, la promoció i suport als projectes i serveis de prevenció i atenció social necessaris en situacions de vulnerabilitat social i/o dependència.

En aquest sentit, el projecte té com a finalitat la participació i promoció social de les persones grans.

Actuacions liderades per l'Ajuntament

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
<p><u>Activitats intergeneracionals i educatives de la Xarxa d'Horts Urbans amb escoles</u></p> <p><i>Activitats destinades a les escoles que permeten als nens i les nenes conèixer el món agrari i els principis de l'agricultura biològica, així com també la convivència entre generacions, ja que les activitats educatives que es fan als horts urbans faciliten la relació entre els infants i les persones grans.</i></p>	<p>- Àrea d'Ecologia Urbana - Districtes</p>
<p><u>Viure i conivre</u></p>	<p>- Departament de Promoció de la Gent Gran</p>

<p><i>Programa destinat a persones grans que es valen per si mateixes i poden oferir una habitació, i a estudiants que tenen la residència habitual fora de Barcelona i necessiten habitatge mentre cursen estudis universitaris. Aquest programa es basa en fomentar la solidaritat, el coneixement i l'ajuda mútua entre dues generacions.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fundació Roure - Consell Interuniversitari de Catalunya - Àrea Metropolitana de Barcelona
<p><u>Soc blogger</u></p> <p><i>Programa de periodisme ciutadà de les persones grans de Barcelona, que reben formació digital i periodística per tal d'impulsar els seus talents i habilitats com a periodistes i fotògrafs voluntaris de les xarxes socials municipals i del blog del web municipal de gent gran, reduint l'esclatxa digital, explicant històries de la ciutat i oferint recursos útils per altres persones grans.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Departament de Promoció de la Gent Gran - Departament de Comunicació de l'Àrea de Drets Socials
<p><u>Suport a projectes intergeneracionals als barris</u></p> <p><i>Suport (econòmic, assessorament...) als districtes per tal que impulsin accions i projectes de foment de les relacions intergeneracionals en el seu territori.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Direcció de Serveis d'Infància, Joventut i Gent Gran - Districtes
<p><u>Tallers intergeneracionals dels Punts d'Informació i Atenció a les Dones</u></p> <p><i>Tallers als districtes de diferents temàtiques.</i></p>	<p>Punts d'Informació i Atenció a les Dones (Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI)</p>
<p><u>Avis i àvies també eduquen a les nostres escoles</u></p> <p><i>Actuacions per tal de reconèixer els avis i àvies que tenen cura dels seus néts i nétes com a agents educatius i responsables dels infants, donant-los també un lloc a l'escola bressol per a què en participin i en siguin part.</i></p>	<p>Departament d'Educació Infantil (Institut Municipal d'Educació)</p>
<p><u>Espais participatius intergeneracionals a les escoles bressol</u></p>	<p>Departament d'Educació Infantil</p>

<p><i>Iniciatives per afavorir l'intercanvi de recursos i coneixements entre persones grans i infants, per tal de fomentar el contacte intergeneracional, així com crear espais reals de convivència.</i></p> <p><i>Són activitats conjuntes en col·laboració amb residències, casals o entitats comunitàries de persones grans.</i></p>	<p>(Institut Municipal d'Educació)</p>
<p><u>Avis i àvies en els espais familiars</u></p> <p><i>En els espais familiars els avis i àvies que tenen cura dels neus néts i nétes poden compartir experiències, dubtes i espais amb altres avis/àvies amb els quals fer xarxa, compartir jocs amb els infants i nous models educatius, i gaudir d'un temps també per a ells/elles de cura i atenció amb l'equip professional dels espais.</i></p>	<p>Departament d'Educació Infantil (Institut Municipal d'Educació)</p>
<p><u>Obrim les escoles bressol municipals als avis i àvies del barri</u></p> <p><i>Projecte comunitari i de proximitat al barri, en col·laboració amb una associació, amb xerrades i tallers conjunts tant per als avis i àvies que porten els néts i nétes a les escoles bressol com per altres avis i àvies del barri, amb què comparteixen interessos. Compta amb una terapeuta i una educadora.</i></p>	<p>Departament d'Educació Infantil (Institut Municipal d'Educació)</p>
<p><u>Concerts per a persones grans de les escoles de música</u></p> <p><i>Algunes escoles de música organitzen de forma esporàdica concerts als casals o llars per a les persones grans usuàries, tot i que en un futur es podria establir una periodicitat concreta.</i></p> <p><i>Difusió específica als casals de gent gran dels cicles de concerts que organitzen les escoles de música i el conservatori, per tal d'apropar-los a les persones grans.</i></p>	<p>Escoles Municipals de Música (Institut Municipal d'Educació)</p>
<p><u>Ciutat educadora per a totes les edats</u></p>	<p>Departament Barcelona Ciutat Educadora (Institut Municipal d'Educació)</p>

Una ciutat educadora ha de fomentar el diàleg entre les generacions, no únicament com a fórmula de convivència pacífica, sinó com a cerca de projectes comuns i compartits entre grups de persones d'edats diferents. Aquests projectes s'haurien d'orientar a la realització d'iniciatives i accions cíviques, el valor de les quals sigui precisament el seu caràcter intergeneracional i l'aprofitament de les respectives capacitats i valors de les diferents edats.

En el Pla Estratègic de Ciutat Educadora 2019-2022 s'inclourà:

- Recollida de bones pràctiques intergeneracionals.*
- Connexió dels Objectius de Desenvolupament Sostenible i els principis de la Carta de Ciutat Educadora amb l'amigabilitat de la ciutat.*
- Inclusió de serveis municipals per a persones grans a la taula tècnica de ciutat educadora, i d'entitats i persones grans als grups de treball basats en sis àmbits.*
- Canvis introduïts en la Declaració de Ciutats Educadores 2018: promoure el diàleg i la cooperació intergeneracional per a un millor aprofitament dels coneixements i per a l'intercanvi d'experiències entre generacions, en pro de la integració i inclusió de totes les persones.*

Programa d'educació al llarg de la vida.

Vivències: barris amb memòria

La mirada de les persones grans per recuperar la memòria històrica, a través de documentals, exposicions i altres activitats.

Recull de testimonis i records a través de les experiències viscudes pels seus veïns i veïnes en relació a la vida al barri, el comerç, les indústries, els canvis urbanístics... Vivències de les persones que van ser els protagonistes anònims de fets històrics, per explicar a les persones que no els van viure com era el dia a dia d'aquella època.

- Consorci de les Biblioteques de Barcelona
- Districtes

<p><u>La gent gran i la gent jove parlen</u></p> <p><i>Taller de sensibilització i diàleg intergeneracional per a conèixer les diferències de suport i de respecte de determinats drets segons les èpoques viscudes.</i></p>	<p>Centre de Recursos en Drets Humans (Oficina per la No Discriminació)</p>
<p><u>Formació en telèfons intel·ligents i tauletes</u></p> <p><i>Tallers de formació en l'ús de telèfons intel·ligents i tauletes, adreçats a persones de 65 anys i més, tant als casals com a d'altres equipaments i espais públics.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Departament de Promoció de la Gent Gran - Fundació Vodafone - <i>Seniors Españoles para la Cooperación Técnica</i> (SECOT)

Actuacions territorials

ACTUACIÓ	TERRITORI	RESPONSABLE
<p><u>Arxiu fotogràfic del Gòtic</u></p> <p><i>Projecte intergeneracional de memòria històrica del barri a través d'imatges antigues i de la seva contextualització històrica.</i></p>	<p>Barri Gòtic (Districte de Ciutat Vella)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Districte de Ciutat Vella - Pla de Barris
<p><u>Projecte de memòria històrica del Casal Mediterrània</u></p> <p><i>Projecte de memòria històrica fet per les persones grans del Casal Mediterrània de la Barceloneta.</i></p> <p><i>Entrevistes, documentació i vivències amb l'objectiu de fer una obra de teatre musical i una exposició sobre la vida quotidiana durant la guerra civil a la Barceloneta.</i></p>	<p>Barri de la Barceloneta (Districte de Ciutat Vella)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Casal de Gent Gran Mediterrània - Districte de Ciutat Vella

<p><u>Accions intergeneracionals</u></p> <p><i>Activitats intergeneracionals als casals de gent gran i projectes intergeneracionals de les Taules de gent gran del districte.</i></p>	<p>Districte de Ciutat Vella</p>	<p>Districte de Ciutat Vella</p>
<p><u>Espai Cultura</u></p> <p><i>Espai de trobada per conèixer i participar d'activitats i sortides culturals que es fan al territori i fer-ho en grup.</i></p>	<p>Barri de la Sagrada Família (Districte de l'Eixample)</p>	<p>- Biblioteca Sagrada Família (Consorti de les Biblioteques de Barcelona)</p>
<p><u>Programa de relacions intergeneracionals</u></p> <p><i>Es desenvolupen sis projectes amb centres docents del districte i amb dues universitats públiques de Catalunya.</i></p> <p><i>En aquests, es generen espais de coneixement mutu i intercultural i es comparteixen experiències vitals entre persones grans, infants, adolescents i joves.</i></p>	<p>Districte de Sants-Montjuïc</p>	<p>- Districte de Sants-Montjuïc - Centres docents</p>
<p><u>La Marina Memòria Musical</u></p> <p><i>Projecte comunitari que crea espais d'intercanvi de coneixement entre joves i persones grans del barri, on comparteixen gustos i cultura musical. Aquest intercanvi és el punt de partida d'un procés creatiu que conclou amb una peça musical en clau de veu, percussió i música electrònica.</i></p>	<p>Barris de la Marina (Districte de Sants-Montjuïc)</p>	<p>- Espai Jove La Bàscula - Pla de Barris de la Marina - INS Montjuïc - Districte de Sants-Montjuïc</p>
<p><u>Taller intergeneracional d'audiovisuals</u></p>	<p>Barri del Poble Sec (Districte de Sants-Montjuïc)</p>	<p>Comissió de Gent Gran del Pla de Desenvolupament Comunitari del Poble Sec</p>

<p><i>Aquest taller s'ha realitzat en col·laboració amb l'associació La Maleta del Cine i Ràdioactius, dins el projecte "El meu barri és un món", amb l'objectiu de promoure les relacions intergeneracionals entre els infants del projecte i les persones de la comissió de gent gran.</i></p> <p><i>Es va proposar que els infants facin preguntes a la gent gran sobre el passat del barri i les seves vivències. El treball realitzat al taller es va gravar en vídeo pels mateixos infants.</i></p>		<p>(Direcció de Serveis d'Acció Comunitària)</p>
<p><u>Ràdio teatre: memòries d'un barri</u></p> <p><i>Aquest projecte comunitari recull retalls de la història del nostre barri, a través de les vivències que ens han compartit veïnes i veïns de la comissió de gent gran sobre la seva vida al barri.</i></p> <p><i>La protagonista de la nostra història és un personatge fictici d'una dona gran, basat en les experiències de moltes dones que ens han explicat les seves històries amb una mirada de gènere.</i></p> <p><i>Per poder recollir aquestes vivències s'han realitzat diversos tallers amb persones grans i entrevistes personals.</i></p>	<p>Barri del Poble Sec (Districte de Sants-Montjuïc)</p>	<p>Comissió de Gent Gran del Pla de Desenvolupament Comunitari del Poble Sec (Direcció de Serveis d'Acció Comunitària)</p>
<p><u>Compartint experiències</u></p> <p><i>Projecte intergeneracional d'aprenentatge i serveis comunitaris. Intercanvi de coneixements entre alumnes de secundària i persones grans, en relació a les noves tecnologies, jocs i oficis tradicionals entre d'altres, per desmuntar mites.</i></p>	<p>Districte de les Corts</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Casals de Gent Gran - Districte de les Corts - Centre de Recursos Pedagògics de les Corts (Institut Municipal d'Educació)

<p><u>La gent gran fem contes per als nens i les nenes</u></p> <p><i>Projecte de voluntariat de persones grans al centre obert i la ludoteca, que busca unir i promocionar l'intercanvi de diferents generacions a través de la transformació i adaptació d'un conte que representi la cultura i les tradicions populars.</i></p>	<p>Districte de les Corts</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Casals de Gent Gran - Districte de les Corts - Centre de Recursos Pedagògics de les Corts (Institut Municipal d'Educació)
<p><u>Xarxes d'amistat</u></p> <p><i>Projecte de promoció de les persones grans per fomentar noves relacions i vincles d'amistat a través de dinàmiques grupals, per pal·liar el sentiment de soledat.</i></p>	<p>Districte de les Corts</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Casals de Gent Gran - Districte de les Corts
<p><u>Al voltant de la taula</u></p> <p><i>Projecte de memòria històrica per recuperar vivències i compartir hàbits durant els àpats entre generacions en diferents espais, com una ludoteca infantil i un espai d'adolescents. Producció de curtmetratges intergeneracionals.</i></p>	<p>Districte de les Corts</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Casals de Gent Gran, Ludoteca la Tardor i Espai Adolescent - Districte de les Corts
<p><u>Punt de trobada Virolai</u></p> <p><i>Espai per a compartir experiències entre joves i grans i sensibilitzar, treballant la diversitat intergeneracional, la prevenció de l'aïllament, valors educatius com el respecte a les persones grans i recuperant la memòria històrica.</i></p>	<p>Barri de la Salut (Districte de Gràcia)</p>	<p>Districte de Gràcia</p>
<p><u>Contes d'ara</u></p> <p><i>Projecte amb les escoles bressol i espais de criança del districte, amb l'objectiu de reinterpretar els contes tradicionals adaptant-los</i></p>	<p>Districte de Gràcia</p>	<p>Districte de Gràcia</p>

<i>a la nova realitat i treballant amb ells mites i prejudicis amagats al llarg de diverses generacions.</i>		
<u>Univers d'històries</u> <i>Activitats d'intercanvi de vivències personals entre persones grans i adolescents a les escoles.</i>	Districte de Gràcia	Districte de Gràcia
<u>Gent gran som tots</u> <i>Organització d'una jornada intercultural a l'Escola Sant Josep, conjuntament amb el projecte "El món a la meva escola", entitats d'interculturalitat, equipaments de persones grans, altres serveis municipals i la col·laboració del Programa BCN Interculturalitat.</i>	Districte de Gràcia	Districte de Gràcia
<u>Dia Internacional de la Gent Gran i Setmana de la gent gran</u> <i>Participació d'instituts i escoles, reflexionant conjuntament sobre l'actual context mundial, i amb l'activitat Teixint Gràcia, on la persona gran assumeix el rol de persona experta en la creació de productes artesans.</i>	Districte de Gràcia	Districte de Gràcia
<u>Dinamització del circuit de gimnàstica per a persones grans</u> <i>Acció amb alumnes amb discapacitat que dinamitzen el circuit, creant un espai d'aprenentatge alhora que es reforcen vincles intergeneracionals.</i>	Barri del Coll (Districte de Gràcia)	Districte de Gràcia
<u>Xerrades sobre persones grans i envelliment a la jornada d'educació</u> <i>Xerrades en el marc de les jornades d'educació del Coll que organitza la comissió d'educació de la Taula Comunitària del Coll.</i>	Barri del Coll (Districte de Gràcia)	Districte de Gràcia

<p><u>Caminada intergeneracional</u></p> <p><i>Crear espais on compartir experiències en positiu per millorar el benestar emocional i l'estat anímic. Participació conjunta d'escoles i persones grans, amb una prèvia de visita de les persones grans a les escoles per a preparar gimcanes.</i></p>	<p>Barri del Carmel (Districte d'Horta-Guinardó)</p>	<p>- Pla de Desenvolupament Comunitari del Carmel (Direcció de Serveis d'Acció Comunitària)</p>
<p><u>Projecte Gener@ccions</u></p> <p><i>Organitzar i sistematitzar l'intercanvi regular d'accions i activitats entre alumnes i persones grans que viuen en residències.</i></p> <p><i>Alhora, poder realitzar un estudi de l'impacte de les accions, mitjançant enquestes de qualitat de vida i percepció de la salut realitzades a les persones grans abans, durant i després de les esmentades trobades i intercanvis periòdics, i valorant també quin impacte social té en la formació de l'alumnat.</i></p>	<p>Barri de Sarrià (Districte de Sarrià - Sant Gervasi)</p>	<p>- Districte de Sarrià - Sant Gervasi - CAP Sarrià - Centre de Recursos Pedagògics de Sarrià - Sant Gervasi (Institut Municipal d'Educació) - Escola Frederic Mistral - Servei d'inspecció del Departament d'Educació - Residència Ergos</p>
<p><u>Compartim amb els infants</u></p> <p><i>Trobades entre persones usuàries del casal de gent gran Castelló i alumnes de l'escola Augusta, durant el primer trimestre a l'escola i el segon al casal.</i></p>	<p>Barri de Galvany (Districte de Sarrià - Sant Gervasi)</p>	<p>Districte de Sarrià - Sant Gervasi</p>
<p><u>Cicle intergeneracional de cinema clàssic</u></p> <p><i>Cicle de cinema clàssic al casal de gent gran Vilapicina - La Torre Llobeta, amb la participació d'usuaris/es del casal i alumnat de</i></p>	<p>Barri de Vilapicina i la Torre Llobeta (Districte de Nou Barris)</p>	<p>Districte de Nou Barris</p>

<i>l'Institut Barcelona Congrés. Es tracta d'una activitat d'intercanvi d'experiències i de debat.</i>		
<u>Operación solete: taller de cuina d'estiu</u> <i>Taller amb els nens i les nenes del casal infantil: elaboració manual d'un davantal i un capell de cuiner/a, i elaboració d'una recepta.</i>	Barri de Roquetes (Districte de Nou Barris)	Districte de Nou Barris
<u>Trobada intergeneracional</u> <i>Els infants entrevisten persones grans del casal sobre la seva vida abans i ara.</i>	Barri de Roquetes (Districte de Nou Barris)	Districte de Nou Barris
<u>Noves tecnologies: suport i ajuda</u> <i>Acció d'aprenentatge i servei per part dels i les joves a les persones usuàries del casal per a entendre millor el seu mòbil i treure'n més profit.</i>	Barri de la Guineueta (Districte de Nou Barris)	Districte de Nou Barris
<u>Activitat de Sant Jordi</u> <i>Lectura i debat, per part d'usuaris/es del casal i alumnat de l'institut, de textos seleccionats referents a temes com els prejudicis, l'empatia o els valors.</i>	Districte de Nou Barris	Districte de Nou Barris
<u>Cantada de nadales</u> <i>Cantada de nadales al casal de gent gran per part dels nens i les nenes del Casal Infantil de Canyelles.</i>	Barri de Canyelles (Districte de Nou Barris)	Districte de Nou Barris
<u>Anem a l'hort</u> <i>Visites d'infants a l'hort que té adjudicat el casal de gent gran. Les tres persones grans que s'encarreguen de l'hort expliquen com i</i>	Barri de Vilapicina i la Torre Llobeta (Districte de Nou Barris)	Districte de Nou Barris

<p><i>quan es va crear l'espai, i fan un passeig entre els horts, parlant de les estacions, el procés de preparació de la terra, el conreu, i reconeixent les diferents plantes. En acabar, cadascun dels infants planta un enciam que es podrà emportar a casa.</i></p>		
<p><u>Tarda de festa</u> <i>A la Festa Major de Porta, el casal participa en la dinamització d'una activitat de ball a la Plaça Sóller, que s'organitza de forma conjunta amb Casa Nostra, l'Associació de Veïns, l'Ateneu la Bòbila i el Grup de Dones Portenyas.</i></p>	<p>Barri de Porta (Districte de Nou Barris)</p>	<p>Districte de Nou Barris</p>
<p><u>Cicle d'activitats d'estiu al casal: dansa i moviment</u> <i>Dinamització d'unes sessions de dansa i moviment, on es busca explorar emocions i connexions entre les històries de vida de les participants.</i></p>	<p>Barri de Porta (Districte de Nou Barris)</p>	<p>Districte de Nou Barris</p>
<p><u>Cuina de temporada</u> <i>Taller de cuina obert a tot el barri, amb la intenció de compartir receptes d'arreu del món. Una mateixa recepta es realitza de forma tradicional i amb alguna variació moderna, per tal que tothom aprengui quelcom nou.</i></p>	<p>Barri de Porta (Districte de Nou Barris)</p>	<p>Districte de Nou Barris</p>
<p><u>Intercanvi de coneixements intergeneracional</u> <i>Un grup de nens i nenes entre 8 i 10 anys del Casal Infantil Turó visiten el Casal Can Peguera per tal d'ensenyar a un grup de persones grans a jugar als seus jocs de taula, i el grup de manualitats del Casal Can Peguera visita el Casal Infantil per ensenyar els infants a cosir.</i></p>	<p>Barri de Can Peguera (Districte de Nou Barris)</p>	<p>Districte de Nou Barris</p>

<p><u>Projecte minuts</u> <i>Un grup d'usuaris/àries del casal participen en un taller de cuina intergeneracional i d'hàbits alimentaris, impartit per les dones del Casalet, que els ensenyen una recepta tradicional, i els alumnes de l'escola de cuina Les Basses, que els ensenyen a fer unes postres modernes. L'assistència a aquest curs els dona uns cupons de minuts per a poder bescanviar per descomptes a comerços, entrades de teatre, accés a activitats del barri...</i></p>	<p>Barri de Can Peguera (Districte de Nou Barris)</p>	<p>Districte de Nou Barris</p>
<p><u>La Universitat entra al casal</u> <i>Alumnes del 4rt curs de Comunicació Audiovisual de la Universitat Pompeu Fabra fan tallers de fotografia amb el mòbil i d'Instagram. En aquest projecte aprenen ambdues parts: les persones grans reben formació sobre noves tecnologies de mestres molt joves i per tant amb un coneixement en aquest camp molt gran i especialitzat, i els/les estudiants de la Universitat aprenen a adaptar-se al nivell de persones que passen de la setantena.</i></p>	<p>Barri de Can Peguera (Districte de Nou Barris)</p>	<p>Districte de Nou Barris</p>
<p><u>Cinema familiar</u> <i>Quan s'apropen les vacances de Nadal, les persones grans de la Zona Nord organitzen un cinema familiar per a gaudir amb els seus d'una tarda en família. La darrera edició s'ha fet amb la col·laboració d'associacions de gent gran i d'un col·lectiu amb persones joves amb discapacitats intel·lectuals, la qual cosa ha enriquit l'activitat.</i></p>	<p>Zona Nord (Districte de Nou Barris)</p>	<p>Districte de Nou Barris</p>
<p><u>El gran circ</u></p>	<p>Barris de Roquetes, Trinitat Nova i Verdun</p>	<p>- Agència de Salut Pública - Consorci Sanitari de Barcelona</p>

<p><i>Taller grupal de circ per potenciar l'envelliment saludable a l'Ateneu Popular 9 Barris. Prova pilot durant 3 mesos per a persones de més de 65 anys dels barris de Roquetes, Trinitat Nova i Verdun. Activitat saludable, compartint dinàmiques i jocs que potencien les relacions socials i el vincle, i amb un fort impacte emocional que repercuteix en el seu benestar psicològic.</i></p>	<p>(Districte de Nou Barris)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pla Comunitari de Roquetes - Associació Comunitària de Verdun - Associació de Veïns/es de Trinitat Nova - Ateneu Popular 9 Barris
<p><u>Projecte Connexions: intercanvi cultural per a persones grans</u></p> <p><i>Intercanvi on usuaris/es d'equipaments de gent gran del barri donen a conèixer als veïns/es de Navas poemes, tallers o cançons. Hi participen les escoles, l'institut i l'escola bressol.</i></p>	<p>Barri de Navas (Districte de Sant Andreu)</p>	<p>Comissió de Gent Gran del Pla de Desenvolupament Comunitari de Navas (Direcció de Serveis d'Acció Comunitària)</p>
<p><u>Espais de relacions intergeneracionals</u></p> <p><i>Aquesta iniciativa promou el reconeixement de la importància de l'intercanvi de coneixements entre generacions, mitjançant accions com:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Lectura de contes en escoles bressol. - Tractar amb joves l'evolució de les professions. - Treball conjunt en horts urbans - Col·laboració amb centres oberts o amb la jove banda simfònica. - Projecte d'aprenentatge i serveis per intercanviar coneixements. - Projecte de dansa i de creació audiovisual "El ritme de la vida", amb els serveis socials, el Casal de Gent Gran de la Palmera i l'Espai Jove Garcilaso. 	<p>Districte de Sant Andreu</p>	<p>Districte de Sant Andreu</p>

<p><u>Intercanvi intergeneracional d'experiències</u></p> <p><i>Impuls d'activitats intergeneracionals a tots els casals de persones grans del districte, per generar espais d'intercanvi entre persones de franges d'edat diversa.</i></p>	<p>Districte de Sant Martí</p>	<p>Districte de Sant Martí</p>
---	--------------------------------	--------------------------------

Actuacions liderades per altres agents

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
<p><u>Aules de formació permanent per a la gent gran</u></p> <p><i>Es posen a disposició de les persones grans a partir de 60 anys 16 Aules de Formació Permanent distribuïdes a 9 districtes de la ciutat, un nombre que es va incrementant.</i></p> <p><i>Poden ser de dues tipologies: Difusió Cultural o Extensió Universitària. En el cas de les segones, són tutelades per les universitats que formen part del Consell Interuniversitari d'AFOPA.</i></p> <p><i>Les activitats que s'ofereixen tenen el nivell i el rigor de l'ensenyament reglat, però sense cap de les formalitats ni exigències.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Agrupació d'Aules de Formació Permanent per a la Gent Gran de Catalunya (AFOPA) - Departament de Promoció de la Gent Gran (suport mitjançant conveni)
<p><u>Universitat de l'Experiència</u></p> <p><i>Ofereix a les persones de més de 55 anys l'oportunitat de ser estudiants universitaris/es, per primer cop o novament, seguint uns programes formatius adaptats. L'oferta de programes universitaris és diversa i s'estructura d'un a tres anys acadèmics.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Universitat de Barcelona - Departament de Promoció de la Gent Gran (suport mitjançant conveni)

En bici sense edat

Iniciativa que vol retornar a les persones grans la capacitat d'anar amb bicicleta, mitjançant un tricicle de transport de persones especialment condicionat, i fomentant la relació intergeneracional amb les persones conductores voluntàries.

- Biciclot i Vanapedal
- Departament de Promoció de la Gent Gran, Gerència d'Ecologia Urbana i Generalitat de Catalunya
(suport mitjançant subvenció)

Actuacions territorials

ACTUACIÓ	TERRITORI	RESPONSABLE
<p><u>Compartim experiències</u></p> <p><i>Alumnes de l'Escola Cintra coneixen altres realitats per trencar estereotips sobre les persones grans, persones sense llar, persones amb conductes addictives..., i alhora trencar la imatge que es pot tenir sobre els i les adolescents i joves.</i></p>	<p>Districte de Ciutat Vella</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fundació Tot Raval - Agència de Salut Pública - Pla de Barris - Districte de Ciutat Vella

Eix 2.3. Drets, bon tracte i diversitat

Plans i mesures estratègiques de l'Ajuntament

- Protocol d'actuació davant el maltractament a les persones grans (Àrea de Drets Socials i Consorci Sanitari de Barcelona)

Marc que permet desenvolupar els procediments específics i instruments necessaris per a totes les professions implicades en l'actuació contra els maltractaments a les persones grans.

- Mesura de govern de millora del sistema per l'abordatge integral de les violències masclistes 2016-2022 (Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI)

Té com a objectiu enfortir el sistema de detecció, atenció, recuperació i prevenció de les violències masclistes a la ciutat. S'estructura en tres blocs, que s'orienten als elements clau per a l'abordatge integral de les violències masclistes: el sistema d'informació i anàlisi del fenomen; el sistema de detecció, atenció i recuperació, i el sistema de prevenció.

- Pla estratègic contra el sexisme a la ciutat 2017-2022 (Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI)

Instrument fonamental de prevenció del sexisme, a mitjà i llarg termini, a la ciutat, posant l'accent tant en les arrels i les causes del sexisme com en els instruments i les mesures per combatre'n els aspectes més estructurals.

- Pla municipal per la diversitat sexual i de gènere 2016-2020: mesures per a la igualtat LGTBI (Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI)

Constitueix el principal instrument d'actuació per a promoure la perspectiva de la diversitat sexual i de gènere i per a l'eliminació de les desigualtats i violències que es deriven de l'orientació sexual, la identitat de gènere i les diferències en el desenvolupament sexual, contribuint a erradicar l'LGBTI-fòbia. Es tracta d'un pla transversal que es proposa incorporar i reforçar aquesta perspectiva en totes les polítiques en què sigui rellevant i en el funcionament i organització del propi Consistori.

Actuacions liderades per l'Ajuntament

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
<p><u>Soc gran, i què?: desconstruïm estereotips i prejudicis amb les persones grans</u></p> <p><i>Estratègia de sensibilització ciutadana i de transformació de la imatge que la societat té del procés d'envelliment, realitzada des de la veu, l'experiència i el protagonisme de les persones grans amb la finalitat de visibilitzar l'existència dels estereotips i les discriminacions per raó d'edat.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Departament de Participació Social - Districtes
<p><u>Document obert de drets i llibertats de les persones grans, amb especial atenció a les persones grans amb dependència</u></p> <p><i>Document que pretén, amb la seva divulgació, sensibilitzar i apoderar les persones grans sobre els seus drets i deures i implicar-les en defensar-los, així com conscienciar tota la població en el respecte d'aquests drets.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Departament de Participació Social - Districtes
<p><u>Procediment específic d'actuació davant el maltractament a les persones grans: serveis socials bàsics i serveis de salut</u></p> <p><i>Procediment d'actuació conjunt de serveis socials i salut en l'abordatge de les situacions de maltractament de persones grans, desplegant línies d'actuació pendents del protocol pel que fa a la prevenció i atenció.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal (Institut Municipal de Serveis Socials) - Departament de Planificació i Processos - Institut Municipal de Serveis Socials - Consorci Sanitari de Barcelona
<p><u>Programa de sensibilització per promoure el bon tracte a les persones grans i contra el maltractament</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Departament de Promoció de la Gent Gran - Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal

<p><i>Accions de sensibilització per a tota la població des de la perspectiva del bon tracte a les persones grans:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Accions comunicatives i materials divulgatius. - Conferències als casals sobre el bon tracte. - Formacions per a professionals dels serveis d'atenció social. 	<p>(Institut Municipal de Serveis Socials) - Departament de Comunicació de l'Àrea de Drets Socials</p>
<p><u>Programa i guia de suport a les comunitats de veïns i veïnes</u></p> <p><i>El programa de suport a les comunitats de veïns i veïnes d'escala té per objectiu potenciar i consolidar les comunitats i capacitar-les per gestionar els afers col·lectius mitjançant processos d'acompanyament i assessorament. El programa compta amb equips d'educadors/es que fan una primera tasca de prospecció, diagnòstic i proposta d'intervenció segons les necessitats de la comunitat.</i></p> <p><i>S'hi poden acollir les comunitats de veïns i veïnes que assumeixin mancances organitzatives o de convivència i tinguin voluntat d'implicar-s'hi per a la millora de la gestió de la comunitat i de la relació entre els i les veïnes.</i></p>	<p>Direcció de Serveis de Prevenció (Gerència de Seguretat i Prevenció)</p>
<p><u>Atenció de queixes per vulneració de drets de les persones grans</u></p> <p><i>L'oficina és un mecanisme de garantia de drets. Atén queixes de vulneració de drets, s'acompanya les persones grans que en presenten per clarificar la situació i reben assessorament amb la possibilitat d'intermediar.</i></p>	<p>Oficina per la No Discriminació (Gerència de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència)</p>
<p><u>Estudi de les denúncies de discriminació per raó d'edat</u></p> <p><i>Seguiment i anàlisi de les denúncies presentades per discriminació per raó d'edat. S'està fent un estudi per aprofundir en la perspectiva d'edatisme i que les denúncies es potenciïn des d'aquest enfocament.</i></p>	<p>Oficina per la No Discriminació (Gerència de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència)</p>

<p><u>Informació i difusió dels drets de les persones grans</u></p> <p><i>L'oficina ofereix informació específica i fa difusió i sensibilització sobre els drets i deures de les persones grans i el seu exercici.</i></p> <p><i>S'utilitzen exemples de situacions de discriminació per edat en els tallers de sensibilització. S'ha inclòs la visibilització de persones grans, amb imatges, entrevistes i situacions de discriminació, a la campanya comunicativa central de l'OND.</i></p>	<p>Oficina per la No Discriminació (Gerència de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència)</p>
<p><u>Els drets humans de les persones grans</u></p> <p><i>Producte de divulgació i sensibilització per donar a conèixer els drets específics de les persones grans i afavorir l'apoderament i l'activisme en la defensa dels seus drets.</i></p>	<p>Centre de Recursos en Drets Humans (Oficina per la No Discriminació)</p>
<p><u>Formació LGTBI al personal dels equipaments per a persones grans</u></p> <p><i>Inclusió als plecs d'espais de gent gran de clàusules de formació al personal en la realitat de les persones LGTBI.</i></p> <p><i>Des del Consell Municipal LGTBI es demana també sensibilitzar en matèria de diversitat sexual i de gènere a les residències, i es planteja poder comptar amb residències específiques per a persones grans LGTBI.</i></p>	<p>Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI</p>
<p><u>Grup de treball de persones grans LGTB al Consell Municipal LGTBI</u></p> <p><i>Es va crear el 2013, a instàncies de la Fundació Enllaç, per la necessitat d'aprofundir en el conjunt de mesures dirigides a les persones grans LGTBI, partint de l'anàlisi de les seves necessitats.</i></p> <p><i>El 2015 es va fer la recerca "50+LGTB Persones grans lesbianes, gais, transsexuals i bisexuals a la ciutat de Barcelona", enquestant 300 persones contactades mitjançant aquest grup de</i></p>	<p>Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI</p>

<p><i>treball, per tal d'identificar el perfil sociodemogràfic, analitzar les necessitats socials, conèixer les seves xarxes de suport, el seu grau de satisfacció i expectatives en relació amb els serveis socials i sanitaris, i reconèixer les bones i males pràctiques d'intervenció per extreure recomanacions per millorar l'atenció a aquestes persones.</i></p>	
<p><u>Anàlisi i recerca sobre immigració, interculturalitat i envelliment</u></p> <p><i>Es detecta una manca de coneixement sobre la situació de les persones migrades i el procés d'envelliment. L'acció pretén obrir una línia de recerca i anàlisi dels serveis per a les persones grans en clau intercultural i donar suport als espais de participació i entitats que s'hi afegixin (Consell Assessor de la Gent Gran, CMIB i altres).</i></p>	<p>- Àrea de Drets de Ciutadania, Cultura, Participació i Transparència</p> <p>- Àrea de Drets Socials</p>

Actuacions territorials

ACTUACIÓ	TERRITORI	RESPONSABLE
<p><u>Programa de convivència</u></p> <p><i>Programa de detecció i intervenció de situacions de conflicte de convivència tant en escales de veïns/es com en la via pública. També permet la detecció de col·lectius vulnerables no vinculats als serveis.</i></p>	<p>Districte de Ciutat Vella</p>	<p>Districte de Ciutat Vella</p>
<p><u>Activitats sobre dones i violències masclistes</u></p> <p><i>Xerrades, tallers i vídeo fòrums dels PIAD sobre violència i vellesa femenina al cinema, violència masclista en dones grans, "Desactivem els masclismes quotidians", taller d'autodefensa.</i></p>	<p>Districtes de l'Eixample i Horta-Guinardó</p>	<p>Punts d'Informació i Atenció a les Dones</p> <p>(Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI)</p>

<p><u>Activitats dels Punts d'Informació i Atenció a les Dones per a dones grans</u></p> <p><i>Xerrades dels PIAD a diferents equipaments i espais (casal, CAP) sobre salut i gènere, pensions, testament, "Teixim memòria! Dones en la història", "Dones de novel·la, novel·la de dones". Itinerari "Dones i espai públic" en col·laboració amb els casals.</i></p>	<p>Districtes de l'Eixample i Sant Martí</p>	<p>Punts d'Informació i Atenció a les Dones</p> <p>(Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI)</p>
<p><u>Taller amb dones grans</u></p> <p><i>Taller per recollir les vivències de dones grans del barri, mitjançant una dinàmica participativa, plantejant diferents moments vitals de les dones per anar compartint anècdotes de manera dinàmica i afavorir la participació igualitària.</i></p>	<p>Barri del Poble Sec (Districte de Sants-Montjuïc)</p>	<p>Comissió de Gent Gran del Pla de Desenvolupament Comunitari del Poble Sec</p> <p>(Direcció de Serveis d'Acció Comunitària)</p>
<p><u>La gran gent gran</u></p> <p><i>A partir d'uns tallers i dinàmiques per desmuntar mites, s'ha rodat un curtmetratge en cada casal per trencar estereotips sobre les persones grans i s'ha fet un debat. Amb la participació activa de les pròpies persones grans en la producció i la realització del film també es vol incrementar el seu apoderament i autoestima.</i></p> <p><i>Els films s'han presentat a les Jornades de gent gran.</i></p>	<p>Districte de les Corts</p>	<p>- Casals de gent gran de les Corts - Districte de les Corts</p>
<p><u>Presentació dels Punts d'Informació i Atenció a les Dones a les jornades de gent gran</u></p> <p><i>Presentació del servei del PIAD i torn obert de preguntes, a les jornades de gent gran de Sant Ramon.</i></p>	<p>Districte de les Corts</p>	<p>Punts d'Informació i Atenció a les Dones</p> <p>(Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI)</p>

<p><u>Xerrades i jornada sobre diversitats sexuals per sensibilitzar i visualitzar les persones grans LGTBI</u></p> <p><i>Accions per combatre la discriminació de les persones grans per raó d'orientació sexual i identitat de gènere. Es planteja la realització de cursos de formació adreçats a professionals de residències de gent gran i la sensibilització a espais i casals de gent gran municipals.</i></p>	<p>Districte de Gràcia</p>	<p>- Districte de Gràcia - Fundació Enllaç</p>
<p><u>Espais de trobada per a grans dones</u></p> <p><i>Cicle d'activitats amb perspectiva de gènere, en el marc dels pressupostos participatius del districte.</i></p> <p><i>Vuit activitats participatives, lúdiques, creatives, de reflexió i d'intercanvi que combina diferents eines (expressives, audiovisuals, plàstiques i terapèutiques) amb perspectiva de gènere. Conèixer altres dones del barri, compartir experiències, fer activitats creatives d'autoconeixement i autoestima en són alguns dels objectius.</i></p>	<p>Districte de Gràcia</p>	<p>Districte de Gràcia</p>
<p><u>Noves mirades</u></p> <p><i>Tallers de treball i reflexió als casals de gent gran sobre els mites i els prejudicis vers les persones grans i la diversitat cultural.</i></p> <p><i>N'ha sorgit un grup de teatre social per reflexionar i lluitar contra els estereotips vers la diversitat en sentit ampli (cultural, edat, sexe, religió...)</i></p>	<p>Districte de Sarrià - Sant Gervasi</p>	<p>Districte de Sarrià - Sant Gervasi</p>

<p><u>Banc del Temps Les Planes</u></p> <p><i>Xarxa de persones que es coordinen voluntàriament per oferir el seu temps a canvi de temps.</i></p>	<p>Barri de les Planes (Districte de Sarrià - Sant Gervasi)</p>	<p>Districte de Sarrià - Sant Gervasi</p>
<p><u>Acte d'homenatge a les persones centenàries</u></p> <p><i>Homenatge a les persones del districte que han fet 100 anys al llarg de l'any.</i></p>	<p>Districte de Sarrià - Sant Gervasi</p>	<p>Districte de Sarrià - Sant Gervasi</p>
<p><u>Setmana de la dona gran</u></p> <p><i>Commemoració del 8 de març al casal de gent gran de Torre Llobeta.</i></p>	<p>Barri de Vilapicina i la Torre Llobeta (Districte de Nou Barris)</p>	<p>Punts d'Informació i Atenció a les Dones (Direcció de Serveis de Feminismes i LGTBI)</p>
<p><u>Incorporar als casals la diversitat sexual i de gènere com a eix transversal</u></p> <p><i>Es contempla la perspectiva de gènere amb una visió global i s'incorpora en els diversos projectes i actuacions i en els materials comunicatius, i no tant com un eix específic o singular.</i></p> <p><i>Es realitzen també activitats pel dia de la dona, la diada per l'alliberament LGBTI i el dia contra les violències masclistes.</i></p>	<p>Districte de Sant Andreu</p>	<p>Districte de Sant Andreu</p>
<p><u>Projecte Escales</u></p>	<p>Barris del Clot i Camp de l'Arpa (Districte de Sant Martí)</p>	<p>- Institut Municipal de Serveis Socials - Districte de Sant Martí</p>

Projecte comunitari destinat a abordar de forma individual, col·lectiva i comunitària les conseqüències de situacions de convivència amb persones que poden patir patologies mentals.

Actuacions liderades per altres agents

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
<p><u>Grans reportatges comunitaris i teatre fòrum: desmuntant l'edatisme des d'una perspectiva interseccional</u></p> <p><i>Projecte que proposa l'apoderament de persones grans amb tècniques de reportatge comunitari i teatre fòrum, amb l'objectiu de combatre els prejudicis i estereotips que pateixen pel fet de ser grans, des de la seva pròpia perspectiva i relat, i amb processos grupals per la creació dels materials.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Associació La Xixa Teatre - Departament de Promoció de la Gent Gran (suport mitjançant subvenció)
<p><u>Promoció de l'envelliment actiu entre les persones grans LGTBI</u></p> <p><i>Realització d'activitats que afavoreixin l'envelliment actiu i l'autonomia de les persones grans LGTBI, en què es tingui en compte l'especificitat de l'orientació sexual i identitat de gènere.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fundació Enllaç - Departament de Promoció de la Gent Gran (suport mitjançant subvenció)
<p><u>Atenció a la diversitat sexual: formació i sensibilització en equipaments per a persones grans</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fundació Enllaç - Departament de Promoció de la Gent Gran (suport mitjançant subvenció)

<p><i>Realització d'accions per combatre la discriminació de les persones grans per raó d'orientació sexual i identitat de gènere. Cursos de formació adreçats a professionals de residències i sensibilització a espais i casals de gent gran municipals.</i></p>	
<p><u>Sensibilització sobre la diversitat LGTBI i migrant en equipaments de persones grans</u> <i>Desenvolupar activitats als casals de gent gran d'interrelació intercultural amb persones LGTBI migrades. Generar espais d'aprenentatge significatiu per a la no discriminació.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Associació Catalana per a la Integració d'Homosexuals, Bisexuals i Transsexuals Immigrants (ACATHI) - Departament de Promoció de la Gent Gran (suport mitjançant subvenció)

Actuacions territorials

ACTUACIÓ	TERRITORI	RESPONSABLE
<p><u>Grandioses: programa comunitari d'apoderament de dones grans</u> <i>Projecte d'apoderament de dones grans per reduir la seva vulnerabilitat o doble discriminació per raó d'edat i gènere. Es vol prevenir l'aïllament d'aquestes dones fomentant col·loquis i grups de memòria oral i connectar-les a la xarxa comunitària dels seus barris.</i></p>	<p>Barris del Raval i el Coll (Districtes de Ciutat Vella i Gràcia)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fundació Surt - Departament de Promoció de la Gent Gran (suport mitjançant subvenció)

Eix 2.4. Equipaments

Plans i mesures estratègiques de l’Ajuntament

- Pla d’accessibilitat universal 2018-2026 (Institut Municipal de Persones amb Discapacitat)

La millora de l’accessibilitat beneficia les persones amb discapacitat (el 51% de les quals tenen 65 anys o més), però és a més un element estratègic per facilitar l’autonomia i participació de les persones de totes les edats i capacitats. Les solucions d’accessibilitat que desplega el pla segueixen els principis de l’accessibilitat universal, segons els quals el disseny ha de buscar la igualtat d’ús, ha de ser fàcil d’utilitzar i adequat per a totes les persones amb independència de les seves capacitats i habilitats.

Actuacions liderades per l’Ajuntament

Actuacions d’àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
<p><u>Revisió del model dels equipaments de promoció de les persones grans i ampliació de la xarxa</u></p> <p><i>Elaboració d'un document d'anàlisi de la situació actual dels casals de gent gran. Revisar el model dels casals municipals i proposar actuacions de millora en els seus serveis, funcions, organització i activitats per tal que aquests equipaments promoguin l'envelliment actiu i s'adeqüin a la diversitat d'envelliments. Treballar un model d'integració comunitària dels equipaments de gent gran en el territori de referència.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Departament de Promoció de la Gent Gran - Districtes

<p><i>Així mateix, s'ampliarà la xarxa de casals de gent gran amb l'obertura de nous equipaments i la remodelació d'alguns existents.</i></p>	
<p><u>Millora i adequació de la xarxa wifi als casals municipals de gent gran</u></p> <p><i>Millora de la xarxa wifi actualment disponible als casals municipals de gent gran per tal d'actualitzar-ne la capacitat, garantir-ne la cobertura i donar servei a un nombre cada vegada més gran d'usuaris.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Direcció d'Innovació Social - Departament de Promoció de la Gent Gran
<p><u>Productes i serveis específics de suport i assistència personalitzada a les biblioteques</u></p> <p><i>Llibres amb lletra gran, edicions en lectura fàcil (escriptura entenedora), audiollibres, lupes, préstec a domicili, ajut per dubtes tecnològics.</i></p> <p><i>Es dona resposta a les necessitats específiques de les persones grans per tal que se sentin seu l'equipament i segueixin usant el servei de manera que la biblioteca pública sigui un punt de referència de la seva quotidianitat.</i></p>	<p>Consorci de les Biblioteques de Barcelona</p>
<p><u>Clubs de lectura per a persones grans</u></p> <p><i>A tots els districtes s'estableixen clubs de lectura durant el curs escolar, coordinats per les biblioteques públiques i els casals de gent gran que ho sol·liciten.</i></p>	<p>Consorci de les Biblioteques de Barcelona</p>
<p><u>Espais de coordinació entre les biblioteques i els casals de gent gran</u></p> <p><i>Es constitueixen espais de coordinació entre les biblioteques municipals i els casals i espais de gent gran, amb trobades de forma regular per treballar necessitats i planificar activitats conjuntes. Es creen grups de lectura o activitats a les biblioteques relacionades amb les persones grans.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Consorci de les Biblioteques de Barcelona - Casals i espais de gent gran - Districtes

<p><i>Al Districte de Gràcia, els/les directors/es de les biblioteques participen en el consell de gent gran del districte i s'estableixen línies de coordinació amb la referent de gent gran del districte de forma regular.</i></p>	
<p><u>Activitats per a adults a les escoles de música</u> <i>Tallers trimestrals per a adults que vulguin reenganxar-se a la música.</i></p>	<p>Escoles Municipals de Música (Institut Municipal d'Educació)</p>
<p><u>Sistema de bonificacions i tarifació social als centres esportius municipals</u> <i>Quotes específiques bonificades a tots els Centres Esportius Municipals per a les persones usuàries majors de 65 anys i amb Targeta Rosa, per facilitar l'accés de les persones grans a la pràctica esportiva.</i></p>	<p>Institut Barcelona Esports</p>
<p><u>Activitats per a persones grans, intergeneracionals i comunitàries als casals de barri</u> <i>Existeix una àmplia oferta d'accions per a persones grans als casals de barri, els quals fomenten també espais intergeneracionals.</i></p>	<p>Casals de barri (Xarxa d'Equipaments de Proximitat, Direcció de Serveis d'Acció Comunitària)</p>

Actuacions territorials

ACTUACIÓ	TERRITORI	RESPONSABLE
<p><u>Participació diversa als casals</u> <i>Promoure la participació de nova ciutadania als casals de gent gran, des d'una mirada intercultural.</i></p>	<p>Districte de Ciutat Vella</p>	<p>Districte de Ciutat Vella</p>

<p><u>Bústia de suggeriments dels casals</u></p> <p><i>Millora de la gestió de les bústies de suggeriments dels casals.</i></p>	<p>Districte de Ciutat Vella</p>	<p>Districte de Ciutat Vella</p>
<p><u>Participació comunitària dels casals</u></p> <p><i>Reforçar la participació dels casals en els actes festius i accions comunitàries del barri.</i></p>	<p>Districte de Ciutat Vella</p>	<p>Districte de Ciutat Vella</p>
<p><u>Treball en xarxa entre els equipaments de persones grans</u></p> <p><i>El funcionament en xarxa dels equipaments permet un intercanvi d'experiències i de coneixement i un millor aprofitament dels recursos.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Treball compartit de les persones voluntàries formadores als diferents espais. - Compartir les corals: assajos, treball i repertori compartits, propostes i concert conjunts. - Intercanvi i cooperació entre grups de teatre. - Caminades i senderisme coorganitzades entre equipaments. - Sortides culturals amb formadors interespais. - Compartir informació i activitats. 	<p>Districte de l'Eixample</p>	<p>Districte de l'Eixample</p>
<p><u>Cooperació dels equipaments de persones grans amb entitats i altres equipaments des de diferents projectes</u></p> <p><i>- Xarxa d'àvies: col·laboració de l'Hospital Sant Joan de Déu amb diverses residències. Les manualitats que fan els/les residents es</i></p>	<p>Districte de l'Eixample</p>	<p>Districte de l'Eixample</p>

<p><i>venen a la botiga solidària de l'hospital o es donen als infants que hi són atesos.</i></p> <p><i>- De veí a veí (Sant Antoni): dona suport als veïns i veïnes en risc d'exclusió social en totes les seves necessitats bàsiques i els dona eines i recursos comunitaris per apoderar-se i començar el procés per aconseguir tornar a ser autònoms/es.</i></p> <p><i>- Col·laboració amb entitats de persones amb discapacitat psíquica.</i></p>		
<p><u>Transformadors: processos participatius per posar en marxa espais de gent gran</u></p> <p><i>A partir d'una sessió informativa les persones interessades s'afegeixen al grup motor de Transformadors i participen des de l'inici en el disseny de les activitats, l'organització i la gestió i el desenvolupament de les mateixes.</i></p> <p><i>Assessorament i suport a les persones del nou grup motor de Transformadors per part de la comissió gestora del casal Montserrat Olivella.</i></p>	<p>Districte de l'Eixample</p>	<p>Districte de l'Eixample</p>
<p><u>Grups transversals específics impulsats pel voluntariat dels espais</u></p> <p><i>Creació de grups transversals específics (medi ambient, salut, dones, participació en les xarxes del barri), impulsats per persones voluntàries dels espais de gent gran, que funcionin com a generadors de continguts, debat i formació per a tots els equipaments del districte i d'activitats (lúdiques, tallers, caminades) obertes a tota la població.</i></p>	<p>Districte de l'Eixample</p>	<p>- Districte de l'Eixample - Espais de gent gran de l'Eixample</p>

<p><u>Disseny del treball en xarxa dels casals</u></p> <p><i>Les persones grans participen, des d'una visió compartida amb l'equip tècnic, en la concreció de les accions a fer per tal de treballar en xarxa entre els diferents casals. Es fan activitats conjuntes (caminades, balls, excursions, sortides culturals), que faciliten el coneixement i les relacions entre persones grans de diferents barris del districte.</i></p>	<p>Districte de Sants-Montjuïc</p>	<p>Districte de Sants-Montjuïc</p>
<p><u>El Teatre de Sarrià amb i per a la gent gran</u></p> <p><i>Projecte per apropar i fer accessible la cultura a les persones grans en situació de vulnerabilitat econòmica.</i></p> <p><i>La iniciativa s'adreça a les persones grans del districte usuàries del projecte Radars o que viuen en el seu domicili o en llars residencials que compleixin els requisits. Ofereix la possibilitat, a totes les persones de més de 60 anys en disposició de Targeta Rosa, de gaudir de l'oferta cultural del Teatre de Sarrià a un preu simbòlic. L'objectiu és promoure la inclusió, l'arrelament al territori i la reducció del sentiment de solitud no volguda.</i></p>	<p>Districte de Sarrià - Sant Gervasi</p>	<p>- Districte de Sarrià - Sant Gervasi - Teatre de Sarrià</p>
<p><u>Remodelació de l'antiga llar parroquial per reconvertir-la en un nou casal municipal</u></p> <p><i>Ubicat al barri del Galvany, el més envellit del districte, s'inaugurava el 2018 el nou casal municipal de gent gran Sant Ildefons després d'una completa remodelació (abans era una llar d'iniciativa parroquial). S'hi realitzen diversos tallers i activitats.</i></p>	<p>Districte de Sarrià - Sant Gervasi</p>	<p>Districte de Sarrià - Sant Gervasi</p>

<p><u>Tallers de gènere als equipaments i a les seves juntes directives</u></p> <p><i>Realització de tallers de gènere als diferents equipaments municipals, donant especial èmfasi a la formació de les juntes directives, per tal de fer visibles els estereotips de gènere i conscienciar sobre la capacitat dels homes i les dones per canviar els rols de gènere.</i></p>	<p>Districte de Gràcia</p>	<p>Districte de Gràcia</p>
<p><u>Adaptació dels equipaments per la inclusió de la diversitat de necessitats de les persones grans</u></p> <p><i>Tenir en compte les persones grans en tot el que es fa als equipaments que fan servir. Tenir una mirada més inclusiva i promoure adaptacions a la programació, els horaris..., tenint en compte les necessitats. Es treballa amb els centres cívics i casals de barri, des d'on es poden fer inscripcions per a les activitats de districte i es facilita la difusió de les activitats per a persones grans.</i></p>	<p>Districte d'Horta-Guinardó</p>	<p>Districte d'Horta-Guinardó</p>
<p><u>Participació de les comissions dels casals en les activitats del barri</u></p> <p><i>Impuls de la participació de les comissions gestores dels casals en activitats festives, accions i projectes amb entitats i serveis del territori.</i></p>	<p>Districte de Sant Martí</p>	<p>Districte de Sant Martí</p>
<p><u>Xarxa de casals</u></p>	<p>Districte de Sant Martí</p>	<p>Districte de Sant Martí</p>

<p><i>Es generen espais de trobada amb tots els casals de persones grans del districte, així com activitats conjuntes, per tal de crear xarxa entre ells i generar sinèrgies.</i></p>		
<p><u>Treball per comissions als casals</u> <i>Implementació del treball per comissions a tots els casals, amb l'objectiu de generar espais més oberts i participatius.</i></p>	<p>Districte de Sant Martí</p>	<p>Districte de Sant Martí</p>

Actuacions liderades per altres agents

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
<p><u>Dotació d'aules informàtiques als casals de gent gran i programes de formació</u> <i>Ampliació d'aules informàtiques als casals i espais de gent gran municipals, i formació en tecnologies de la informació i la comunicació, promoció de la salut i el benestar, desenvolupament personal i cicle vital.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fundació Bancària La Caixa - Departament de Promoció de la Gent Gran (suport mitjançant subvenció)
<p><u>Inclusió de persones amb deteriorament cognitiu lleu als casals de gent gran</u> <i>Anàlisi i adequació de l'oferta d'activitats i serveis dels casals de gent gran a les persones grans afectades per un nivell baix de dependència, no institucionalitzades, que viuen al seu domicili amb el suport de familiars, programant regularment activitats i tallers inclusius per a persones grans on pot participar tothom, independentment del grau de conservació del nivell cognitiu de cadascú.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fundació Pere Tarrés - Departament de Promoció de la Gent Gran (suport mitjançant subvenció)

Línia 3. Entorn social i de salut

Eix 3.1. Serveis socials i de salut

Plans i mesures estratègiques de l'Ajuntament

- Pla d'actuació 2017-2021 del projecte Impulsem! (Institut Municipal de Serveis Socials)

Projecte que s'articula a través d'un ampli procés de participació i deliberació per dotar l'atenció social bàsica de la ciutat d'un nou marc orientador i referencial.

- Pla de salut mental 2016-2022 (Departament de Salut, Agència de Salut Pública)

El Pla de salut mental inclou línies d'actuació relacionades amb les persones grans:

· Assegurar condicions de vida dignes per fomentar un envelliment actiu i saludable entre les persones grans.

· Afavorir que les persones grans amb trastorn mental tinguin accés a recursos residencials i siguin ateses amb un tracte digne, adequat i respectuós.

· Grup de treball sobre persones grans amb problemes de salut mental, amb l'objectiu de discutir els reptes a treballar específicament amb les persones grans que pateixen un trastorn mental i les seves famílies.

- Pla d'acció sobre drogues 2017-20 (Agència de Salut Pública)

El pla conté mesures destinades a persones grans:

- Afavorir que les persones grans amb trastorn per ús de substàncies tinguin accés a recursos residencials i siguin ateses amb un tracte digne, adequat i respectuós.
- Promoure programes de suport (grups d'ajuda mútua i suport emocional) per a persones en situació d'especial vulnerabilitat (aturades de llarga durada, en precarietat residencial, persones grans, etc.)
- Regular la venda i el consum d'alcohol en els equipaments municipals (gent gran, centres cívics, joves, etc.)

Actuacions liderades per l'Ajuntament

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
<p><u>Noves unitats d'atenció</u></p> <p><i>Actuació que forma part del Projecte Impulsem. Repensar les unitats d'atenció dels Centres de Serveis Socials, el seu contingut, la seva composició i el seu dimensionament.</i></p>	Institut Municipal de Serveis Socials
<p><u>Model Barcelona d'atenció a la dependència</u></p> <p><i>Procés d'avaluació i reprogramació del model organitzatiu d'atenció a la dependència a Barcelona amb l'objectiu de tenir un únic model organitzatiu a la ciutat.</i></p>	Institut Municipal de Serveis Socials
<p><u>Servei d'Atenció a la Dependència (SADEP): nou servei de tramitació i atenció amb oficines especialitzades</u></p>	Institut Municipal de Serveis Socials

<p><i>Creació de nous espais d'atenció a la dependència i millora dels circuits per a la tramitació, l'elaboració dels Programes Individuals d'Atenció (PIA) i el seguiment de l'atenció.</i></p> <p><i>El nou model d'atenció a la dependència es presta en quatre centres d'atenció que agrupen diferents districtes de la ciutat. La persona pot accedir a les prestacions econòmiques i de serveis de la Llei de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència (LAPAD), així com a altres recursos de la cartera de serveis socials bàsics.</i></p>	
<p><u>Ponts: construir col·laborativament les altres portes d'entrada</u></p> <p><i>Construir col·laborativament les "altres portes d'entrada", els processos d'acollida i d'atenció de les persones derivades des de serveis especialitzats o orientades o detectades per altres serveis, entitats o organitzacions del territori.</i></p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials</p>
<p><u>Escoles de salut de persones grans</u></p> <p><i>A partir de tallers i activitats, xerrades i col·loquis, o classes teòriques i pràctiques, es pretén afavorir un envelliment actiu, incidir en la millora general de l'estat de salut de les persones grans, ajudar-les a millorar el coneixement del cos, a tenir més informació sobre la salut, a evitar situacions de solitud i aïllament ampliant les xarxes relacionals, saber què cal fer en cas de malestar i conèixer els recursos del barri. Es dona informació sobre temes d'utilitat com salut i benestar, seguretat ciutadana o drets de les persones grans i es fan activitats gimnàstiques o de memòria.</i></p> <p><i>Les activitats són dissenyades per la Taula de salut de gent gran del districte o la Comissió de salut comunitària de la Taula comunitària del barri, i són portades a terme pels serveis i entitats que en formen part i d'altres del territori.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Agència de Salut Pública - Districtes
<p><u>Taules de salut de persones grans</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Agència de Salut Pública - Districtes

<p><i>Lloc de trobada de les entitats, un espai on rebre informació, trobar-se entre elles i poder exposar allò que estan fent per tal d'evitar la duplicitat i afavorir projectes coordinats. També és un espai on reflexionar i, si s'escau, treballar els temes que es consideri necessaris i dissenyar projectes concrets i propostes d'acció.</i></p> <p><i>Treballen per millorar la qualitat de la salut de les persones grans en sentit ampli, amb la participació de les persones grans en el disseny del diagnòstic i les propostes d'intervenció.</i></p>	
<p><u>Taula i estratègia compartida de salut sexual i reproductiva</u></p> <p><i>Des de la taula s'està definint una estratègia com a marc d'actuació conjunt i participatiu entre diferents agents institucionals i comunitaris de l'àmbit de la salut sexual i reproductiva.</i></p> <p><i>Es treballa des de la perspectiva de cicle de vida. S'està dissenyant una línia d'actuació específica adreçada a les persones grans, i s'està fent una formació específica per a professionals que treballen, entre d'altres, amb persones grans.</i></p>	<p>Direcció de Salut</p>
<p><u>Taula sobre les necessitats específiques de les persones grans en salut sexual i reproductiva</u></p> <p><i>Dins l'Estratègia compartida de salut sexual i reproductiva, un grup de treball de l'àmbit comunitari es va proposar fer una taula d'entorns amb necessitats específiques, en aquest cas persones grans.</i></p>	<p>Direcció de Salut</p>
<p><u>Comissions de salut en els Plans de Desenvolupament Comunitari</u></p> <p><i>Comissions de salut amb persones cuidadores i persones grans amb malaltia, discapacitat o dependència.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Agència de Salut Pública - Direcció de Serveis d'Acció Comunitària

Actuacions territorials

ACTUACIÓ	TERRITORI	RESPONSABLE
<p><u>Prescripció social</u></p> <p><i>Projecte per contribuir a la millora individual i comunitària promocionant la salut biopsicosocial de les persones grans, prescrivint-les la participació en diferents activitats.</i></p> <p><i>Sorgeix per la necessitat observada per les entitats de la Comissió de gent gran de la Taula de salut del Pla Comunitari de crear un circuit formal que reguli les derivacions que es donen de manera informal.</i></p> <p><i>Aquesta necessitat es va observar a partir del diagnòstic realitzat el 2010 des de la Taula de salut per detectar i prioritzar les necessitats vinculades a la salut de les persones que viuen i conviuen al barri per, a partir d'aquestes, definir quins eren aquells temes vinculats amb la salut a treballar des de l'acció comunitària. A partir d'aquest diagnòstic es van crear diferents taules, comissions i projectes.</i></p>	<p>Barri de la Sagrada Família (Districte de l'Eixample)</p>	<p>Direcció de Serveis d'Acció Comunitària</p>
<p><u>Quinzena de la salut</u></p> <p><i>Projecte que treballa amb l'objectiu de millorar la salut de les persones grans, entesa com un fenomen bio-psico-social.</i></p> <p><i>Facilita informació i assessorament en aspectes preventius de salut, mitjançant conferències, activitats, etc.</i></p>	<p>Districte de Sants-Montjuïc</p>	<p>Pla de Desenvolupament Comunitari Besòs-Maresme (Direcció de Serveis d'Acció Comunitària)</p>

<p><u>T'acompanyem al metge</u></p> <p><i>Acompanyament programat des del Centre d'Atenció Primària als centres sanitaris.</i></p> <p><i>És un projecte destinat a donar suport a persones grans amb fragilitat, amb barreres culturals, idiomàtiques o desconeixement de l'entorn, i realitzar un acompanyament programat des del CAP Besòs als diferents centres sanitaris on deriven les persones usuàries.</i></p> <p><i>Tenen així algú que les acompanyi al servei mèdic, per tal de poder fer un seguiment mèdic correcte i ampliar les xarxes relacionals.</i></p>	<p>Barri del Besòs i el Maresme (Districte de Sant Martí)</p>	<p>Pla de Desenvolupament Comunitari Besòs-Maresme (Direcció de Serveis d'Acció Comunitària)</p>
--	---	--

Actuacions liderades per altres agents

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
<p><u>Estudi Aequalis</u></p> <p><i>Estudi que pretén millorar la salut de les persones grans que viuen en zones urbanes socioeconòmicament desfavorides mitjançant una intervenció grupal que té lloc a diferents centres d'atenció primària, promovent l'autocura, l'alfabetització en salut i el seu capital social. És un assaig clínic per reduir les desigualtats.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Centres d'Atenció Primària - Fundació Salut i Envel·liment (Universitat Autònoma de Barcelona) - RecerCaixa - Districtes - Direcció de Serveis d'Acció Comunitària
<p><u>Servei Banc dels aliments</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fundació Banc d'Aliments

La Fundació Banc dels Aliments distribueix aliments a entitats socials que a la vegada els fan arribar a persones i/o col·lectius en situació de pobresa i/o exclusió social, en col·laboració amb els centres de serveis socials municipals.

La Fundació Banc d'Aliments i l'Ajuntament de Barcelona tenen signat un conveni de col·laboració per la coordinació i millora de la distribució d'aliments i l'aprofitament d'excedents alimentaris a nivell de territori.

- Centres de Serveis Socials (Institut Municipal de Serveis Socials)

Eix 3.2. Atenció centrada en la persona

Plans i mesures estratègiques de l'Ajuntament

- Barcelona Salut als Barris: Mesura de govern d'impuls de la salut comunitària 2016-2019 (Agència de Salut Pública)

Pla de reforç de Barcelona Salut als Barris en un marc compartit d'acció transversal al territori, integrat amb altres iniciatives de salut i d'intervenció comunitària a la ciutat. Nou impuls a la salut comunitària per reduir les desigualtats de salut entre barris.

Actualment desplega programes de promoció de la salut en 25 barris.

Actuacions liderades per l'Ajuntament

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
<p><u>Servei de teleassistència: desplegament del nou model</u></p> <p><i>Nou model que estableix tres nivells d'atenció (bàsic, mig i alt), que determinen la freqüència de les trucades de seguiment que fa l'equip tècnic (45, 30 o 15 dies), amb l'objectiu d'evitar ser invasius i permetent a les persones usuàries participar en la definició del nivell d'atenció. S'evita així tractar a tothom de la mateixa manera, sense tenir en compte la gran diversitat de processos d'envelliment de les persones.</i></p>	<p>Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal (Institut Municipal de Serveis Socials)</p>
<p><u>Servei de Monitoratge Intel·ligent del Moviment per a l'Autonomia amb Localització (MIMAL)</u></p> <p><i>El MIMAL és un dispositiu amb un sistema de geolocalització, per a usuaris/es de teleassistència, que permet conèixer el posicionament geogràfic de persones amb deteriorament cognitiu lleu o moderat, així com l'activació d'alerta i comunicació en situació d'emergència per part de les persones usuàries.</i></p> <p><i>L'objectiu és afavorir l'autonomia personal i oferir seguretat fora del domicili, tant a la persona usuària com a les persones cuidadores, les 24 hores, els 365 dies de l'any.</i></p>	<p>Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal (Institut Municipal de Serveis Socials)</p>
<p><u>Integració del model d'atenció centrada en la persona en la provisió dels serveis</u></p> <p><i>L'atenció centrada en la persona s'ha incorporat en les condicions tècniques de tots els plecs dels centres i serveis d'atenció a persones grans de titularitat municipal. No obstant, per arribar a fer-ho realitat calen grans canvis estructurals. S'estan provant nous models que ofereixin noves oportunitats per avançar en aquesta línia, com ara els pilots de les superilles socials amb Servei d'Atenció Domiciliària, l'habitatge compartit assistit o el SAD social i sanitari.</i></p>	<p>- Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal (Institut Municipal de Serveis Socials)</p> <p>- Institut Municipal de Serveis Socials</p>

<p><u>Projecte pilot de superilles socials</u></p> <p><i>Davant el procés d'envelliment, les necessitats de cures i suports per a què les persones puguin romandre al seu domicili incrementaran. Per tant, cal replantejar la seva provisió, els suports (també emocionals), la participació social i la interrelació amb els equipaments de l'entorn, integrant serveis amb acció comunitària i de proximitat.</i></p> <p><i>En aquesta línia es planteja aquest pilot per convertir el Servei d'Atenció Domiciliària en un servei d'ajuda més comunitari i de proximitat, que millori l'atenció de les persones grans en situació de malaltia, discapacitat o dependència.</i></p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials</p>
<p><u>Integració i coordinació dels serveis domiciliaris</u></p> <p><i>Integració progressiva dels diversos serveis domiciliaris en el moment de la prescripció, i coordinació en el moment de la prestació.</i></p> <p><i>S'està dissenyant un nou sistema d'informació i un dels seus objectius és permetre -des del punt de vista de la gestió de la informació- una unificació dels serveis domiciliaris i la homogeneïtzació fins al punt que sigui possible dels procediments de prescripció.</i></p> <p><i>Un avenç en la coordinació dels serveis domiciliaris és la incorporació del servei d'ajuda a domicili i del servei d'àpats a domicili al Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal, que també és responsable dels serveis de teleassistència i adaptacions funcionals de la llar.</i></p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials</p>
<p><u>Nou model d'atenció integrada del Servei d'Ajuda a Domicili d'atenció personal i neteja de la llar</u></p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials</p>

<p><i>Projecte pilot de canvi en el model de prestació del servei, fent-lo en petites zones molt locals que permetin major flexibilitat i adaptació del servei a la persona i més participació en les decisions del servei.</i></p> <p><i>Es va començar el 2017 amb quatre experiències pilot, amb una cinquantena d'usuaris/es cadascuna. Es va ampliar a vuit pilots, i en el nou contracte es preveu estendre la prova a sis territoris per districte, i a partir d'aquí valorar la viabilitat com a model generalitzat de prestació de SAD a la ciutat.</i></p>	
<p><u>Servei d'Atenció a les Urgències a la Velleza (SAUV)</u></p> <p><i>Servei per atendre a persones grans que es troben en situació d'urgència social que requereix una actuació immediata, per oferir-les un acolliment temporal i atenció a les seves necessitats bàsiques (allotjament, alimentació, salut i higiene...) mentre es troben els recursos més adients per tractar la seva situació.</i></p> <p><i>L'atenció es presta en el centre municipal que presta aquest servei o bé en places de residències de la ciutat concertades per cada cas concret. Un equip de professionals analitza la situació de la persona, i fa la tramitació de recursos, etc., per a trobar solucions de sortida a la situació.</i></p>	<p>Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal (Institut Municipal de Serveis Socials)</p>
<p><u>Centres de dia</u></p> <p><i>Servei d'acolliment diürn per a persones de 65 anys o més en situació de dependència que viuen al domicili, necessiten ajuda (organització, supervisió, assistència) per a les activitats de la vida diària i no poden estar soles a casa.</i></p>	<p>Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal (Institut Municipal de Serveis Socials)</p>
<p><u>Atenció integral social i sanitària: integració i coordinació dels serveis socials i de salut</u></p>	<p>- Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal</p>

<p><i>Treballar per evitar la fragmentació dels serveis socials i de salut i millorar-ne la coordinació, garantint el contínuum assistencial, així com millorar-ne la informació i la comprensió.</i></p> <p><i>La Taula d'Atenció Integrada Social i Sanitària és un espai coparticipat que impulsa projectes des del 2016 i està formada per l'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat de Catalunya i els Consorcis Sanitari, de Serveis Socials i d'Educació de Barcelona, amb l'objectiu d'avançar cap a l'atenció integral i centrada en la persona, amb especial èmfasi en els col·lectius més vulnerables.</i></p> <p><i>Des de la Taula s'està treballant:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>La interoperabilitat de dades socials i sanitàries.</i> - <i>Pla retorn: pilot d'atenció domiciliària per a malalts d'ictus.</i> - <i>Revisió dels models actuals d'accés a residències.</i> - <i>Seguiment del treball impulsat des del PIAISS pel que fa al model d'atenció integrada social i sanitària del SAD.</i> - <i>Model d'atenció sanitària en els centres residencials.</i> 	<p>(Institut Municipal de Serveis Socials)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Institut Municipal de Serveis Socials - Direcció de Salut
<p><u>Interconnexió de dades socials i de salut: interacció entre les històries clíniques sanitària i social</u></p> <p><i>L'objectiu de la prova pilot, que s'ha iniciat en persones grans i pacients complexos/es de dos barris de Barcelona, és avançar cap a l'atenció integrada social i sanitària. Es preveu que la interconnexió entre els sistemes d'informació faciliti la presa de decisions en el procés d'atenció a les persones.</i></p> <p><i>El sistema enregistra quin/a professional de l'àmbit sanitari i social fa cadascuna de les consultes i facilita el contacte de cada referent professional. El model de compartició d'informació es basa en el consentiment previ de la persona, que queda recollit per escrit i també electrònicament.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Direcció de Salut - Institut Municipal de Serveis Socials

<p><u>Projecte pilot de servei d'atenció domiciliària social i sanitària</u></p> <p><i>En el marc dels pilots del SAD s'ha iniciat un treball de col·laboració entre el servei SAD i els serveis bàsics de salut. En aquesta línia, el nou concurs del SAD preveu excloure de la licitació un territori on el servei es gestionarà mitjançant una encomana de gestió a un mitjà propi, que servirà com a pilot per desenvolupar la cooperació sociosanitària i redactar un reglament del servei que inclogui els termes d'aquesta cooperació.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal (Institut Municipal de Serveis Socials) - Institut Municipal de Serveis Socials - Direcció de Salut
<p><u>Pla de centres residencials i sociosanitaris 2030: zones sociosanitàries</u></p> <p><i>A través de la Taula d'Atenció Integral Social i Sanitària, es treballa amb l'objectiu de fer front al dèficit estructural de places residencials públiques i ampliar l'oferta de places a la ciutat, tot redefinint i diversificant la tipologia dels centres i assolint una millora de la coordinació amb els centres sociosanitaris.</i></p> <p><i>S'ha fet una proposta de ciutat per definir el dèficit de residències i s'està treballant en una comissió amb el Departament de Treball i Benestar Social de la Generalitat, l'Institut Municipal de Serveis Socials i l'Ajuntament i el Consorci de Serveis Socials.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal (Institut Municipal de Serveis Socials) - Institut Municipal de Serveis Socials - Direcció de Salut
<p><u>Com a casa: procés de canvi cap al model de residència gerontològica centrat en les persones</u></p> <p><i>Aquesta guia és el resultat de l'aplicació d'una metodologia participativa per la transformació d'un centre residencial convencional a un centre orientat a l'Atenció Centrada en la Persona.</i></p> <p><i>L'elaboració de la metodologia, la posada en pràctica i els resultats finals van ser co-liderats per l'Ajuntament de Barcelona amb la Residència Casa Asil de Sant Andreu del Palomar l'any 2017. Els coneixements adquirits en aquest procés han estat aprofitats per incorporar en els centres residencials municipals.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal (Institut Municipal de Serveis Socials) - Departament de Planificació i Processos - Fundació Casa Asil

<p><i>El procés de transformació aposta per garantir que les persones puguin triar com envellir de manera semblant a com han viscut, garantir els drets, el benestar i el respecte de les especificitats d'aquestes persones, sigui quin sigui el seu nivell de dependència. Es recomana la transformació integral del model d'acompanyament i cura de les residències d'abast públic i municipal.</i></p>	
<p><u>Coneixement de l'opinió que les persones usuàries tenen dels habitatges amb serveis</u></p> <p><i>Una de les principals necessitats per avançar en el model d'atenció centrada en la persona és la de conèixer l'opinió, vivència i expectatives de les persones que atenem des dels serveis municipals. Per aquest motiu, el 2016, després de deu anys de funcionament, es va realitzar una valoració amb profunditat dels serveis oferts des dels habitatges amb serveis que ha permès corregir algunes actuacions que potser no estaven ben orientades i conèixer amb més profunditat l'opinió, vivència i expectatives dels usuaris.</i></p> <p><i>L'estudi de qualitat percebuda va permetre identificar àrees de millora pel que fa al manteniment de l'edifici i als serveis que es presten, en algunes de les promocions. Del 2017 en endavant, de manera anual i per professionals externs als de l'equipament, es realitzen entrevistes en profunditat amb persones residents als habitatges triades aleatòriament, explorant les mateixes àrees que en l'estudi inicial. Això permet disposar d'un coneixement continu de l'opinió dels usuaris.</i></p>	<p>Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal (Institut Municipal de Serveis Socials)</p>
<p><u>Nou model de servei residencial mitjançant unitats de convivència als habitatges amb serveis</u></p> <p><i>Projecte pilot per instaurar unitats de convivència als habitatges amb serveis per a persones grans.</i></p>	<p>Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal (Institut Municipal de Serveis Socials)</p>

<p><i>S'està realitzant el disseny funcional i s'ubicarà al nou edifici d'habitatges amb serveis de l'Antiga Quiron al Districte de Gràcia. Es tracta d'un habitatge compartit assistit on hi conviuran 12 persones grans amb dependència amb el suport de professionals d'atenció les 24 h del dia. Es preveu inaugurar la unitat el 2022.</i></p>	
<p><u>Sessions d'acollida Vine: la primera atenció, en grup</u></p> <p><i>El projecte concreta una nova forma de realitzar la primera acollida d'atenció a les persones que fan demanda d'atenció als serveis socials: des d'un context grupal. Aquestes sessions reforcen la vinculació i l'apoderament de les persones, així com també la normalització de situacions complexes.</i></p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials</p>
<p><u>A punt</u></p> <p><i>Projecte que té per objectiu reduir l'impacte que tenen els canvis de professionals de referència en l'atenció a les persones i en les relacions amb altres serveis, millorant el sistema de cobertura de baixes i permisos i els processos d'incorporació de nous professionals, i reforçant l'equip volant.</i></p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials</p>
<p><u>Banc del moviment: xarxa solidària de productes de suport</u></p> <p><i>Servei municipal que ofereix cadires de rodes, caminadors, crosses, llits articulats i altres productes de suport a persones amb discapacitat i/o dificultats de moviment, de totes les edats, residents a Barcelona.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Institut Municipal de Persones amb Discapacitat - Banc Solidari de Material Ortopèdic - La Llar, Nexe i Alencop
<p><u>No puc esperar!</u></p> <p><i>Projecte pensat per a facilitar el dia a dia de les persones que necessiten utilitzar un lavabo urgentment per un problema mèdic no contagiós. L'Ajuntament s'hi va adherir el 2016.</i></p>	<p>Departament de Salut</p>

<p><i>Iniciativa destinada a pacients amb malalties inflammatòries intestinals (malaltia de Crohn i colitis ulcerosa), pacients ostomitzats o colectomitzats, sotmesos a cirurgia per un càncer de recte, i qui els metges i metgesses que col·laboren amb el projecte considerin que cal incloure.</i></p>	
<p><u>Tallers de memòria</u></p> <p><i>Sessions setmanals per a persones majors de 64 anys sense deteriorament cognitiu, per afavorir un envelliment saludable millorant les habilitats cognitives i socials i la qualitat de vida.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Agència de Salut Pública - Direcció de Serveis d'Acció Comunitària
<p><u>Servei d'atenció social bàsica a persones i famílies</u></p> <p><i>Informació, orientació, assessorament i atenció personal als ciutadans i les ciutadanes sobre serveis i recursos socials per donar solució a les demandes o problemàtiques presentades, i col·laborar amb entitats i grups del barri per buscar conjuntament solucions als problemes socials de la població.</i></p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials</p>
<p><u>Ajuts orientats al suport econòmic d'inclusió</u></p> <p><i>Els ajuts orientats al suport econòmic d'inclusió són prestacions econòmiques d'urgència social que tenen per finalitat atendre situacions de necessitats puntuals, urgents i bàsiques de subsistència com ara: l'alimentació, el vestit, l'allotjament, el consum d'aigua, gas, electricitat, etc.</i></p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials</p>
<p><u>Servei de cobertura de les necessitats bàsiques d'alimentació: menjadors socials</u></p> <p><i>Cobertura temporal de les necessitats bàsiques d'alimentació d'aquelles persones que ho necessiten. Els serveis que inclou són un o dos àpats (dinar i/o sopar) en un menjador social.</i></p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials</p>

Actuacions territorials

ACTUACIÓ	TERRITORI	RESPONSABLE
<p><u>Projectes vinculats a la detecció de processos de deteriorament a nivell de salut</u></p> <p><i>Quan es detecten aquests processos, es realitzen diferents tallers (de memòria, d'autocura...) al casal de gent gran.</i></p>	<p>Districte de Ciutat Vella</p>	<p>Districte de Ciutat Vella</p>
<p><u>L'escola, la salut</u></p> <p><i>Projecte impulsat per la Comissió de Salut Comunitària en el marc de la Taula Comunitària del Coll, i consolidat als barris del Coll i de Vallcarca i els Penitents.</i></p> <p><i>Es realitza l'escola i també accions i passejades.</i></p>	<p>Barris del Coll i de Vallcarca i els Penitents (Districte de Gràcia)</p>	<p>Districte de Gràcia</p>
<p><u>Guia d'activitats saludables</u></p> <p><i>Document elaborat a la Comissió de salut comunitària, amb activitats dels barris del Coll i de Vallcarca i els Penitents.</i></p>	<p>Barris del Coll i de Vallcarca i els Penitents (Districte de Gràcia)</p>	<p>Districte de Gràcia</p>

Actuacions liderades per altres agents

Actuacions territorials

ACTUACIÓ	TERRITORI	RESPONSABLE
----------	-----------	-------------

Tallers formatius i de prevenció segons les necessitats de les persones grans i adultes del barri

Tallers impartits pels i les professionals dels Centres d'Atenció Primària a demanda dels serveis i entitats que detecten les necessitats de les persones grans i adultes del barri.

Per exemple, taller de memòria per a prevenir-ne la pèrdua i el deteriorament cognitiu i de les capacitats mentals, estimulant el treball en grup i les relacions interpersonals en sessions setmanals.

Barris d'Horta i Roquetes
(Districtes d'Horta-Guinardó i Nou Barris)

- CAP Horta i CAP Roquetes-Canteres
- Direcció de Serveis d'Acció Comunitària
- Departament de Salut

Línia 4. Entorn de provisió de serveis

Eix 4.1. Informació i tramitació municipal

Plans i mesures estratègiques de l'Ajuntament

- Sistema d'informació i atenció ciutadana 2016-2018 (Direcció d'Informació i Atenció Ciutadana)

Mesura de govern per implementar el nou model d'atenció ciutadana.

L'element essencial d'aquest sistema és resoldre les necessitats d'informació i orientació ciutadana així com la realització dels tràmits administratius de la manera més senzilla i evitar els desplaçaments de les persones interessades a les oficines.

Comprèn aspectes com la gratuïtat i la reorientació de l'atenció telefònica, la reducció del temps d'espera en l'atenció presencial i la consolidació dels canals telemàtics i d'autoservei.

Actuacions liderades per l'Ajuntament

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
<u>Catàleg de serveis per a les persones grans</u>	Àrea de Drets Socials

<p><i>S'ha elaborat un catàleg, en el marc de l'Estratègia sobre canvi demogràfic i envelliment, que recull els programes, equipaments i serveis municipals disponibles per a les persones grans a Barcelona.</i></p>	
<p><u>Nou web municipal de gent gran</u> <i>Actualització i millora del web de gent gran de l'Ajuntament.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Departament de Promoció de la Gent Gran - Departament de Comunicació de l'Àrea de Drets Socials
<p><u>Tramitació del servei de teleassistència municipal a través del 010</u> <i>Iniciativa que facilita l'accés al servei i els seus tràmits, evitant a les persones grans desplaçaments innecessaris.</i> <i>Tot i tenir el disseny funcional preparat, s'ha hagut d'endarrerir la posta en marxa davant la possibilitat d'interoperar directament les dades sanitàries i per tant, l'obligació de l'administració pública de no demanar-les a les persones usuàries.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal (Institut Municipal de Serveis Socials) - Direcció d'Informació i Atenció Ciutadana
<p><u>Reforcem les portes</u> <i>Projecte per reforçar les portes d'entrada (presencial i telefònica) als serveis socials, ampliant les capacitats d'informació, cribatge i orientació per facilitar una atenció més immediata.</i></p>	<p>Institut Municipal de Serveis Socials</p>
<p><u>Informes i publicacions en lectura fàcil</u> <i>Garantir que els informes i publicacions es facin garantint l'accessibilitat lingüística, tant en el format com en el contingut, facilitant la comprensió a les persones grans.</i></p>	<p>Direcció de Salut</p>
<p><u>Servei d'atenció, acollida i acompanyament als casals de barri</u></p>	<p>Casals de barri</p>

<p><i>Facilita informació sobre les activitats del casal i els serveis que s'ofereixen al barri, districte i ciutat.</i></p>	<p>(Xarxa d'Equipaments de Proximitat, Direcció de Serveis d'Acció Comunitària)</p>
<p><u>Nou model i gratuïtat del servei telefònic d'informació i atenció 010</u></p> <p><i>La gratuïtat d'aquest servei és un dels compromisos del Pla d'Actuació Municipal i una de les iniciatives ciutadanes que van recollir més suports a través de la plataforma Decidim.</i></p> <p><i>Facilita l'accés a la tramitació i a la informació sense desplaçaments. S'agilitzen els tràmits i el temps, i es dona resposta als col·lectius més vulnerables que no tenen facilitat a l'hora de fer gestions a través del web.</i></p> <p><i>Paral·lelament, s'ha definit el nou model d'atenció telefònica del 010, en què el servei reforça el seu paper com a telèfon de suport per a la realització de tràmits telemàtics.</i></p>	<p>Direcció d'Informació i Atenció Ciutadana</p>
<p><u>Cita prèvia a les Oficines d'Atenció Ciutadana</u></p> <p><i>Tramitació de cita prèvia a les OAC gratuïtament a través del 010, per tal d'evitar cues.</i></p>	<p>Direcció d'Informació i Atenció Ciutadana</p>
<p><u>Atenció presencial personalitzada</u></p> <p><i>Orientada a les persones que no tenen accés a les noves tecnologies i a la tramitació telemàtica.</i></p>	<p>Direcció d'Informació i Atenció Ciutadana</p>
<p><u>Quioscos de tràmits i serveis</u></p> <p><i>Terminals d'autoservei electrònic per a atenció i tramitació, amb presència puntual de personal de suport per ajudar en la tramitació. N'hi ha 50, instal·lats a les OAC, centres cívics, culturals, educatius, sanitaris i comercials, i a biblioteques. Es fa una potenciació continuada del seu ús.</i></p>	<p>Direcció d'Informació i Atenció Ciutadana</p>

<p><u>Nou portal web de tramitació</u></p> <p><i>Renovació del portal web de tramitació, facilitant la usabilitat per a les persones grans, amb millores funcionals i la incorporació de processos guiats per identificar la necessitat de les persones usuàries i indicar-les quin tràmits o tràmits han de realitzar.</i></p>	<p>Direcció d'Informació i Atenció Ciutadana</p>
<p><u>Guia de serveis i ajudes a les persones</u></p> <p><i>Web que actua com a directori dels serveis i ajuts que es posen a disposició de la ciutadania dins els diversos àmbits d'actuació. L'objectiu és facilitar l'accés a aquesta informació, remetent directament al web del servei i ajut corresponent en cada cas, a més de donar una visió completa de l'oferta existent per cada àmbit.</i></p>	<p>Direcció de Comunicació</p>

Actuacions territorials

ACTUACIÓ	TERRITORI	RESPONSABLE
<p><u>Fer més accessible la programació dels casals</u></p> <p><i>Millorar l'accessibilitat de la programació dels casals de gent gran, modificant la seva estructura i utilitzant el sistema Wheris. És un sistema pensat per a les persones amb discapacitats sensorials (visual i auditiva) i amb dificultats de comprensió lectora (per exemple, dislèxia), que habilita els seus dispositius mòbils per llegir qualsevol document imprès.</i></p> <p><i>S'han fet canvis estructurals en totes les agendes (programes), augmentant la mida del fulletó i de la lletra, emprant els formats de lletra i colors de contrast adients, seguint les indicacions de la</i></p>	<p>Districte de Sarrià - Sant Gervasi</p>	<p>- Districte de Sarrià - Sant Gervasi - Institut Municipal de Persones amb Discapacitat</p>

<p><i>tècnica de discapacitat del districte. En els programes anuals s'ha implementat el sistema Wheris.</i></p>		
<p><u>Mapa de les accions del districte per a persones grans</u> <i>Elaboració i difusió del mapa de les diferents accions del districte en matèria de persones grans.</i></p>	<p>Districte de Gràcia</p>	<p>Districte de Gràcia</p>
<p><u>Difusió d'accions municipals per a la prevenció i l'abordatge de la pobresa energètica</u> <i>Difusió de les accions municipals per defensar els drets energètics i fer prevaldre la Llei 24/2015, que dona poder a la ciutadania tant per a denunciar els abusos com també per a protegir-se davant dels talls de subministrament.</i> <i>S'han presentat al consell de la gent gran del districte, i s'han realitzat tallers en tots els casals i espais de gent gran.</i></p>	<p>Districte de Gràcia</p>	<p>Districte de Gràcia</p>
<p><u>Programa de difusió integrada d'activitats per a persones grans</u> <i>S'elaboren dues agendes a nivell de barri d'activitats adreçades a persones grans: al Carmel i, a través del Pla de Barris, a la Teixonera i Sant Genís. També es fa l'agenda d'activitats de Radars del Guinardó i el Baix Guinardó.</i></p>	<p>Barris del Carmel, la Teixonera, Sant Genís dels Agudells, el Guinardó i el Baix Guinardó (Districte d'Horta-Guinardó)</p>	<p>Districte d'Horta-Guinardó</p>
<p><u>Guia de serveis i prestacions de totes les administracions, entitats i empreses per a persones grans</u></p>	<p>Districte de Nou Barris</p>	<p>Districte de Nou Barris</p>

Confeccionar una guia de serveis i prestacions per a persones grans de totes les administracions, ens instrumentals, entitats, empreses de subministraments, etc., per facilitar una eina entenedora i fàcil.

Eix 4.2. Comerç i consum

Plans i mesures estratègiques de l'Ajuntament

- Estratègia de reforç i projecció del comerç 2017-2019 (Regidoria de Comerç i Mercats)

Mesura de govern per avançar cap a una ciutat singular, sostenible i atractiva, en la qual el comerç, el desenvolupament urbà i la qualitat de vida ciutadana formin una unió indestruïble, basant-se en la proximitat, la immersió digital, la professionalització, l'associacionisme i les Àrees de Promoció Econòmica Urbana.

Actuacions liderades per l'Ajuntament

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ

RESPONSABLE

<p><u>Guia “Fem accessible el nostre comerç”</u></p> <p><i>La primera guia editada per l'Ajuntament que explica als i les comerciants de la ciutat com implementar les mesures d'accessibilitat de manera útil i pràctica.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Institut Municipal de Persones amb Discapacitat - Direcció de Serveis de Comerç - Districtes
<p><u>Comerç amigable amb les persones grans</u></p> <p><i>Fomentar la creació d'una xarxa de comerços que tinguin en compte les necessitats de les persones grans.</i></p> <p><i>Les pròpies persones grans defineixen els criteris per l'amigabilitat en el comerç.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Departament de Participació Social - Departament de Promoció de la Gent Gran - Direcció de Serveis de Comerç - Institut Municipal de Persones amb Discapacitat - Districtes
<p><u>Punts d'Assessorament Energètic</u></p> <p><i>Servei d'assessorament energètic: atenció personalitzada en matèria de drets energètics i tallers formatius.</i></p> <p><i>Neix de la voluntat de garantir el dret d'accés als subministraments bàsics d'aigua, gas i electricitat a les persones i unitats familiars en situació de risc d'exclusió residencial que viuen a la ciutat de Barcelona, tal com recull la Llei 24/2015.</i></p>	<p>Gerència d'Habitatge</p>
<p><u>Oficina Municipal d'Informació al Consumidor</u></p> <p><i>Servei gratuït que té com a objectiu ajudar els veïns i les veïnes de la ciutat de Barcelona, ja siguin consumidors, comerciants o usuaris, a conèixer i exercir els seus drets i deures en temes de consum. Es dona informació i s'atenen consultes i reclamacions.</i></p>	<p>Direcció de Serveis d'Economia Cooperativa, Social i Solidària i Consum</p>

Actuacions territorials

ACTUACIÓ	TERRITORI	RESPONSABLE
<p><u>Projectes d'impuls al comerç de proximitat</u></p> <p><i>Accions d'impuls al comerç de proximitat del districte per facilitar la vida diària de les persones grans i enfortir relacions afectives i de suport en el seu entorn:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Tancament del trànsit a Travessera de Gràcia els dissabtes i festius. - Fires artesanals a Lesseps i Passeig de Sant Joan. - Promoció de l'associacionisme comercial. <p><i>També s'ha fet un treball específic de proximitat i col·laboració amb les persones grans als barris del Coll i Vallcarca, més residencials, per les dificultats d'accessibilitat.</i></p>	<p>Districte de Gràcia</p>	<p>Districte de Gràcia</p>

Actuacions liderades per altres agents

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
<p><u>Fons de solidaritat: ajut pel pagament d'una part de la factura de l'aigua</u></p> <p><i>El Fons de Solidaritat d'Aigües de Barcelona és una iniciativa gestionada en col·laboració amb els serveis socials municipals dels ajuntaments de l'àrea metropolitana de Barcelona, dirigida a les persones que estan en precarietat econòmica, i que té com a objectiu ajudar a superar la situació de risc en què es troben.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Aigües de Barcelona - Institut Municipal de Serveis Socials

L'ajut comporta una bonificació en la factura de l'aigua, concretament en la quota de servei i el consum.

Eix 4.3. Mobilitat

Plans i mesures estratègiques de l'Ajuntament

- Pla de Mobilitat Urbana 2019-2024 (Direcció de Serveis de Mobilitat)

S'ha dut a terme un procés participatiu per definir el nou Pla de Mobilitat Urbana, l'instrument de planificació on es defineixen les línies d'actuació que han de governar la mobilitat urbana en els propers anys per assolir els objectius per a la convivència a la via pública de les diferents persones usuàries i modes de transport, prioritzant i protegint vianants i ciclistes, fomentant el transport públic col·lectiu, reduint l'ús del vehicle privat, regulant la mobilitat comercial i turística i garantint l'eficiència del conjunt de la xarxa de mobilitat.

Actuacions liderades per l'Ajuntament

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ

RESPONSABLE

<p><u>Targeta Rosa</u></p> <p><i>Servei per a la gratuïtat o descompte en els bitllets de transport públic per a les persones més grans de 60 anys o amb una discapacitat igual o superior al 33% acreditada i amb pocs recursos econòmics.</i></p> <p><i>Inclou també avantatges i descomptes en equipaments, establiments i serveis.</i></p> <p><i>Promoció de la targeta rosa, i millora i ampliació de l'oferta a les persones usuàries d'aquest títol de transport.</i></p>	<p>Departament de Promoció de la Gent Gran</p>
<p><u>Servei de transport especial per a persones amb mobilitat reduïda</u></p> <p><i>Servei públic complementari al transport públic i pensat per ser utilitzat quan no hi ha transport públic regular adaptat. És un servei per a persones amb certificat de discapacitat i barem de mobilitat reduïda reconegut, que està disponible tots els dies l'any i disposa d'una flota integrada d'autobusos i taxis.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Institut Municipal de Persones amb Discapacitat - Àrea Metropolitana de Barcelona
<p><u>Projecte pilot per permetre l'accés dels escúters al transport públic</u></p> <p><i>Prova pilot per afavorir l'accessibilitat i l'autonomia de les persones amb discapacitat en els seus desplaçaments, tot preservant la seguretat del conjunt dels usuaris dels vehicles de transport col·lectiu.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Institut Municipal de Persones amb Discapacitat - Àrea Metropolitana de Barcelona - Transports Metropolitans de Barcelona - Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat
<p><u>Nova xarxa de bus</u></p> <p><i>Barcelona disposa d'una nova xarxa de bus que ha de garantir una mobilitat més sostenible, eficient i segura per a tota la ciutadania.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Direcció de Serveis de Mobilitat - Transports Metropolitans de Barcelona

<p><u>Accions de millora del servei de bus</u></p> <p><i>Programa d'accions per millorar el servei de les línies d'autobús, per tenir una xarxa més ràpida, connectada i eficient que millori substancialment la qualitat de vida de la ciutadania.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Direcció de Serveis de Mobilitat - Transports Metropolitans de Barcelona
<p><u>Renovació de la flota d'autobusos per reduir-ne les emissions de CO₂</u></p> <p><i>Dels nous autobusos urbans, 50 són híbrids, que substituiran cotxes dièsel i s'afegiran als 159 ja existents de propulsió combinada elèctrica-dièsel. Barcelona passa, per tant, a tenir 209 autobusos híbrids en el servei urbà, sumant els comprats i els que són fruit de la transformació de cotxes dièsel i de gas natural comprimit.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Direcció de Serveis de Mobilitat - Transports Metropolitans de Barcelona

Actuacions territorials

ACTUACIÓ	TERRITORI	RESPONSABLE
<p><u>Servei de transport a demanda amb especial atenció a les persones grans i amb diversitat funcional</u></p> <p><i>Nou servei de transport públic a Torre Baró integrat a la xarxa, amb capacitat per a 22 persones, que tots el dies de l'any i amb una reserva prèvia (telèfon o app gratuïts), et trasllada de la part alta del barri a la part baixa (28 parades) cercant el millor itinerari en funció de les reserves fetes.</i></p>	<p>Barri de Torre Baró (Districte de Nou Barris)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Departament d'atenció social per a la gent gran i per a la promoció de l'autonomia personal (Institut Municipal de Serveis Socials) - Àrea d'Ecologia Urbana - Districte de Nou Barris

Actuacions liderades per altres agents

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
<p><u>Pla Director d'Accessibilitat Universal de TMB</u></p> <p><i>El Pla director d'accessibilitat universal pretén, especialment, millorar les condicions de vida de les persones amb discapacitats funcionals diverses, però planteja solucions des d'una òptica de disseny per a tothom, on l'accessibilitat no es concep només per a persones amb mobilitat reduïda sinó que representa una oportunitat de millora per a tota la població.</i></p>	<p>Transports Metropolitans de Barcelona</p>
<p><u>Campanya “Viatja amb karma”</u></p> <p><i>Campanya de promoció del civisme al transport públic, per conscienciar usuaris i usuàries de la importància del respecte i la bona convivència al transport públic.</i></p>	<p>Transports Metropolitans de Barcelona</p>

Línia 5. Entorn de participació

Eix 5.1. Voluntariat, associacions i moviments socials

Plans i mesures estratègiques de l'Ajuntament

- Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials 2017-2027 (Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, Departament de Participació Social)

En el marc de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva, s'ha elaborat la nova Estratègia d'inclusió i de reducció de les desigualtats socials de Barcelona 2017-2027, que articula amb objectius compartits les actuacions d'inclusió social de l'Ajuntament de Barcelona i dels actors de la ciutat amb un horitzó temporal de deu anys, i promou la coproducció a través del treball en xarxa i l'impuls de projectes estructurants.

Com a resultat dels diferents espais de treball i participatius, s'ha elaborat el document de l'Estratègia en què han participat directament 167 entitats, organitzacions, xarxes i departaments municipals, i que incorpora un total de 892 projectes i serveis que impacten en la reducció de les desigualtats socials.

Actuacions liderades per l'Ajuntament

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
----------	-------------

<p><u>Bancs del temps</u></p> <p><i>Fomenten en la comunitat la relació i l'ajuda mútua entre veïns i veïnes, intercanviant temps i habilitats. Es tracta d'intercanvis de serveis entre els veïns i les veïnes que se'n fan socis/es, sense diners, on la moneda simbòlica és l'hora. L'intercanvi de temps es fa de forma recíproca (ensenya a donar i rebre), paritària (busca la igualtat), multilateral (entre tots els socis i les sòcies) i no de forma immediata sinó quan es necessita.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Departament de Programes del Temps i Economia de les Cures - Associació Salut i Família - Xarxa associativa dels barris
<p><u>Suport per a la participació en entitats i la gestió d'equipaments</u></p> <p><i>Donar suport (formatiu, recursos, acompanyament) a les persones grans per a la participació en entitats i en la gestió d'equipaments.</i></p>	<p>Direcció de Serveis d'Acció Comunitària</p>
<p><u>Borsa de voluntariat per una Barcelona inclusiva</u></p> <p><i>Espai web "Col·labora amb les entitats de Barcelona", on es pot consultar les ofertes de voluntariat per col·laborar amb una entitat social de la ciutat.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva (Departament de Participació Social) - Federació d'Entitats de Voluntariat Social
<p><u>Crides de voluntariat</u></p> <p><i>Recull d'ofertes de voluntariat de les entitats de la ciutat.</i></p>	<p>Centre de serveis a les associacions Torre Jussana</p>
<p><u>Fòrum sobre participació social i associacionisme</u></p> <p><i>Un dels Fòrums de les Veus de les Persones Grans organitzats pel Consell Assessor de la Gent Gran va tractar sobre participació social i associacionisme.</i></p>	<p>Consell Assessor de la Gent Gran (Departament de Participació Social)</p>

Actuacions territorials

ACTUACIÓ	TERRITORI	RESPONSABLE
<p><u>Comunitat virtual de persones voluntàries dels casals i espais de gent gran</u></p> <p><i>Projecte de xarxa online de formació i d'intercanvi d'iniciatives i recursos, per facilitar eines per millorar la gestió com a voluntaris/es.</i></p>	<p>Districte de l'Eixample</p>	<p>Districte de l'Eixample</p>
<p><u>Jornades de reflexió i formació per al voluntariat</u></p> <p><i>Jornades formatives per al voluntariat del programa de gent gran del districte, precedides per unes jornades de reflexió amb grups de debat, treballant aportacions de millores i reconeixent la seva tasca.</i></p>	<p>Districte de Sants-Montjuïc</p>	<p>Districte de Sants-Montjuïc</p>
<p><u>Enfortiment de la gestió dels espais i casals de gent gran</u></p> <p><i>Arranjaments d'espais i casals, increment de recursos humans, nous equipaments.</i></p> <p><i>Reforç dels Plans de Millora dels espais de gent gran del Coll i la Violeta, i realització en aquests espais de "L'acord del voluntariat per a la gent gran". Projectes de voluntariat per donar cobertura al projecte Radars.</i></p>	<p>Districte de Gràcia</p>	<p>Districte de Gràcia</p>
<p><u>Tallers de tècniques de negociació i resolució de conflictes</u></p> <p><i>Acció dirigida a les associacions de gent gran que gestionen alguns casals, per tal de dotar-les d'eines que els facilitin les relacions amb</i></p>	<p>Districte de Nou Barris</p>	<p>Districte de Nou Barris</p>

<p><i>les persones usuàries i evitar situacions de conflicte, de vegades cronificades. Es tracta de reforçar la seva capacitat i implicació i alhora millorar les relacions.</i></p>		
<p><u>Jornada sobre el voluntariat de les persones grans</u></p> <p><i>Celebració d'una jornada del voluntariat per agrair a les persones voluntàries i membres de les juntes la seva tasca als casals i entitats de persones grans.</i></p>	<p>Districte de Nou Barris</p>	<p>Districte de Nou Barris</p>
<p><u>Jornada de les persones grans</u></p> <p><i>S'organitzen jornades per celebrar el Dia Internacional de les persones grans. L'objectiu és destacar el paper de les persones grans en la societat actual, a més d'oferir eines i recursos que ajudin a millorar la seva qualitat de vida i el seu benestar. L'acte permet aprofundir en diferents temes d'interès per a les persones grans, a més de gaudir de diversos tallers, xerrades, activitats o exposicions.</i></p>	<p>Districte de Nou Barris</p>	<p>Districte de Nou Barris</p>
<p><u>Parelles lingüístiques als casals</u></p> <p><i>Projecte en col·laboració amb el Centre per a la Normalització Lingüística. Les persones grans voluntàries són correferents del projecte, que impulsa el reconeixement dels efectius positius de ser voluntari/a i el compromís de les persones grans en l'intercanvi de coneixements.</i></p>	<p>Districte de Sant Andreu</p>	<p>Districte de Sant Andreu</p>

Actuacions liderades per altres agents

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
<p><u>Suport a entitats de dones grans</u></p> <p><i>Suport econòmic a entitats de dones grans per al seu funcionament, per tal que puguin dur a terme accions i projectes de promoció de les dones grans a la ciutat.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Associació Dones d'Avui per Catalunya - Associació de Vídues de Barcelona - Departament de Promoció de la Gent Gran (suport mitjançant subvenció)

Eix 5.2. Òrgans i processos participatius

Plans i mesures estratègiques de l'Ajuntament

- Reglament de Participació Ciutadana (Direcció de Serveis de Democràcia Activa i Descentralització)

Les noves normes donen més protagonisme a la ciutadania, clarifiquen els canals de participació, incorporen mecanismes de democràcia directa per assegurar la implicació i incidència del veïnat en les decisions de la ciutat i impulsen un sistema de garanties per vetllar per la bona utilització i eficiència d'aquests canals. El Reglament facilita la convocatòria de consultes ciutadanes i, per aquest motiu, el govern municipal es compromet a celebrar una multiconsulta anual per tal que la ciutadania pugui incorporar qüestions a consultar i pronunciar-se sobre els temes importants de la ciutat. A més, per tal de dotar de més protagonisme al veïnat es potencia i facilita la presentació d'iniciatives ciutadanes.

- Mesura de govern del Pla de Barris (Foment de Ciutat)

El Pla de Barris és un programa extraordinari i amb pressupost assignat per revertir les desigualtats entre els barris de la ciutat. S'aplica als barris de l'Eix Besòs, l'Eix Muntanya-Turons i l'Eix Litoral.

Actuacions liderades per l'Ajuntament

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
<p><u>Consell Assessor de la Gent Gran</u></p> <p><i>Òrgan de participació de les persones grans de l'Ajuntament de Barcelona, en el que participen entitats i grups de persones grans, representants dels òrgans de participació de persones grans dels districtes, i persones grans a títol individual.</i></p> <p><i>El Consell promou debats i processos participatius sobre temes d'interès per a les persones grans, impulsa projectes per adreçar qüestions clau, elabora documents, manifestos i posicionaments sobre problemàtiques d'actualitat que afecten les persones grans o la població en general, genera oportunitats de participació a totes les persones grans i dona visibilitat i reconeixement a la contribució de les persones grans a la societat.</i></p>	<p>Departament de Participació Social</p>
<p><u>Consells, comissions o grups de treball de gent gran dels districtes</u></p> <p><i>Òrgans de participació territorials de les persones grans. Reuneixen persones grans i les seves entitats i casals a cada districte. Totes aquelles entitats integrades per persones grans o dirigides a aquest sector de població són susceptibles de formar part d'aquests òrgans.</i></p>	<p>Districtes</p>

<p><u>Grups de treball de persones grans o sobre envelliment en altres consells</u></p> <p><i>Dins d'alguns dels òrgans de participació de la ciutat, existeixen grups de treball específics per tractar aspectes relacionats amb l'envelliment o amb les persones grans.</i></p>	<p>- Òrgans de participació</p> <p>- Direcció de Serveis de Democràcia Activa i Descentralització</p>
<p><u>Comissions de gent gran dels Plans de Desenvolupament Comunitari</u></p> <p><i>Espais de trobada de les persones grans del barri i dels projectes que treballen amb aquesta franja d'edat, que es reuneixen amb el propòsit de detectar necessitats i inquietuds per treballar de manera conjunta i compartir projectes adreçats a les persones grans.</i></p>	<p>Direcció de Serveis d'Acció Comunitària</p>
<p><u>Taules de gent gran</u></p> <p><i>Espais territorials de diàleg, reflexió i propostes sobre temes relacionats amb les persones grans, i de treball col·lectiu d'acció comunitària per impulsar projectes que millorin la qualitat de vida de les persones grans del barri i promoguin la seva participació en tots els àmbits ciutadans i el desenvolupament dels seus interessos.</i></p>	<p>Direcció de Serveis d'Acció Comunitària</p>
<p><u>Consells de Salut</u></p> <p><i>Els Consells de Gent Gran de districte estan representats en la majoria de Consells de Salut. Això permet que les persones grans puguin participar de manera directa en els afers que afecten la salut.</i></p> <p><i>Un dels temes que està previst treballar en el Pla de treball dels Consells de Salut dels districtes és la solitud i les persones grans.</i></p>	<p>- Districtes</p> <p>- Departament de Salut</p>
<p><u>Formació en capacitació digital en processos participatius</u></p>	<p>Servei de Recerca, Desenvolupament i Innovació (Direcció de Serveis d'Acció Comunitària)</p>

<p><i>Les persones que es formin faran després de formadors als casals de gent gran o de barri per a capacitar les persones usuàries d'aquests equipaments en utilització de plataformes digitals per a la participació. Es promou així un ús segur de les tecnologies de la informació i la comunicació per a la participació política i l'activisme.</i></p>	
<p><u>Noves oportunitats per a noves formes d'envelliment</u></p> <p><i>Grup de treball transversal de diferents àrees de l'Ajuntament per tal de reflexionar sobre les noves tendències, necessitats i oportunitats d'envelliment a la nostra ciutat, i proposar recomanacions que orientin la política de promoció i participació social de les persones grans a Barcelona per als propers anys.</i></p>	<p>Departament de Promoció de la Gent Gran</p>
<p><u>Promoure el coneixement de les necessitats, les opinions i les valoracions de les persones grans</u></p> <p><i>Disposar d'informació significativa per conèixer i analitzar necessitats, percepcions i valoracions de les persones grans que ajudin a orientar les polítiques municipals.</i></p> <p><i>La utilització i l'anàlisi d'estudis i enquestes, com la de satisfacció ciutadana, permet conèixer l'opinió de persones grans que no necessàriament formen part d'associacions i entitats amb què ja tenim una vinculació a través dels espais de participació més formals.</i></p>	<p>- Departament de Promoció de la Gent Gran - Departament de Recerca i Coneixement de l'Àrea de Drets Socials</p>
<p><u>Anàlisi i coneixement sobre les persones més grans</u></p> <p><i>Obrir una línia específica de recerca sobre el grup de persones més grans (majors de 80 anys), especialment aquelles en situació de més vulnerabilitat i dependència, incorporant les metodologies més adequades per conèixer-ne les necessitats i les preferències i facilitar la seva participació a les polítiques de ciutat.</i></p>	<p>Àrea de Drets Socials</p>

<p><i>Potenciar experiències innovadores per conèixer els desitjos i les opinions de les persones amb més dependència i que aquestes puguin contribuir a definir els serveis d'atenció i les polítiques públiques.</i></p>	
<p><u>Grup de treball de persones grans que precisen atenció i cures continuades</u></p> <p><i>Grup de treball impulsat pel Consell Assessor de la Gent Gran amb el que es dona veu a persones grans que viuen situacions de major fragilitat o dependència.</i></p>	<p>Consell Assessor de la Gent Gran (Departament de Participació Social)</p>
<p><u>Organització d'un congrés sobre polítiques locals davant el canvi demogràfic</u></p> <p><i>Convocatòria, juntament amb altres institucions, d'un congrés de reflexió sobre els reptes del canvi demogràfic i el paper de les ciutats que generi espais per al debat i l'intercanvi d'experiències i bones pràctiques.</i></p>	<p>Àrea de Drets Socials</p>
<p><u>Foment de la participació de les persones grans en les polítiques de transport públic</u></p> <p><i>Establir canals de participació per recollir inquietuds, preferències i reflexions sobre el transport públic des de la perspectiva de l'envelliment. Suport a la creació d'un grup de treball entre el Consell Assessor de la Gent Gran i TMB per fer el seguiment de les millores i les campanyes del transport públic.</i></p> <p><i>Participació d'un grup de persones grans en el procés participatiu per definir el Pla de Mobilitat Urbana de Barcelona 2019-2024, en què es consideren els cicles de vida, el gènere i la diversitat funcional.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Consell Assessor de la Gent Gran (Departament de Participació Social) - Direcció de Serveis de Mobilitat - Transports Metropolitans de Barcelona
<p><u>Convenció de les Veus de les Persones Grans</u></p> <p><i>Convenció que promou el Consell Assessor de la Gent Gran cada quatre anys, per fer balanç de les actuacions del mandat i formular propostes de futur.</i></p>	<p>Consell Assessor de la Gent Gran (Departament de Participació Social)</p>

<p><u>Procés participatiu de la Convenció de les Veus de les Persones Grans</u></p> <p><i>Un ampli procés participatiu precedeix la Convenció, per tractar en més profunditat, al llarg dels mesos anteriors, les temàtiques d'interès per a les persones grans. També es realitzen sessions de participació posteriors per desenvolupar les conclusions de la Convenció.</i></p>	<p>Consell Assessor de la Gent Gran (Departament de Participació Social)</p>
<p><u>Participació d'altres consells en la Convenció i el procés participatiu</u></p> <p><i>Hi participen altres consells sectorials, així com els consells de gent gran de districte, mitjançant processos participatius propis realitzats prèviament pels consells sectorials i presentant-ne els resultats a la Convenció.</i></p>	<p>- Consell Assessor de la Gent Gran (Departament de Participació Social)</p> <p>- Direcció de Serveis de Democràcia Activa i Descentralització</p>

Actuacions territorials

ACTUACIÓ	TERRITORI	RESPONSABLE
<p><u>Comissions de relació i participació als espais de gent gran</u></p> <p><i>Comissions de treball de relació i participació als equipaments de gent gran, com a vincle amb la resta del barri, districte i ciutat, impulsant activitats de cooperació veïnal.</i></p>	<p>Districte de l'Eixample</p>	<p>Districte de l'Eixample</p>
<p><u>Planificació amb les entitats de persones grans del territori de les accions a desenvolupar a les Jornades de gent gran</u></p> <p><i>Cada any s'organitzen les Jornades de Gent Gran de les Corts, una oportunitat per visibilitzar les diferents possibilitats d'envelliment</i></p>	<p>Districte de les Corts</p>	<p>Districte de les Corts</p>

<p><i>actiu al districte i donar valor i fomentar la participació de les persones grans.</i></p> <p><i>Unes jornades farcides d'activitats diverses (actes, debats, exposicions), planificades per les entitats i equipaments de persones grans del territori.</i></p>		
<p><u>Diagnosi de situació de les persones grans de Sant Genís i la Teixonera</u></p> <p><i>La diagnosi va incloure entrevistes i espais grupals de reflexió. Hi ha un apartat d'idees per a l'acció on es descriuen possibles actuacions encaminades a reduir la soledat, augmentar la participació, facilitar la mobilitat, l'accessibilitat, etc.</i></p> <p><i>Ha servit de guia per planificar el servei de dinamització de les persones grans d'aquests barris.</i></p>	<p>Barris de Sant Genís dels Agudells i la Teixonera (Districte d'Horta-Guinardó)</p>	<p>Pla de Barris (Foment de Ciutat)</p>
<p><u>Taula de gent gran del Pla de Barris de Sant Genís i la Teixonera</u></p> <p><i>Un cop finalitzada la diagnosi, es valora amb els veïns i les veïnes a través d'aquesta taula quines accions i projectes dur a terme, i es fa seguiment de la posada en marxa i el desenvolupament d'aquests.</i></p>	<p>Barris de Sant Genís dels Agudells i la Teixonera (Districte d'Horta-Guinardó)</p>	<p>Pla de Barris (Foment de Ciutat)</p>
<p><u>Projectes del Pla de Barris de Sant Genís i la Teixonera</u></p> <p><i>Gestió de les accions i projectes que la taula ha valorat dur a terme a partir de les propostes de la diagnosi, amb l'objectiu de potenciar un envelliment saludable:</i></p>	<p>Barris de Sant Genís dels Agudells i la Teixonera (Districte d'Horta-Guinardó)</p>	<p>Pla de Barris (Foment de Ciutat)</p>

<ul style="list-style-type: none"> - “Anem”: projecte comunitari de sortides periòdiques, amb transport adaptat i recursos tècnics adequats, per a persones grans aïllades i amb difícil accés a les activitats. - “I tu, ja et cuides?": ofereix eines per reduir la càrrega emocional i física de les persones cuidadores que tenen al seu càrrec persones en situació de dependència. - “Cafè tertúlia”: per fomentar un espai de relació i suport mutu a través de la dinamització de la vida comunitària. - “Fem salut a la piscina”: promou el benestar físic i emocional a través de dinàmiques grupals d'activitat física dirigida a l'aigua. - “L’agenda”: publicació que unifica l'oferta d'activitats per a persones grans que es realitzen al territori, per apropar l'oferta a la població gran. 		
<p><u>Garantir la participació de les persones grans en els consells</u></p> <p><i>S’han creat comissions de participació a tots els casals per tal de garantir la participació de les persones grans als consells sectorials i de barri i en els processos participatius del districte, fent propostes per treballar-hi temes que afecten les persones grans. Es fomenta així la seva participació en la vida activa del barri.</i></p>	<p>Districte de Sant Martí</p>	<p>Districte de Sant Martí</p>
<p><u>Diagnosi participativa de les necessitats de les persones grans</u></p> <p><i>Diagnòstic de les necessitats de les persones grans del barri del Besòs-Maresme, a partir d’enquestes, grups de discussió i jornades tècniques i de veïns i veïnes.</i></p>	<p>Barri del Besòs i el Maresme (Districte de Sant Martí)</p>	<p>Districte de Sant Martí</p>

<i>Priorització de projectes i aprovació de línies de treball a la jornada de gent gran de veïns i veïnes del barri.</i>		
<u>Diagnosi participativa de salut de les persones grans</u> <i>Jornada de participació i revisió del diagnòstic de la salut de les persones grans del barri del Besòs-Maresme.</i>	Barri del Besòs i el Maresme (Districte de Sant Martí)	Districte de Sant Martí

Actuacions liderades per altres agents

Actuacions d'àmbit ciutat

ACTUACIÓ	RESPONSABLE
<u>Estudi sobre la participació de les persones grans</u> <i>Estudi per abordar els reptes de la participació de les persones grans, tenint presents tres grans eixos: intergeneracionalitat, territorialitat i edatisme.</i> <i>S'ha centrat en entitats no lucratives, administracions públiques vinculades a les persones grans i persones usuàries dels casals i espais de gent gran municipals.</i>	- Observatori del Tercer Sector i de la Societat Civil - Departament de Promoció de la Gent Gran